The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".

Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.

WEDNESDAY, FEBRUARY 14, 1962.

LATVIJA AMERIKĀ

Nr. 12. TREŠDIEN, 1962. GADA 14. FEBRUĀRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

LNAK jaunā valde un revīzijas komisija: 1. rindā no kreisās: A. Kopmane, valdes pr-dis J. Niedra, B. Senkēviča - Ziemane (rev. kom.). 2. rindā: T. Kronbergs, V. Uiska, E. Slaucītājs (rev. kom.), J. Grodnis, J. Rolavs (rev. kom.) un G. Liepiņš. Iztrūkst A. Lūsis un A. Rožkalns. Foto E. Šulcs

LIELĀKU MODRĪBU LATVIJAS SARDZĒ

[illegible] SPRAIGAS [illegible] VIEŠU NACIONĀLĀS POLITIKAS, KULTŪRAS UN JAUNATNES AUDZINĀŠANAS PROBLĒMAS. PIEŅĒMA SVARĪGUS LĒMUMUS KANADAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU SADARBĪBAS REGULĒŠANAI, POLĪTISKĀS ROSĪBAS AKTĪVIZĒŠANAI UN JAUNATNES CIEŠĀKAI IESAISTĪŠANAI KULTŪRAS UN SABIEDRISKĀ DARBĀ.

LNAK sestās padomes otrā sesija risinājās Hamiltonas latviešu namā 10. un 11. februārī. Tā iezīmējās ar lielu lietiškību, nosvērtību, viscaur noritot labas saprašanās un latviskas solidāritātes garā. Arī smagākiem darba kārtības punktiem padome sekmīgi tika pāri, atrodot konstruktīvus un plaši akceptējamus atrisinājumus.

Pirmās dienas sēde sākās ar māc. E. Pavasara, bet otrās ar prāvesta A. Skrodeļa vadītu svētbrīdi. Sesijas atklāšanas runā padomes pr-dis prof. A. Dreimanis padomes locekļus aicināja neliegt savas labākās idejas, lietiškos padomus un latvisko sirds siltumu Kanadas latviešu kopīgā nacionālā darba talkā. Pēc tam kā sirsnīgs sveiciens cietējai dzimtenei un stingras ticības apliecinājums tās brīvībai izskanēja mūsu tautas lūgšana. Sesijā piedalījās 34 padomes locekļi no dažādām Kanadas vietām.

Hamiltonas latviešu saimes sveicienus un dievpalīga vēlējumus nodeva Dr. P. Vasariņš, LNJAK — M. Zandbergs, Savstarpējās sadarbības līgas — N. Austriņš, Daugavas Vanagu — E. Breikšs, apgāda „Ceļinieks" — T. Kronbergs.

Ar rakstiem bija sveikuši: Austrālijas latviešu apvienība, Latviešu gaidu jenda, Toronto latviešu sestdienas skola u. c.

Valdes darbību iepriekšējā gadā (referēja V. Upeslācis) padome atzina par sekmīgu un visām amata personām izteica pateicību. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza G. Liepiņš, LNAK organu un institūciju pag. gada darbu atzīstot par pareizu un noteikumiem atbilstošu.

Par LNAK valdes priekšsēdi ievēlēja J. Niedru, bet valdē: J. Grodni, T. Kronbergu, G. Liepiņu, A. Rožkalnu, V. Uisku, A. Rāviņu, A. Kopmani un A. Lūsi. Kandidāti: K. Tannis un E. Breikšs. Revīzijas komisijā ievēlēja: J. Rolavu, E. Slaucītāju un B. Senkēviču - Ziemani.

Plaši pārrunāja nākamās padomes vēlēšanas, kas notiks šorudēn. Vienojās par kandidātiem uzstādīt iespējami vairāk mūsu jaunās paaudzes pārstāvju, tādā veidā radot svaigu asiņu pieplūdumu mūsu sabiedriskam un politiskam darbam. Būtu ļoti vēlams pat atsevišķs jaunatnes kandidātu saraksts. Par vēlēšanu komisijas pr-di izraudzīja J. Grīsli un par viņa palīgu A. Rožkalnu. Pārējos komisijas locekļus dos organizācijas.

Baltijas tautu federācijā šogad latviešiem ir prezidēšanas gads. Padome latviešu delegāciju izraudzīja sekojošā sastāvā: A. Svenne, V. Upeslācis, J. Niedra, J. Lejiņš, V. Uiska, T. Kronbergs, J. Grīslis, V. Toma, O. Breņķis, J. Bārs, B. Senkeviča - Ziemane, J. Kalns, L. Goba, U. Uiska un I. Andrejsons. Federācijas amata personas izraudzīs delegācija no sava vidus.

Arī Baltijas sieviešu padomē šogad prezidē latvietes un par tās priekšsēdi darbosies LNAK valdes locekle A. Kopmane.

Padome noteica galvenās vadlīnijas valdes, nozaru ,informācijas centra un citu apvienībai pakļauto institūciju darbam, kā arī plaši pārrunāja mūsu vietu Kanadas dzīvē un centienus starptautiskā laukā. Sevišķa vērība tika pievērsta pretkomūnistiskā darba aktīvizēšanai un saskaņošanai, uzņemot ciešākus sakarus ar attiecīgiem kanadiešu iestādījumiem.

Ar prieku un gandarījumu atzīmējams, ka šinī sesijā visspilgtāk izpaudās Kanadas latviešu draudžu, organizāciju un grupu apņēmība iet visciešākā kopsolī galveno un visiem svarīgo latvisko ideju reālizēšanā. Nebija manāma kādreiz šur un tur pavīdošā neuzticība vai lokālpatriotisms. Tāpat ļoti spilgti tika demonstrēta visu cieša nostāšanās aiz mūsu centrālās organizācijas, atzīstot, ka panākumus varam gūt tikai ejot stipri vienoti un savus mērķus cenšoties reālizēt saskaņotā un labi pārdomātā veidā. Kaut arī mūsu balss lielajā Kanadas tautību koncertā nav sevišķi liela, tā tomēr tiek uzklausīta, ja atrodam pareizo vietu un laiku, kad to parādīt. Līdzšinējie panākumi Kanadas politiskā laukā un etnisko grupu sadarbības lokā ir labākā liecība saskaņotā un mērķtiecīgā darba svētībai. Iesāktais ir ar vēl lielāku enerģiju un apņēmību jāturpina.

Plašāku domu izmaiņu izraisīja latviešu bērnu grāmatu trūkums un to radīšanas iespējas. Tika iesniegtas daudzas rezolūcijas ar lūgumiem gan kultūras fondam, gan apgādiem un turīgākām organizācijām nākt palīgā šī visai bīstamā tukšuma aizpildīšanai.

Humora dzirkstis un asprātības sprēgāja ,pārrunājot visu tautiešu iesaistīšanu aktīvā kopības darbā. Ja visi tautieši izpildītu kaut to vismazāko kopības labā — samaksātu niecīgo dalības naudu centrālai organizācijai, darba iespējas un panākumi varētu būt apbrīnojami. Bet, par nožēlu, daudzi no mums kopīgu panākumu augļos gan labprāt dalās, atstājot pilnīgi novārtā pienākumu pielikt arī savu roku un ārtavu šo panākumu sekmēšanai.

Sesijas norises sīkāks atreferējums sekos. K. P.

Igors Guzenko apsūdz un brīdina

Nenoliedzami, Padomju Savienības sūtniecības Otavā slepenās šifru daļas ierēdņa Igora Guzenko atklājumi 1945. gadā parādīja Rietumu pasaulei, ka Kremlis savas diplomātiskās pārstāvniecības izmanto spiegu tīkla organizēšanai brīvajā pasaulē.

Pēc daudzu gadu klusēšanas Igors Guzenko tagad atkal izšķiries brīdināt visus tos, kas koeksistences sludinātās politikas iespaidā varbūt ir iesnaudušies un domā, ka Maskava savu spiegu darbību ir apturējusi.

Nopietnajā ukraiņu laikrakstā Vilne Slovo Guzenko šinīs dienās nācis ar apgalvojumiem, kas var likties sensacionāli, bet tie pelna ievērību. Ar Vilne Slovo redakcijas laipnu atļauju mums dota iespēja arī latviešu lasītājus iepazīstināt ar Igora Guzenko rakstu, kas droši vien sacels vētru Kanādas politiskajā dzīvē.

Rakstā Ļaunuma sakne Igors Guzenko, starp citu, izteic šādas domas:

„Pirms neilga laika Padomju sūtniecības darbinieka pulkveža Loginova izraidīšana no Kanadas no jauna apliecināja, ka Padomju spiegošanas aktīvitāte Kanadā nav mitējusies. Minētais pulkvedis par naudu mēģināja iegūt svarīgu informāciju no kāda valsts aizsardzībā nodarbināta ierēdņa.

Ka Padomju spiegošana nav mitējusies ir neapšaubāma patiesība. Viena lieta gan nav skaidra: kādēļ gan beidzamos 16 gados nav atklāta neviena lielāka Padomju spiegošanas tīkla eksistence. Šajā sakarībā der atcerēties, ka pagājušā gada novembrī kāda ļoti nopietna pretkomūnistiska ukraiņu organizācija norādīja, ka ir jādara kaut kas padomju spiegu apkarošanā. Protams, ka tā domā arī ikviens patriotisks kanadietis.

Galu galā, kad es 1945. gada septembrī atklāju Padomju militāro spiegu tīklu, es norādīju arī, ka bez šī tīkla Kanadā darbojas vismaz 9 citas Padomju spiegošanas aģentūras.

Nav šaubu, ka pēdējos 16 gados šie spiegu tīkli ir auguši un nostiprinājušies un iefiltrējušies daudzās Kanadas sabiedriskās dzīves nozarēs. Militārais spiegu tīkls, ko savā laikā vadīja pulkvedis Zabotkins ir ļoti labs piemērs, kas šo domu apstiprina: no 1940. gada jūnija līdz 1945. gada septembrim Zabotkina tīklā aktīvo aģentu skaits no 7 pieauga uz 24. Bez tam, 1945. g augustā viens no bīstamākiem Padomju spiegiem Sams Kārs apsolīja Zabotkinam kontaktu ar četriem augstiem Kanadas aizsardzības spēku ierēdņiem. Mana izbēgšana no Padomju sūtniecības šo Sama Kāra nodomu izjauca. Tomēr nav izslēgta iespēja, ka šie četri ierēdņi, varbūt vēlāk, iepinās kādā citā Padomju slepenā tīklā.

Ir viegli iedomāties, kā citi Padomju spiegu tīkli varētu pēdējos 16 gados izplēsties. Te man jāatgādina, ka no slepenajiem dokumentiem,ko es savā laikā nodevu Kanadas piekritīgajām iestādēm, bija redzams, ka Pa- [illegible] iefiltrēties Kanadas drošības iestādēs, tieslietu un ārlietu resoros un citās vitālās organizācijās. Šo iefiltrēto spiegu uzdevums būtu bijis rūpēties, lai Padomju slepenie aģenti varētu nepārtraukti veikt savu postošo darbu. Viņu rīcībā ir bijuši veseli 33 gadi.

Daži kanadieši, un it sevišķi kreisās aprindas, to izmanto, iedomājas, ka mani atklājumi 1945. gadā vienreiz un uz visiem laikiem ir likvidējuši padomju spiegošanu Kanadā. Protams, ka tas neatbilst patiesībai. Mani atklājumi bija tikai briesmu signāli un saucieni pēc aktīvas rīcības, lai viss tiktu darīts arī citu padomju spiegu likvidēšanai.

Mums nekad nav jāaizmirst, ka padomju spiegu darbības nolūks ir ne vairāk, ne mazāk, kā nodot Kanadu Padomju rokās bez kaŗa, jeb kā tautā mēdz teikt, pasniegt uz delnas. Laikā, kad Chruščevs ar simts megatonu iebaidīšanu liek sevi manīt—Padomju slepenais dienests ir sevišķi bīstams."

Igors Guzenko apgalvo, ka neviens no viņa norādītiem 9 citiem padomju spiegu tīkliem neesot atklāts. Viņš apgalvo, ka tālākā izmeklēšana esot bijusi nepilnīga, un tādēļ esot savā lakā paglābies galvenais spiegu vervētājs Sams Kārs. Igors Guzenko noiet pat tik tālu, ka atļaujas kritizēt Kanadas drošības iestādes, kas it kā neesot pilnīgi izmantojušas svarīgās ziņas viņa nodotajos slepenajos dokumentos.

„Padomju spiega Vičaka gadījumā," apgalvo Igors Guzenko, „aģents bija sūtīts darboties Sav. Valstīs. Šim spiegam tomēr kabatā bija Kanadas pase, un tas bija Padomju spiegs Sams Kārs, kas apgādāja viņam viltotos dokumentus. Kad es 1945. gadā to atklāju, viss bija sagatavots, lai Sav. Valstu iestādes varētu apcietināt Vičaku un viņa sievu, un tad varētu izņemt no apgrozības citus padomju nozīmīgus spiegus. Lai gan amerikāņiem bija visas tiesības un arī izdevība šo akciju reālizēt, tomēr notika pavisam neticamais — abiem padomju spiegiem radās izdevība nokļūt uz Padomju kuģa un aizbēgt. Bija grūti ticēt, kā tādas lietas vispār varēja notikt. Tikai vēlāk, kad nāca zināms, ka [illegible] drošības iestādes bija attūrējušās no Vičaka apcietināšanas. Aizbildināšanās iemesls bija, ka padomju aģentu apcietināšanas varētu nelabvēlīgi atsaukties uz labajām attiecībām ar Maskavu. Arī Kanadā notika kaut kas līdzīgs."

Igors Guzenko atļaujas izteikt domu, ka spiega Sama Kāra aizbēgšana uz Ņujorku esot notikusi ļoti mistiskos apstākļos. Viņš brīnās, kādēļ gan Kārs nav apcietināts nekavējoši, lai gan pierādījumi pret šo Kremļa sarkano aģentu bijuši iznīcinoši. Guzenko domā, ka Samam Kāram esot dota iespēja aizbēgt. Atklāts paliek jautājums, kas šo iespēju sagādājis? Tikai 1945. gadā Kāru apcietināja Ņujorkā un nogādāja atpakaļ uz Kanadu, lai Padomju spiegs atbildētu par saviem darbiem. Guzenko izteic domu, ka Sama Kāra bēgšana savā laikā ir bijusi kāda nezināma kanadiešu Aldžīra Hisa roku darbs.

(Nobeigums 2. lpp.)

PADOMJU SAVIENĪBA PROPONĒ ASTOŅPADSMIT NĀCIJU VALDĪBU GALVU KONFERENCI

ATBRUŅOŠANĀS KONFERENCE ŽENĒVĀ BŪTU JĀSĀK AR VALDĪBU GALVU SARUNĀM, ZIŅO MASKAVA. SAV. VALSTIS UN ANGLIJA VIENOJAS PAR ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMU ATSĀKŠANU. NĀKAMĀS NEDĒĻAS LAIKĀ SAGAIDA PAMIERA IZSLUDI[illegible] ALŽĪRIJAS NEATKARĪBU. SAV. VALSTU PRESTIŽS DIENVIDAMERIKĀ GŪST JAUNU UZVARU.

Pagājušā nedēļā Sav. Valstis un Lielbritanija nāca ar priekšlikumu paredzētās atbruņošanās sarunas Ženēvā sākt ar astoņpadsmit līdzdalību ņēmēju valstu ārlietu ministru konferenci. Divas dienas pirms tam privātsarunās sastaptos tikai trīs ārlietu ministri, lai vēl pēdējo reizi mēģinātu rast ceļu atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai. Kā parasts, Padomju Savienībai ir savi plāni. Tā pag. nedēļas nogalē, notās visiem gaidāmās Ženēvas atbruņošanās konferences dalībniekiem Chruščevs nevis akceptē ārlietu ministru sarunas, bet pieprasa valdību galvu tikšanos. Neviena valsts Chruščevam oficiālu atbildi vēl nav devusi, acīmredzot nogaidot, kā uz aicinājumu reaģēs Sav. Valstis un Anglija. Uz komūnistu zemēm, tas, protams, neattiecas.

Ziemsvētku salās spridzinās atombumbas

Sav. Valstu prezidenta atbruņošanās padomnieks, tāpat atomenerģijas komisijas vadība atklājušas, ka Pad. Savienības garā atombumbu mēģinājumu sērija pag. gada rudenī devusi pēdējai daudz jaunu datu. Amerikāņu lietpratēji uzsveŗ, ka vēl viena tikpat liela apmēra sērija dotu iespēju krieviem aizsteigties priekšā Rietumu sabiedroto zināšanai un varēšanai.

Lai mēģinājumus atsāktu Sav. Valstīs, nepieciešams prezidenta Kenedija rīkojums. Vadoties no notiekošiem priekšdarbiem, sagaida, ka šāds rīkojums var nākt jau vistuvākā laikā, pat pirms Ženēvas atbruņošanās konferences sākuma.

Kā amerikāņi, tā angļi, pēdējie gan ar visdziļāko nožēlu, atzīst, ka mēģinājumu atsākšana nepieciešama brīvās pasaules drošības nostabilizēšanai.

Teorētiski Sav. Valstis un Anglija par atomieroču mēģinājumu atsākšanu jau vienojušās. Angļu

(Nobeigums 8 lpp.).

Literāti atbalsta latviešu skolu

Jau kur tie laiki, kad sākām rakstīt laikrakstos un runāt lielās un mazās sapulcēs jūsmīgus vārdus, ka visai trimdas saimei jāatbalsta mūsu skolas, kas pašas nespēj sevi uzturēt, it īpaši sestdienas skolas.

Un kamēr skaistie vārdi nonāk līdz kādas skolas budžetam, tie ir kļuvuši tik pelēki, un skaitļi tik sarukuši, ka tajos pat kauns skatīties.

Taču skolotāju saime, kas vispilnīgāk apzinās latviešu skolas nozīmi trimdā, dažkārt dara brīnumus. Tā, piem., Toronto Latviešu biedrības Sestdienas skola, kuŗu jau vairākus gadus vada A. Martinsone, bērnu skaits nevis samazinās, bet gan pieaug, kaut tajā mācās vairāki daudzbērnu ģimeņu pēcteči, kuŗu vecāki paši skolas izdevumus nespēj segt.

Ir tiesa, skola saņem arī ziedojumus ,bet tie varētu būt daudz prāvāki, lai arī mācību plāni būtu kuplāki un daudzpusīgāki.

Liekas, ka līdz šim TLB Sestdienas skolu visplašāk atbalstījusi LPB Kanadas kopa, gan sadalot Preses balles atlikumus, gan rīkojot reizi gadā skolai par labu rakstnieku cēlienu.

Šāds rakstnieku cēliens paredzēts arī 18. februārī, plkst. 5.00 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē.

Šajā sarīkojumā ar saviem darbiem piedalās Ilmars Batraks, Jānis Cīrulis, Angelika Gailīte, Indra Gubiņa, Mirdza Kroņleja, Tonija Krūka, Al. Kundrats, Modris Lorbergs, Arnolds Lūsis, Biruta Senkēviča, Velta Toma, Mariss Vētra, Ingrida Vīksna, Aina Zemdega.

Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valde aicina katru latvieti, kam rūp mūsu skolas liktenis un jaunās audzes latvisko pamatzināšanu iegūšana, apmeklēt šo sarīkojumu.

Apņemsimies — jūsmīgos vārdus pārvērtēsim reālās vērtībās. Katrs ziedotais dolars būs zaļa lapa kuplajam skolas kokam latviskuma saglabāšanai.

Būs grāmatu galds, kur varēs iegādāties pašu rakstnieku parakstītas grāmatas.

Biruta Senkēviča,
LPB Kanadas kopas valdes priekšsēde.

LNAK padomes prezidijs. No kreisās: J. Grīslis, pr-dis prof. A. Dreimanis, V. Mukts, J.Mežaks. Foto E. Šulcs

LATVIJA

N. 12. TREŠDIEN, 1962. GADA 14. FEBRUĀRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

MĪTIŅU POLĪTIKA

Pag. gada 6. marta preses konferencē ASV ārlietu sekretārs Rasks pateica, ka valsts piekops personālās diplomātijas un galotņu sanāksmju politiku, pielietojot techniku, kas izrādītos par labāko. Tas mums nepasaka neko jaunu, jo arī republikāņu valdīšanas posmā, ar maz izņēmumiem, piekopa to pašu elastīgo politiku, kas godā celta pēc otrā pasaules kaŗa, kad sākās strīdu un asumu izlīdzināšana starp kādreizējiem sabiedrotajiem kaŗa laukā. Un šī mītiņa politika tagad turpinās ar vēl lielāku sparu.

Pagājušajā nedēļā preses konferencē prezidentam Kenedijam žurnālisti jautāja par iespējamo divu valsts galvu apspriedēm, kam sekoja atbilde, ka — ja šāda tikšanās atslābinātu saspīlējumu, tad tādai jānotiek. Tā kā prezidenta preses sekretārs Salindžers jau pieņēmis krievu aicinājumu viesoties Pad. Savienībā, tad nevar būt šaubu par to, ka sekretāra nolūkos ievadīt tuvākas sarunas un pārrunāt technisko izkārtojumu šai divpersonu konferencei.

Der atcerēties, ka prezidenta priekšvēlēšanu laikā daļa demokratu pārmeta toreizējam prezidentam Eizenhaueram tikšanos ar Kremļa tirannu. Tagad demokratu valdība atkārto to pašu, pat vēl straujākā tempā. Kā pašiem demokratiem, tā arī amerikāņu tautai, skaidrs, ka sarunas ar tirannu nedos nekādus pozitīvus panākumus, kā jau tas pie- [illegible] princips pieuetošanu — katra saruna labāka par kaŗu, kas arī jāuzskata par iesakņojušos pamatu lielajās demokratiskās valstīs. Var apbrīnot pacietību, ko pauž šādas nesekmīgas sarunas ar komūnistiem, bet no kurām rietumi negrib un nevar atteikties. Kad šais dienās bezsekmīgi izbeidzās gandrīz trīs gadus ilgušās sarunas par atomieroču izmēģinājumu aizliegšanu, bija notikušas 353 sesijas. Kas var aplēst patērēto laiku, vārdu birumu un nervu spēli, bez kā jel viens no pārrunu partneriem būtu ieguvējs? Un tajā pašā laikā, kad šis sarunas risinājās, gan gaisā, gan zemē vandījās atomputekļi . . . Vai tas neatgādina sevis apmānīšanu? Un vai sevis apmānīšana nav jebkuŗa saruna ar Kremļa vardarbjiem? Bet rietumi to neņem vērā: ir jārunā un vēlreiz — jārunā!

Jo, kamēr runā, tai laikā kaŗš nesāksies. Ja rietumi uzskata, ka sarunas ar krieviem jārealizē, lai panāktu atslābumu rietumu un austrumu attiecībās, tad tas nekādā gadījumā nenozīmē lielā mērķa realizēšanu, uz ko gaida tautu un tautību miljoni, kas nospiesti komūnisma verdzībā, zaudējuši tiesības un brīvību.

Brīžiem šķiet, ka rietumiem nemaz nav nopietnu nolūku — iet tālāk par „saspīlējuma mazināšanu starp sevi un austrumu terroristiem". Ja tas ir laiku atkal panākts, tad tam piekarina liela panākuma spožumu. Vai šādā gaisotnē nav aizskrējuši daudzi gadi? Rietumiem ir vēl sava brīvība, sava patstāvība un tiesības, tamdēļ tie nespēj iejusties verdzināto tautu stāvoklī un omā. Ja viņi to spētu, tad sarunas stos vienīgi pēc saspīlējuma mazināšanas starp rietumiem un austrumiem, bet šo sarunu dienas kārtībā noliktu, uzsvērtu un aizstāvētu kādu konstruktīvu plānu, kas komūnistiskiem verdzinātājiem izpildāms. Ja brīvību zaudējušām tautām neviens nespēs iedegt cerību zaudētā atgūšanai, ja rietumu politika iepretim Kremlim balstīsies vienīgi uz neauglīgu [illegible] rijām ar brīvības pirātiem. Bet rietumi arī vainojami pie tā, ka vēl atlikusies tikai mītiņu politika, kā uz laiku nosilpēt lāča dusmas un niknumu.

P. Grods

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami

O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī

„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.
E. BĒRZIŅŠ.

LAUKSAIMNIECĪBAS TECHNIKAS KAPSĒTA SKRĪVEROS

Kā iet okupētās Latvijas laukos, par to atstāsta Cīņa savā 2. februāŗa numurā:

SĒRO PĒC DEGVIELU SŪKŅA

— Kaut gan vēl krēslas pilna rīta stunda, kolchoza „Kopdarbs" mechaniskā darbnīcā rosās vīri eļļainos vateniekos un spīdīgos kombinezonos. Darbnīcas vadītājs I. Jurgensons ātri izdala norīkojumus, tad, gaŗām iedams, apstājas pie traktora DT-20. Ar noņemtiem motora pārsegiem tas viens kā bārenis stāv telpas vidū.

— Pēc degvielas sūkņa sēro? — I. Jurgensons vaicā mechanizatoram A. Daugulim, kas stāv traktoram līdzās.

— Protams, sēroju . . . Būs jau nedēļa, kopš sūkni nogādājām Lielvārdē. Ja tas būtu, varētu traktoru likt pie darba.

Izrādās, ka augstspiediena degvielas sūknis aizvests pārbaudīt uz rajona Lauksaimniecības technikas darbnīcām.

FORMA NEATBILST SATURAM

„Cīnīsimies par mechanizatoru darba kvalitāti un kultūru" tāds plakāts grezno ieeju Skrīveŗu izmēģinājumu un paraugsaimniecības mechaniskajās darbnīcās.

Bet, kā tas dažkārt mēdz būt, forma šoreiz [illegible] saturam. Ja remontdarb[illegible] saimniecībā kaut kā [illegible], jo trīspadsmit traktori [illegible] darbam, tad ar remonta kvalitāti un sevišķi — technikas glabāšanas kultūru šeit gluži bēdīga aina.

— Mums nepieškiŗ līdzekļus, lai varētu uzbūvēt plašas nojumes, — sūdzas darbnīcas vadītājs J. Zeltiņš.

Ar sētu iežogotais laukums atgādina īstu lauksaimniecības technikas kapsētu. Kā gan te nav . . . Ir sarūsējuši un izgrabējuši organiskā mēslojuma ārdītāji, ir vecas sējmašīnas un kultivātori.

Lūk, ar pērnā gada zemēm apkaltis, stāv kukurūzas novācamais kombains, blakām, no paliktņiem nokritis, cukurbiešu kombainis. Viens ritenis tam pazudis . . .

Darbnīcas sētsvidū kārtība nav labāka. Traktori, kas gaida savu kārtu remontam, vēl dubļiem apsaluši, pat labības kombainim nav atrasta vieta šķūnī.

Nevīžīgi techniku ziemas atpūtā novietojuši traktoristi Z. Melle, J. Laumanis, E. Bite, pat labākais kombainieris J. Bēnītis savu vareno techniku šķūnī novietojis dubļiem piekepušām kāpurķēdēm.

Jā, paraugsaimniecībā ir ļoti daudz visdažādākās lauksaimniecības technikas. Krietna daļa tās, pag. pavasarī aizvesta, vēl atrodas rajona kolchozos „Lobe", „Pērse", Kirova kolchozā. Šo arteļu vadītāji viņiem aizdoto techniku neprotas atdot, un paraugsaimniecības vadītāji arī neuzstāj . . .

VAI ESAT LASĪJUŠI DEKRĒTU?

„Vai esat lasījuši jauno dekrētu?" — tā gribas jautāt kolchoza „Lobe" valdes vīriem un agronomei J. Langušai, kādā trešās brigādes šķūnī atrazdami izjauktu traktoru KD-35. Tā motors nosūtīts uz Lauksaimniecības technikas rajona nodaļu, bet pārējais atstāts gaŗāmgājēju apskatei.

Varbūt šis traktors — nejaušība? Pavirša mechanizatora roku darbs? Nē, līdzīgā stāvoklī arī pārējā arteļa technika.

Abas graudu sējammašīnas, kas stāv zem klajas debess, nav iztīrītas. Sējamaparātos glabājas sapelējuši graudi. Metalla daļas ar rūsu pārklātas. Kopš ražas novākšanas dienām lietum un sniegam pamests jaunais kombainis SK-3. Tā dzensiksnas nospriegotas tikpat stipri kā pirms izbraukšanas druvā.

Kolchozā izremontēts viens vienīgs traktors DT-54.

— Nav mums mechaniķa, tur tā vaina, — žēlojas artelī.

Bet šeit nav arī mechanizatoru. Sliktās darba organizācijas dēļ kolchozā „Lobe" mechanizatori cits pēc cita aiziet uz citiem kolchoziem. Bez traktoristiem te palikuši jau trīs traktori: KD-35, DT-20 un HTZ-7.

Arī „Bebros" var redzēt dubļos iesalušu kūlīšu sējēju, traktorus, kam pēc rudens aršanas nav pieskārušās mechanizatoru rokas.

Tas jau būt, ka šo kolchozu priekšsēdētāji ne iepazinušies ar PSRS augstākās padomes prezidija dekrētu, kurā noteikti stingri sodi technikas bojātājiem un nesaudzētājiem. Bet Ogres rajona vadītāji ir par daudz kautrīgi, lai par šo dekrētu atgādinātu un sauktu pie kārtības technikas neremontētājus.

Tāpēc ar traktoru un piekabes remontu nesokas ne „Kolchozs", piemēram, „Tome", „Vārpa", „Druva".

*

Kas gan vainīgs? Nelaimīgie laucinieki Ogres rajonā, vai nejēdzīgā okupantu uzspiestā saimniecības kārtība?

NO RURIKA LĪDZ CHRUŠČEVAM

„A HISTORY OF RUSSIA" by Jesse D. Clarkson, Random House izdevums, 857 l.p., cena $12.00

Kaut gan autors ir dzimis Bruklinā, tas tomēr tekoši runā, lasa un raksta krieviski, kas, salīdzinot ar citiem autoriem, kas pētījuši un rakstījuši par šo pašu tematu, ir nenoliedzams plus. Ar šo darbu ir noslēdzies ilgus gadus mītdīgs autora pētniecības darbs.

Grāmata aptver laiku no Rurika (leģendārā krievu valsts dibinātāja) līdz Chruščevam (tagadējam komūnistu partijas pirmajam sekretāram un diktatoram). Attēlojot vienpadsmit gadsimteņus Krievijas vēsturē, un izceļot galvenos vilcienos politisko [illegible] Krievijas autokratiskās varas parāde ar tās valdniekiem un tautu — cilšu virsaišiem, bajāriem, cariem, dzimtļaudīm un komūnistiem . . . Amerikas zinātnieka skatījumā.

Vairākās vietās grāmatā pieminēta arī Latvija. Jau divpadsmitā g. s. beigās Polockas kņazi ir jau iebrukuši latviešu zemē un piespieduši maksāt nodevas sev par labu. (52. l. p.). Ar Brestļitovskas miera līgumu Krievijai nācās saraut saites ar Somiju, Igauniju, Latviju, Lietuvu, Poliju, daļu Balkrievijas, Ukrainu, Besarābiju un daļu no Kaukaza. (502. l.p.) Ar Versaļas miera līgumu sabiedrotie radīja cordon sanitaire starp Krieviju un Vāciju, ko izveidoja Somija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Čechoslovākija un Rumānija. (528. l.p.) Kad Vācija (1934. g. 14. aprīlī) atteicās pievienoties krievu - vācu garantijas līgumam, ar ko garantētu Somijas un Baltijas valstu neatkarību, arī Krievija atkāpās no šīs idejas, atsaucoties uz savām neuzbrukšanas līgumiem ar Baltijas valstīm. [illegible] pildus līgumā pie Molotova - Ribentropa neuzbrukšanas līguma bija noslēgta neoficiāla demarkācijas līnija, ka Krievija atstāja brīvas rokas Igaunijā, Latvijā un pa daļai Somijā, Polijā un Rumānijā, Lietuva un Polijas rietumu daļa palika Vācijai. (663. l.p.) Baltijas valstis bija pamestas bez aizsardzības un viena pēc otras pieņēma „savstarpējās palīdzības" paktus un ielaida savā zemē kaŗaspēku, lai tie tās „aizstāvētu": Igaunija bija pirmā (1939. g. 29. septembrī), Latvija bija otrā (1939. g. 5. oktobrī) un trešā bija Lietuva (1939. g. 10. oktobrī) (665. l. p.) Krievija nekavējās ar 1939. gada pakta izmantošanu: ar ultimātu (15. jūnijā) panāca komūnistu kontrolētu valdību Lietuvā, kā arī abās pārējās Baltijas valstīs: Latvijā (16. jūnijā) un Igaunijā. Jau 21. jūlijā visas trīs Baltijas valstis „lūdza" tās uzņemt Padomju savienībā. (667. l.p.)

-aks

PAT ĀDAMS UN IEVA BIJUŠI KRIEVI

Vācu laikraksts „Die Welt" ievietojis anekdoti un piezīmi, ka tas esot ļoti populārs diplomātu aprindās.

Chruščevs būtu gatavs ielaisties kādā Berlīnes kompromisā, ja pieņemtu viņa vienīgo noteikumu: rietumu valstīm būtu atklāti jāatzīst, ka Ādams un Ieva bijuši krievi. Kenedijs, de Golls un Mekmillens šaubās, vai to varētu pielaist, un nolemj izšķirīgo lēmumu atstāt savam stingrajam sabiedrotam Ādenaueram. Bet izrādās, ka vecajam kancleram šai ziņā nav nekādu iebildumu. Gluži otrādi. Viņš uzskata Chruščeva prasību par pamatotu, un rauga pārējiem valstsvīriem to pierādīt. Skaidrs, ka Ādams un Ieva bijuši krievi: nākuši nabagi pasaulē, nav atraduši nekā, ar ko ģērbties, un visu laiku ticējuši, ka dzīvo tīrā paradīzē!

A. Kalns.

Pēc plāna un grafikas

Solītās laimes un paradīzes zemes virsū vietā komūnisms visās savai varai pakļāvis tautas, nav varējis nodrošināt pat tādu dzīves līmeni, kādu tautas plašās masas bauda nopeltajās kapitālisma zemēs. . . . Nevarētu teikt, ka komūnistiem būtu trūcis labas gribas kaut ko darīt tautas plašo masu dzīves līmeņa pacelšanai, tomēr viss tas ir gājis kaut kā greizi, un tautai vēl arvienu jābarojas ar nākotnes izredžu solījumiem. Jau gandrīz pus gadu simteņa laikā Padomju Savienība nav varējusi atrisināt savu galveno mērķi - radīt pārpilnību visiem un komūnisma valsts ideāla īstenošanu. Kaut gan paši komūnisti neskopojās ar „grēka āžu" atrašanu un uzrādīšanu, tomēr, lieka, galvenais iemesls būs tas, ka visa komūnistu partijas galotne vai „jaunā šķira," lietojot Djalasa spārnoto terminu, ir organizātoriskā ziņā izrādījusies par galīgi neapdāvinātiem, lai neteiktu vairāk, individiem, kas pat savu sistēmu nav pratuši racionāli noorganizēt, lai tā varētu labāk nekā kapitālistiskā sistēma to līdz šim ir varējusi, apmierināt plašo tautas masu vajadzības.

Kaut gan mazliet stāvoklis ir pēckaŗa gados uzlabojies, tomēr tas tālu nav „sasniedzis un aizgājis gaŗām" Savienoto Valstu dzīves līmenim, kā savā laikā solīja Ņikita, minot 1960. gadu kā termiņu, kad Padomju Savienība iedzīšot saimnieciskās attīstības ziņā Ameriku! Tagad visā klusībā šis termiņš esot pagarināts līdz 1965. gadam. Līdz tam laikam „laimīgajai padomju tautai" būs vēl jāpaciešas . . .

Kaut gan ar likumu, ko publicēja pirms 30 gadiem, 9 kvadrātmetri „dzīves platības" (žilišnaja ploščaģ) bija noteikts kā minimums, tomēr vēl tagad 7 kvadrātmetri ir īstā caurmērā „dzīves platība" Padomju Savienībā, vai tāda pat, kāda tā bijusi 1917. gadā. Ko Padomju Savienība darīs ar tiem 15 miljoniem iedzīvotāju, kas pēc Ņikitas 22. kongresa runas būšot pilsētās vairāk, kad pienāks 1965. gads? Komūnistu partijas kongresā [illegible] jādzīvo tādos apstākļos, kādos mīt plašās tautas masas, nav piegriezusi šim jautājumam pienācīgo ievērību vai arī vienkārši nav gribējusi to darīt.

Ar lauksaimniecību, spriežot kaut vai pēc paša Ņikitas „sodīšanas ekspedīcijām," ko tas šad un tad personīgi veic pa Padomju Krievijas lauksaimniecības apvidiem, arī nekad nav bijis viss kārtībā, jo gaļas, piena un tauku ražošana ne tikai 1960. gadā nebija sasniegusi apsolīto Amerikas līmeni, bet bija visai tālu no tā . . . Ir arī likteņa ironija, ka šo preču galvenie piegādātāji vēl arvienu ir piemāju zemju apsaimniekotāji! Tos gan, pārvēršot kolhozus par sovhoziem, paredzēts likvidēt iespējami drīzā laikā, pārvēršot par algotiem valsts saimniecību lauku strādniekiem, bet vai tāpēc pieaugs gaļas, piena un sviesta raža, ir atklāts jautājums.

Kaut gan Padomju Savienība mēdz visai lepoties ar savu rūpniecības attīstību, tomēr arī tā visai maz pieskaņota plašo tautas vajadzību pilnīgai apmierināšanai. Smagā rūpniecība plašā patēriņa preces ražo tikai kā blakus produktus, sakarā ar ko, lēšot uz 1000 iedzīvotājiem, Padomju Savienībā ir 11 reizes mazāk saldējamo skapju, 7 reizes mazāk veļas mazgājamo mašīnu, trīs reizes mazāk radioaparātu un 6 reizes mazāk televīzijas aparātu, nemaz nerunājot par šo preču visai zemo labumu un neizturību.

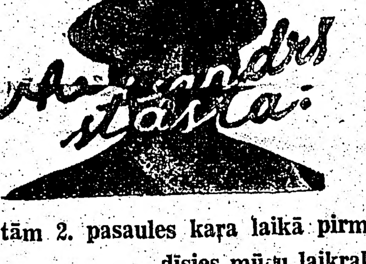

Neredzama divīzija

Stāstījums par latviešu slepenā dienesta un pretestības kustības cīnītāju gaitām 2. pasaules kaŗa laikā pirmiespiedumā drīzumā parādīsies mūsu laikraksta slejās.

IGORS GUZENKO APSŪDZ UN BRĪDINA

(Pārnesums no 1. lpp.)

„1953. gada beigās un 1954. g. sākumā," raksta Igors Guzenko, „es iesniedzu oficiālu ieteikumu, Kanadas un Sav. Valstu valdībām priekšlikumu, kuŗa pieņemšanas gadījumā būtu sperts liels solis uz priekšu Padomju spiegu tīkla apkarošanā. Tā bija ļoti reāla 5 punktu programma kuŗu es biju bāzējis uz personīgiem piedzīvojumiem. Es ieteicu, ka pārnācējam, kas nodod valdības rīcībā svarīgus dokumentus, ir nekavējoties jādod patvēruma resp. pilsoņu tiesības. Viņam ir jāzin, ka tam nāks pretim arī finaciālā ziņā, ka tam sagādās darbu, piemērotu viņa profesijai un spējām. Un beidzot viņam ir jāizsniedz dokuments, kas apstiprina viņa soļa nozīmīgumu viņa jaunās izvēlētās zemes patvēruma labā. Šīs programmas realizēšana manā uztverē pamudinātu daudzus Padomju slepenos aģentus pārtraukt savu darbu Padomju Sav. labā.

Bet kas gan notika? Manu ierosinājumu dēļ presē radās neatbildīgas balsis, kas darīja visu, lai mani nomelnotu."

Sava raksta noslēgumā Igors Guzenko aicina darīt visu iespējamo, lai labotu pagātnē pielaistās kļūdas, un viņš iedomājas, ka nekavējoties būtu radāma izmeklēšanas komisija kas bezpartejiski varētu noklausīties lieciniekus un atrast pareizo un ātrāko veidu, kā Kanada visātrāk un labāk varētu atbrīvoties no Maskavas iefiltrēto spiegu darbības.

*

Zīmīgi, ka savā rakstā Igors Guzenko nepiemin Maskavas aģentu iefiltrēšanos dažādo tautību nozīmīgās un varbūt arī mazāk nozīmīgās organizācijas. Varbūt, ka viņš domā, ka šo graujoso spēku paralizēšana atstājama pašu tautību pasākumu ziņā. Mēs esam ļoti augstas domās par Kanadas drošības iestāžu darbību un, ja viņu metodes netiek pārrunātas, tad tas nebūt nenozīmē, ka piekrītīgās iestādes šodien ļauj pilnu vaļu kādas naidīgas varas aģentiem šajā zemē. Būtu grūti pieņemt, ka Igora Guzenko raksts Vilno Slovo radies tikai tādēļ, lai pēc tik ilgu gadu klusēšanas pievērstu sev uzmanību un padarītu populāru viņu kā autoru kādai nesen sarakstītai pretkomūnistiskai grāmatai.

Brīdinātājas balsis laikā, kad komūnisma briesmas apdraud [illegible] zenko brīdinājums neapšaubāmi atradīs dzirdīgas ausis tur, kur viņa paskarbie vārdi, rūpīgi izvērtēti, atradīs pienācīgo uzmanību.

Plkv. - ltn. R. Ceplītis

RĪGAS ATBRĪVOŠANAS KAUJAS

Pēc neveiksmīgiem mēģinājumiem ieņemt Daugavu pie Jumpravmuižas un tiltiem, lieliski izdevās ieņemt Daugavu pie Bolderājas, kur atbalstīja sabiedroto flote; pati pārcelšanās ar to bija vieglāka un ienaidnieka vajāšana labāk iespējama.

Kad 3. novembra rītā sākās izšķirīgais uzbrukums Pārdaugavas un arī Rīgas atbrīvošanai, mūsu pulks sākumā atradās rezervē, bet drīz vien jau radās pārtraukums starp diviem pulkiem un mūsu 1. bataljonam nācās šo pārtraukumu aizstāt.

Strauji devāmies uz priekšu, gara stāvoklis kā virsniekos, tā arī kareivjos pacilāts, — vēlējāmies ātrāk tikt cīņā. Kad parādījās pirmie ievainotie, uzzinājām, ka ienaidnieks satriekts, mūsējie dodas uz priekšu, esot jau saņemta vācu baterija. Manai rotai uzdeva ieņemt iecirkni pa labi no pulka un vadīt uzbrukumu Šampētera virzienā. Rota laikus novietojās izejas stāvoklī uzbrukumam, sāka virzīties uz priekšu, sasniedza Anniņmuižu un tuvējās priedes. Priekšā klajš lauks, kuŗu ienaidnieks apšaudīja ar stipru ložmetēju uguni; bez artilerijas atbalsta un dienā rotai nav iespējams virzīties uz priekšu. Rota sāka ierakties. Tumsai iestājoties, kauja apklusa, un mūs nomainīja kaimiņu pulka bataljons.

Saņēmu pavēli atkāpties uz tuvējām kāpām, kur bija jau pienākušas pārējās pulka vienības. Nākošās dienas darbībai pulkam bija ierādīts pastāvīgs kaujas iecirknis, tāpēc pulka komandieris pavēlēja priekšniekiem izdarīt pašiem izlūkošanu, lai vienības pirms rīta ausmas stātos izejas pozīcijā.

Bija auksta rudens nakts. Kareivju tērpi trūcīgi. Pulka komandieris atļāva sakurt ugunis, lai sasildītos. Taču sāka šaut ienaidnieka artilerija; ugunskurus bija pamanījis ienaidnieks, tos nācās steigšus izdzēst. Sildījāmies saspiedušies pa vairākiem kopā. Naktī mūsu 2. baterijas vienība izsita ienaidnieku no Dāmes muižas un to ieņēma. Turp, gaismai austot, aizgāja mūsu 3. bataljons. Pulka uzbrukums tajā rītā nevarēja notikt, jo kaimiņi nebija vēl paspējuši pārgrupēties.

Pagaidām palikām turpat, lai nocietinātos. 5. novembra rītā rota saņēma pavēli ieņemt Sidrabkalniņu Slokas šosejas malā, iepretim Muskas spuldžu fabrikai. Pulka komandieris vēl uzsvēra, ka uzkalniņš katrā ziņā noturams. Sākām nocietināties, cik nu to atļāva trūcīgie līdzekļi. Ienaidnieks drīz mūs pamanīja: sāka šaut viņu artilerija un mīnu metēji. Satiksme ar pulku dienā bija pilnīgi pārtraukta, jo šoseju un rotas aizmuguri ienaidnieks ar ložmetēju uguni apšaudīja no divām pusēm. Pagāja diena un iestājās tumsa. Tā ienaidnieku padarīja vēl nervozāku; bermontieši vairākkārt uzbruka, bet kareivju modrība viņu nodomus izjauca. Naktī, apstaigājot iecirkni, atradu šosejas otrā pusē Tiltiņu mājās kādu sirmu sievu ar slimu vīru un 16 gadus vecu dēlu, kuŗi dienā bija slēpušies mājas pagrabā. Mudināju viņus doties uz aizmuguri, kamēr vēl tumšs, jo vācieši var viņu mājiņu sašaut vai aizdedzināt. Sirmā māmuļa par to negribēja ne dzirdēt un atteica: „Kamēr jūs kaut viens te vēl būsit, mēs nekur neiesim!"

Lielā ticība stiprināja mūsu kaŗavīrus cīņai, nevērojot smagos zaudējumus. Rota 3 dienas un naktis noturējās uzkalniņā, kamēr 8. novembra naktī sagaidīja maiņu.

10. novembra ausmā kaimiņu pulka iecirknī sākās kauja; pienāca laiks arī mūsu pulkam doties cīņā. Kā viens vīrs mūsu rotas devās uz priekšu ieņemt Šampēteri. Rikšotāju laukuma klajā zaudējumi bija lieli, un vienu otru reizi nācās apstāties. Taču stingrā apņemšanās pārvarēja visu, un rotas sasniedza savu mērķi — Šampētera alus brūzi un muižu, aiz kuŗas biezajām mūŗa sienām vācieši bija stipri nocietinājušies. Daudzmaz sakārtojušās, rotas gāja tālāk. Sākās sīkas ielu cīņas. Kā lavīna mūsu kareivji gāzās tālāk. Izmisis ienaidnieks pretojās. Kaujas troksnis dzirdams arī pie Tīriņmuižas. Ar tumsu rota sasniedz Zasulauka staciju. Kaŗavīri nav ne ēduši, ne atpūtušies, un te kā palīgs īstā brīdī pie manis pienāk kāds kungs un saka: „Virsnieka kungs, mēs esam uzvārījuši kafiju. Vai jūsu kareivji nevēlas iebaudīt?" Kafijas piesolījums mums bija kā vecajiem žīdiem debesu manna tuksnesī. Nezinājām kā pateikties mīļajiem tautiešiem, kas izrādījās par Nacionālā teātŗa aktieri Rodrigo Kalniņu un Nacionālās operas režisoru Ēķi.

Rotas tālākais uzdevums bija lauzties uz Smita eļļas fabriku, pa ceļam ieņemt Pistonu fabriku, kur esot nocietinājušies vācieši. Tā kā Rīgas plāna nebija un orientēties nakts laikā nezināmā pilsētas daļā ļoti grūti, ar prieku pieņēmu režisora Ēķa priekšlikumu nākt mūsu rotai par ceļa vadoni.

Nu mūsu virzīšanās sākās daudz sekmīgāk. Drīz vien Pistonu fabrika ir mūsu rokās. Pavirzījušies tālāk, mūsu izlūki ziņo, ka tuvojoties bermontiešu bruņotie automobiļi.

Rotas kodols pašlaik atrodas šaurā žogu ieslēgtā ieliņā, kādēļ atvelkamies dažus desmit soļus atpakaļ uz māju vārtu pusi. Ceļa vadonis Ēķis, nesaprazdams šāda stāvokļa nozīmi, palika uz ielas, un tikai pašā pēdējā acumirklī vēl paspēju to sagrābt aiz pleca un ieraut vārtos. Ielas stūrī parādījās vācu bruņotais auto, bet, nekā uz ielas nesaskatījis, aizbrauca Bērnu slimnīcas virzienā.

Gaismai austot, rota sasniedza Jelgavas šoseju. Pamazām arī citos rajonos apklusa ieroču troksnis. Sakārtojāmies, lai dotos uz eļļas fabriku. Tanī brīdī visās Rīgas baznīcās sāka zvanīt zvani, ziņojot priecīgo vēsti par pilsētas atbrīvošanu. Iedzīvotāji jūsmīgi apsveica mūsu kaŗavīrus, pasniedzot ziedus. Ieradās ministru prezidents Kārlis Ulmanis, apsveica pulku par sekmīgām cīņām un novēlēja tikpat spožus panākumus turpmākajās kaujās, atbrīvojot dārgo Latviju. Lieki teikt, ka šādu atzinību kaŗavīri uzņēma ar lielāko gandarījumu.

Pēc īsas atpūtas rotas devās tālāk vajāt ienaidnieku.

Sieva: „Neraudi, vīriņ! Par to, ka bērni solījās iet latviešu bērnu dārzā, tu pats apsolījies katru dienu spēlēt zirdziņu.

Gara KULTŪRAI

KLMA MĀKSLAS IZSTĀDE HAMILTONĀ

Svētdien, š. g. 3. februārī, Hamiltonas latviešu baznīcas apakšējās telpās durvis atvēra jaunu gleznu izstāde, kuru rīko Kanadas latviešu mākslinieku apvienība. Labi apgaismotajās telpās krietns pulciņš mākslas mīļotāju noklausījās R. Brežģa vārdus un tiem sekojošus mākslinieka A. Nulīša paskaidrojumus, kuru nobeigumā skatītājus iepazīstināja ar mākslas darbu autoriem. Ed. Dzenis, Z. Jurševskis, P. Kārkliņš, A. Kopmanis, E. Krūmiņš un J. Zuntaks, pa kārtai pieceldamies, saņēma audiences aplausus, kad tos alfabētiskā kārtībā pieteica gleznotājs Nulītis. Burzmā oficiāli nepieteikts bija arī D. Miezājs, tādējādi palielinot klātesošo autoru skaitu līdz pilniem piecdesmit procentiem.

Vispirms par gleznām, kas no 35 ielogotiem audekliem, plāksnēm un papīriem izveidoja krāsainu lentu visapkārt zālei. Dabīgi, būtu bijis acij patīkamāk, ja gleznas būtu bijušas vairāk izretinātas, bet šī sabiezināšana ir parasta mūsu izstādēs un tā,raugoties uz ikkatru gleznu, klāt bija jāskatās arī blakus esošās.

Kā stilu tā tematikas ziņā bija liela izvēles gamma: no akadēmiski naturālā līdz moderni abstraktam, taču likās, ka mūsu daiļraži izvairās no drūmām un pelēki netīrām krāsām. Vai šī tendence būtu kāds jauns Kanadas latviešu akadēmisms? Visumā krāsu zieds bija ļoti bagātīgs: sarkanie, dzeltenie, zilie un zaļie mijās, viens otru papildinot.

A. Brūveŗa „Nakts" stateniskā logatā nobirdināja kosmisku,krāsaini zaļganu ainu, spontānu un tādēļ arī nepārdomātu.

Ed. Dzenis ir zināmā mērā duālists: brīžiem viņš operē ar plankumiem, efektīvi nolejot gaismu par cilvēku galvām (Kompozicija), bet jauktā technikā uz [illegible] rīkojas ar līniju. Zīmējuma „Spoks" diagonālo līniju dinamika ir acij tīkama, [illegible] ar viegli manāmu iekrāsojumu. Daudzi citi šādu techniku lietot nevarētu, jo tā prasa ļoti precīzu zīmējuma pārzināšanu; citādi rastos tāds manierisms, ko senāk „Atpūtā" pasniedza Egils Hermanovskis. Kuriozi liekas, ka Dzenis zīmē temperā tā, kā to varētu sagaidīt no eļļas krāsas. „Zirgi lietū" ir tipisks autora darbs kā tematikā, tā apdarē, bet „Zivis," pelēki zaļajos toņos, šķiet tālāks meklējums.

Ērika Dzeņa „Pliknis" demonstrēja zīmējuma pārzināšanu un rūpīgas toņu gradācijas bija labi izsvarotas.

A. Kalniņa „Tulpes" vēdekļveidīgi izšauj savus karmīnos ziedus. Šī, Tīdemanim radniecīgā eļļas glezna, liekas veikla apdarē un koša. „Rozes" ir dažam labam skatītājam problēmātiskas, jo neparastais fons saplūst ar puķu atveidiem un nonivelē formu.

E. Krūmiņa „Pilsēta", ar smilšu faktūru nobirdināta abstrakcija, ir formas ziņā mazliet nedroša, bet tai mistiska noskaņa. Līmeniskas un stateniskas līnijas krustodamās izveido četrstūrainus laukumus, kas izstaro gaismu. „Pievakarē" ir jau krāsaināka un arī formā te uzrāda spilgtāku un krasāku kontrastu. Kopiespaidā liekas, ka Krūmiņš vēl arvien eksperimentē un nav vēl teicis gala vārdu sava personīgā rokraksta atrašanā.

To pašu varētu teikt par K. Langenfeldu, kuŗa darbi ir atšķirīgi. „Liktenis", meža aina ar nolauzto koku, būdama pārāk šabloniski un plakātiski darināts, šķiet neiederējās. „Dīķis," veikli plūdināts akvarelis ar pārdrošu lauzumu priekšplānā, patika ar liegajām krāsām. „Krūmāji" ir lauztu līniju un laukumu atrisinājums, kas formāli stingrs, imponē ar ekspresīvu daudzkrāsainību.

D. Miezāja glezna „Mežā" robežojas ar abstrakciju, un koši sarkanie stumbri it kā izkausē formu. Darbam ir zināma elegance un ritms, taču vēlētos redzēt šādu gleznu lielākā formātā. Var jau būt, ka darbs ir tikai fragments no kāda tālāk iecerēta audekla. „Rudens" ir techniski veikls, chromatisks, bet pārāk izskaistināts. Akvarelis „Marilyn" uzrāda apskaužamu, veiklu plūdināšanas techniku un precizitāti.

A. Nulīša „Kurzemes ciņu atblāzma" zināmā mērā sakopo un koncentrē mākslinieka pasaules skatījumu. Stingri būvēts, melni sarkanos toņos saliedēts abstrakts traktējums, tas liek skatītājam raudzīties ārā no telpas un tādējādi ir „mesmeriski" pievilcīgs. „Ausma" ir tīrs krāsās, priecīgs un ar savām gotiskām smailēm tas tiecas uz augšu. Mēļi un apskaidroti darinātā „Svētdiena" ir priecīgs darbs, pie tā tīk kavēties.

V. Šeinholda „Atvasara," krietnā formātā, ir bagāts spēcīgiem kontrastiem un architektonisks vienkāršībā. Mākslinieks te pārvalda savu vizuālo fantāziju, kas nejaucas ar redzēto. Formas nav vairs dabā novērotas un kopētas, bet tās ieņem savu vietu specifiskā telpā, kaut arī divplākšņainā.

J. Zuntaka eļļās ir kustība, impasto triepieni ir spēcīgi, un arī kolorīts nav novārtā. Ainava „Bez vēja" ir krāsaini triepta, bagātīga virsas apdarē. Ainavās „Martā" un „Rīts" spēcīgas debesis kontrastē ar pelēcīgiem sniega laukiem.

P. Kārkliņa „Ziedi" šķiet labākie, taču pārējiem darbiem pietrūkst iztēles izdomas.

J. Jurševskis mums rāda „Gaismas saucēju," stilizētu gaili, kas savā klasiskā vienkāršībā ir šedevrs. Dedzinātā mālā veidotās formas ir pievilcīgas un monumentālas. „Pīles" lidojumā suģestē kustību.

A. Kopmanis granītā darinājis darbu „Pacietība," tikko apjaužamu formā, bet suģestīvi plastisku. Bronzas izcilnis „Māte ar bērnu" savā vienkāršībā ir tīkams.

Ir žēl, ka izstādē neredzēja I. Šteina grafiku, kur allaž varam gaidīt kādu priecīgu pārsteigumu. Kopsummā varētu teikt, ka vairumā darbi ir ekspresionisma stilā ar manāmu tendenci uz abstraktu veidolu meklēšanu, taču tūdaļ jāpiebilst, ka šāda klasificēšana neder, jo ikkatrā darbā mums ir darīšana ar katra mākslinieka individuālo personību.

Tālivaldis Ķiķauka.

Par Jāņa Kalmītes mākslu ieinteresēti arī amerikāņi

Minesotas universitātes nodaļas Morrisā Mākslas departamen[illegible]ni Kalmīti dot kaut nelielu viņa gleznu klāstu izstādīšanai universitātes telpās Morrisā, laikā no š. g. 12. aprīļa līdz 12. maijam. Kalmīte jau izvēlējies 25 gleznas un stājies pie to ielogošanas. — Notikums liecina, ka nemaz nav jācenšas par katru cenu pielaikoties amerikāņu abstraktās mākslas kultivētājiem, jo agri vai vēlu arī neabstrakta, bet īsta un nopietna māksla iekaŗos savu cieņu amerikāņu sabiedrībā.

Andrejs Eglītis

I

Modies, modies, tēvzeme, modies -
Dziedi rīta dziesmu, celies ziemciešu cilts.
Aizpļautas paipalas rūsas tīrumu pelavās vaid,
Ragana, asinis vemdama, svētajos pakalnos buŗ,
Māte — drebošu roku uz vecās dziesmu grāmatas tur.
Lādiet Jūdasu, lādiet lādēdami viņa dzimumu,
Kas mūsu pavardus mīlīgos dēļu mēlēm izdzēsis,
Dēļu mēlēm izdzēsis, pērkļus odžu olām piedējis.

Modies modies, tēvzeme, modies -
Celies, dziedi rīta dziesmu, jaunākais no brāļiem,
Ved savus gūstītos ļaudis, sentēvu nemaldu gars —
Spīd jau aiz Jodu purva Ausekļa dievīgais stars.

Modies.

II

Pēc brāzmām noklusuši iezaļgani jūras vēŗi
Ar sīku vizmošanu krastā akmens radzes šļaksta —
Kā mīlestības bausli kurlā klinšu pierē raksta.
No māju puses, ilgi klausos, klausos, — dziesma sēri
Kā sauciens ieskanas, kā krūtīs aizkususi dvaša?
Ko mels. Neviens, neviens, tas,

Jūŗas veļi velējās
Man nedeva dienasvida —
Vai tam bija dienasvids,
Kam gul vilnis pagalvī?

Tec, māmiņa, klausīties,
Kā tā veļu vāle sit?
Ja velēja nerimusi,
Ilgi mani nemanīsi,
Ilgi manis nemanīsi,
Nedrīkstēšu pāri braukt —
Nepiesieti krieva suņi
Nories manu dvēselīti.

SMAIDI UN SMELDZE

PĒTEŖA ĒRMAŅA LITERĀRĀS DARBĪBAS 50 GADU ATCERE

Rakstot par Pēteri Ērmani, ir aplami lietot vārdu smiekli, jo tā īsti sirsnīgi smejamies viņu neesmu redzējis nekad, taču klusais smaids, jaukts kopā ar smeldzi viņa sejā manāms pat vientulīgās pastaigās. Liekas, ne bez dziļākas jēgas Pēteris Ērmanis savai pēdējai, tātad visjaunākai grāmatai, licis virsrakstu Smeldzīgais smaids. Šī grāmata, ko 1958. g. izdeva Daugavas apgāds Zviedrijā, nu jau krietni veca, tomēr vēl līdz šim brīdim ir īpatnākā prozas grāmata trimdā.

No Pēteŗa Ērmaņa visjaunākās grāmatas jāpārlec pāri 50 gadiem, uz tiem laikiem, kad Pēteris Ērmanis sāka rakstīt, kad priekš 50 gadiem Smiltenes tirdzniecības skola, kuŗā mācījās, iespieda viņa stāstu Maija. Šis pirmais iespiestais stāstiņš, kuŗu autors uzrakstīja 17 gadus vecs, pats vēl skolnieks būdams, bija atsperšanās akmens tālākajām rakstnieka gaitām. Interesanti, ka Ērmanis pirmās nav sācis rakstīt dzejas, bet kritiskus apcerējumus par dažiem rakstniekiem, kas gan nogrimuši redakciju papīros. Taču Atmiņu vijā viņš atzīstas, ka arī vēlākie šo rakstnieku vērtējumi palikuši aptuveni tādi paši.

Pirmā Pēteŗa Ērmaņa grāmata nebija dzejas, bet ludziņa Jāņu vakars. To 1913. g. iespieda kāds Smiltenes grāmatu tirgotājs. Tā ir Ērmaņa vienīgā iespiestā ludziņa, kaut nav vienīgā. Kādai Blaumaņa jubilejas izrādei viņš sarakstīja viencēlienu Brakos.Tie ir vienīgie drāmatiskie darbiņi, kaut drāmatiķa koncepcijas viņam netrūkst.Pirmie jaunā rakstnieka dzejoļi parādījās Valkas nedēļas avīzē Kāvi. Tie nebija ne dabas, ne mīlestības dzejoļi, bet iedīgļi tādām grāmatām kā Es sludinu, Es šaubos, es ticu un Es visur dzīvību redzu.

Pēteŗa Ērmaņa izaugsmes laikā izraisījās Pirmais pasaules kaŗš, nodibinājās brīvā Latvija, notika nikna mākslas sijāšana un arī sajukuma laikam piemērotas izteiksmes meklēšana. Vācijā spēji izaugušais ekspresionisms ietekmēja daudzus. Interesanti, ka Ērmanim izteiksmes virziens, brīvais pantmērs bija iekšējā vajadzība un viņš dzejoja neviena neiespaidots. Tikai vēlāk, kad jau bija iznākusi viņa pirmā dzeju grāmata Es sludinu, viņš iepazinās ar vācu ekspresionistiem un Valtu Vītmenu. Es sludinu iznāca 1920. g. un to toreiz nosauca par ekspresionisma katķismu. Grāmata toreiz bija nepiedzīvots notikums latviešu rakstniecībā. Pats autors saka, ka tā bijusi vienīgā reize, kad atradies uzmanības un kritikas krustugunīs. Ap to pašu laiku iznāca viņa stāstu grāmatiņa Atsacīšanās. Es sludinu bija ceļa izlauzēja citām Ērmaņa grāmatām un 1922. g. iznāca trīs grāmatas: dzejas Laiki un Ceļi, Es šaubos, es ticu un stāsti Lietuvēna laikā. Pēc tam iestājās mazs atelpas brīdis, jo 1923. g. iznāca tikai viena grāmata — miniatūras Cīņas un uzvaras. Tālākām jau vajadzēja lielākas atstarpes un dzejas Es visur dzīvību redzu iznāca 1925. g. Par šo grāmatu P. Ērmanis ieguva toreizējo augstāko atzinību Kultūras fonda godalgu. Latvijas sākuma gados Ērmanis rakstīja aizgūtnēm, vēlāk šī steiga aprima un grāmatu secībai radās lielākas atstarpes un prozas iznāca tikai 1928. g., bet dzejas Atvasara 1933. g. Atkal ražīgāks bija 1935. g., kad iznāca tēlojumi Atmiņu vija un stāsti Gaidītāji, tāpat arī 1936. g., kad iznāca divas un arī pēdējās grāmatas Latvijā — stāsti un atmiņas Satikšanās un dzejas Kāpnes. Tanī pašā laikā Pēteris Ērmanis rakstīja apcerējumus un rediģēja citu rakstnieku kopotus rakstus. Piem., Blaumaņa, Poruka, Brigaderes, Bārdas, Ģ.albes, Ezeriņa, Virzas, Janševska u. c. Sastādīja arī dzeju antoloģiju Dziesminieki.

Trimdas sākuma gados, sevišķi Vircburgā dzīvodams, Ērmanis atkal rakstīja, var teikt aizgūtnēm un viņa atmiņu raksti par citiem rakstniekiem izkaisīti pa visiem trimdas izdevumiem. Trimdā viņam iznākušas četras grāmatas: dzejas Svešos kalnos un Lapu lasītājs un proza Sejas un sapņi, saņēma Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda godalgu, un Smeldzīgais smaids. Bez tam trimdā pārspiesta Atmiņu vija, vienīgā no Latvijā izdotām grāmatām. Trimdā Ērmanis rediģēja lielu izdevumu Trimdas rakstnieki. Te viņam lieti palīdzēja apbrīnojamā atmiņa. Trimdas rakstniekos kādā vietā Ērmanis saka: „Es esmu viens no nepazīstamākiem latviešu rakstniekiem." Vai tā ir? Vai Sejas un sapņi un Smeldzīgais smaids ir tik maz lasītas grāmatas? To pienesums trimdas litetātūrai nav nemaz tik niecīgs. Būs gan tiesa, ka jaunā paaudze, arī jaunie dzejnieki, nepazīst Es sludinu, Es šaubos, es ticu un Es visur dzīvību redzu, tāpat Laiki un ceļi, Atvasara un kāpnes, bet jaunie pa laikam ir vecā noliedzēji. Kāds „jaunais" Ērmani nosauca pat par diletantu patronu. Nenoliedzami, Ērmanis jauno sācēju darbus kritizējis tik saudzīgi kā neviens cits, ja tajos bijusi kaut mazākā talanta dzirksts.

Domāju, ka Pēteris Ērmanis, savu literārās darbības 50 gadus atcerēdamies, var būt apmierināts, jo devums ir liels un mūžs nav dzīvots veltīgi.

KLMA izstāde Hamiltonā bija nozīmīgs kultūras sarīkojums.

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ MĀJAS

ATMIŅAS.

7. turpinājums

Protams, ka es saprotu.

Bet es nevaru neko apsolīt.

Es sēdu ar nodurtu galvu.

Un ciešu klusu.

Laikam šai brīdī izskatos tik muļķīgs un neuzņēmīgs, ka Fusts pilnīgi zaudē interesi par manas ģimenes izvietošanu. Drīz vien mēs atvadāmies. Un nospiestā gara stāvoklī soļojam atpakaļ uz savām barakām aiz dzeloņdrāšu režģa.

☆

Gribas ēst.

Briesmīgi gribas kāda kumosa gaļas.

Pārvaru kautrīgumu un sāku apstaigāt laukumu, kur kaudzēs nokrautas to bēgļu mantas, kas paņēmuši sev līdz kastes, maisus, čemodānus. Vispirms, protams, meklēju palīdzību pie tiem, uz kuŗiem lieku vislielākās cerības.

Pie prāvas ar brezentu apsegtas mantu kaudzes stāv labs paziņa no Bauskas apkārtnes. Lūdzu, vai nevar man pārdot kādu mārciņu speķa vai žāvētas gaļas. Mans paziņa brīdi pārdomā. Jā, kādu mārciņu viņš būtu ar mieru man pārdot. Esot jāpalīdz tiem, kas bijuši tik vieglprātīgi kā es . . . Bet — gaļa esot rūpīgi iepakota kastēs. Un kastes stingri aiznaglotas. Es taču sapratīšot, ka tagad kastes atlauzt nebūtu prātīgi. Gan jau es pāris mārciņas nopirkšot no kāda cita. Lai nemaz neraizējoties.

Protams — gan jau es speķi nopirkšu. Bet — kā ar medu? Redzu, ka blakus mantu kaudzei novietotas trīs piena kannas. Pilnas ar medu tā, ka tās lāso gar kannu vākiem . . . un tek uz leju . . .

Nē. Ar medu gan, diemžēl, nekāda tirgošanās neiznākšot. Viena kanna esot domāta paša vajadzībām. Otru vedot savam brālim, arī tas atrodoties kaut kur Vācijā. Un trešā esot domāta piederīgiem, kas, varbūt, vēl uz šejieni nākotnē atbraukšot. Lai nu neņemot ļaunā. Medu pārdot viņš tomēr nevarot . . .

Sadudzis eju tālāk.

Prasu vienam. Prasu otram. Bet nopirkt neko neizdodas. Visi aizbildinās. Katram ir kāds iemesls, ar ko attaisnoties.

Esmu jau gandrīz zaudējis cerību, kad pie manis pienāk divi lauksaimnieki. Esot no Valmieras apkārtnes. Pazinuši mani. Netīši noklausījušies manu sarunu un zinot, kāda man vajadzība. Lai neraizējoties! Viņi gādāšot par to, ka tieku pie trekna kumosa.

Vakarā barakā ierodas maza meitenīte un atnes mums krietnu gabalu žāvētas cūkas gaļas. Naudu atsakās ņemt. Tā esot dāvana.

Labie, sirsnīgie cilvēki!

Kad nākošā dienā eju tiem pateikties, viņi nometni ir atstājuši.

☆

Aizeju pie vietējā luterāņu mācītāja un lūdzu tam atļauju 23. oktobrī noturēt viņa baznīcā dievkalpojumu latviešu bēgļiem.

Mācītājs ir vecs ,noguris vīrs. „Jūsu lūgums ir neparasts," viņš saka: „mūsu baznīcā vēl nav noticis neviens dievkalpojums svešā valodā. Bet atļauju es jums dodu. Ceru, ka jūs nesagādāsiet nepatikšanas . . . "

Nometnē mēs esam trīspadsmit luterāņu mācītāji. Par predikantu aicinām Alfrēdu Gobu. Viņš mūsu vidū, liekas, ir amatā vecākais. Nometnes vadītājs par dievkalpojumu nav sevišķi sajūsmināts. Tomēr atļauj to izziņot skaļrunī.

Lielā Stargardes katedrāle — Sv. Jāņa baznīca bija pārpildīta. Domāju: bija vismaz pāris tūkstoši dievlūdzēju. Un tie visi bija cilvēki, kas pazaudējuši savu dzimteni. Kaŗā, ko tie nav ne gribējuši, ne iesākuši. Dievs — kur ir tava taisnība?

Skaitot lūgšanu, runāju ar dzejnieka vārdiem: „Ja vaina liela mums, tad ņem un sodi! Bet arī zīmi, kādu zīmi dodi, lai tauta paceltíes un ticēt spētu uz nemirstību . . . Tevis novēlētu" . . .

Baznīcā daudzi raud. Te nevienam nav jākaunās to darīt.

Kad esam nodziedājuši pēdējo korāli, aicinu draudzi vienoties mūsu tautas lūgšanā. „Dievs, svētī Latviju" — cik vareni šī lūgšana atbalsojas sirmās katedrāles velvēs! Un cik pārliecinoši tā skan — kad to dzied — svešumā! . . .

Stargardē,

24. oktobrī 1944.

☆

Atnāk agronoms Voldemārs Mežvēvers un Jūlijs Druva.

Aicina braukt līdz uz Sudētiju. Dzirdējuši, ka tur, Ausigā, patvērumu atraduši daudzi latvieši. Esmu tūdaļ ar mieru. Bet — kā mēs tur nokļūsim?

„Par to neraizējaties," Mežvēvers nosmejas: „mums būs pašiem savs vagons! . . . Protams, tikai tāds, kas domāts preču pārvadāšanai. Bet es ceru, ka jums nebūs iebildumu .Nevaram šajos laikos būt visai izvēlīgi" . . .

„Mums būs daži līdzbraucēji, kuŗiem ir vērtīgāka valūta par naudu," saka Jūlijs Druva. „Gatavojaties tikai ceļam! Mēs jūs nepametīsim."

Atskārstu, ka pateicība par šo piedāvājumu pienākas Jūlijam Druvam. Viņa šķautnainā rakstura un atklātās, asās valodas dēļ daži cilvēki viņu nevar lāgā ieredzēt. Arī man, mūsu pazīšanās sākumā, Druva izlikās pārāk ass. Kad pirmo reizi biju aizgājis uz „Brīvās Zemes" redakciju, tūdaļ gandrīz sastrīdējāmies. Vēlāk — sapratāmies labi. Kļuvām draugi.

Esam tiešām priecīgi, ka tiksim ārā no šīs nometnes. Barakas te paliek aizvien tukšākas un tukšākas.

Bijām tūkstoši. Tagad esam palikuši vairs tikai daži simti.

Aizbraucis ir arī mans draugs B. Kurzemes krastā solījāmies nešķirties un turēties kopā. Tagad B. izlēmis doties uz Meklenburgu. Uz turieni brauc arī B. meitiņas krusttēvs, vecpuisis. Liekas, ka mans draugs rīkojas gudri, turoties kopā ar viņu. Esmu ievērojis, ka krusttēvam ir vairāki maisi ar žāvētu speķi — šejienes dārgāko valūtu. Nebaltā dienā tāda bagātība var darīt brīnumus . . .

Ceļi izšķiŗ cilvēkus.

Bet pārmetumiem un sarūgtinājumiem nav vietas. Visi esam bez padoma. Visiem ceļš ir kļuvis par mājas vietu.

Esmu kaut kur lasījis, ka bites vairoties lidot uz jūŗas pusi. Bitēm līdzinās arī manas domas. Šajā laikā tās vairās virzīties uz sāpju dzelmes pusi, ko nule esam pārbriduši.

Stargardē,

27. oktobrī 1944.

☆

Esam pavadījuši ceļā jau trīs dienas un trīs naktis. Pēdējā brīdī likās, ka no braukšanas nekas neiznāks. Jūlijs Druva ir grūti slims. Ārsts konstatēja plaušu karsoni. Gribējām atsaukt ceļojumu. Druva tam pretojās. Nešus ienesām viņu vagonā. Tagad par viņu rūpējās ārste Dr. Asars. Arī viņas vīrs, profesors, ir mūsu pulciņā.

Vagons nav apkurināms. Salstam. Īpaši naktīs.

Arī labierīcību nav nekādu.

Ar nepacietību gaidām, kad vilciens apstāsies stacijā.

☆

Ausigā mūs sagaidīja partijas un pilsētas pārstāvji. Neļāva izkāpt. Pilsēta vairāk bēgļu uzņemt nevarot. Mūs virzīšot uz citu vietu. Laikam uz Reichenbergu.

Dzelzceļa vagonā,

31. oktobrī 1944.

LAIMĪGIE

Visi saka, ka es esot īsts laimes luteklis.

Laikam, tas ir arī taisnība.

Dievs mums brīnišķīgi ir palīdzējis. Mēs esam gājuši pār dzelmi. Un neesam nogrimuši. Mēs esam gājuši caur liesmām. Un neesam sadeguši. Esam pieredzējuši dažādas grūtības un bieži nokāruši galvu nezinā un sarūgtinājumā. Tomēr — Dievs visu ir vērsis par labu. Un tagad varam sākt dzīvot daudzmaz cilvēcīgu dzīvi. Vislielāko prieku mums ar māmuļu sagādā tas, ka esam atkal zem droša jumta. Nejaušs gadījums palīdzēja atrast lielu un saulainu istabu Alt - Harzdorfā, Reichenbergas priekšpilsētā. Aiz loga aug kuplas, skaistas egles, un tālumā redzama pilsēta un kalnu silueti . . .

Mūsu saimniece Alma Rind kundze ir sirsnīga un draudzīga. Sudētijas vāciete. Viņas vīrs esot virsnieks Italijas frontē. Bērnu viņai nav. Un viņa ļoti iemīļojusi mūsu zēnus. Īpaši Pēteri. Sauc to par ezīti. Un vakaros stundām ilgi rotaļājas ar mūsu puisēniem. Esam atkopušies.

Un atpūtušies. Pats gan nejūtos īsti vesels. Jau vairākas dienas. Sāp galva. Brīžiem paliek nelabi. Bet — tas jau pāries! Slimot nav laika. Mums ir lieli un tālejoši nodomi.

Reichenbergā un tās tuvākā apkārtnē dzīvojot vairāki tūkstoši latviešu. Tie, kas iebraukuši pirms mums, izvietoti privātos dzīvokļos un viesnīcās. Pat lepnā Ješkena kalna viesnīcā visas telpas atdotas latviešu bēgļiem; tiem maksājot arī uztura naudu — trīs markas dienā.

Tie, kas atbraukuši vēlāk, novietoti kādā skolā Rollgassē. Arī mēs tur kādu laiku bijām apmetušies . . .

Rollgasses nometnē piedzima doma nodibināt skolu latviešu bēgļu bērniem. Pilsētas valde deva labvēlīgu atbildi. Jāsameklējot tikai piemērotas telpas.

Dievkalpojumi latviešu bēgļiem te jau notiek regulāri. Par tiem rūpējas Alberts Ozols un citi, agrāk atbraukušie, amatbrāļi. Organizējas arī koris, diriģenta Šteinbrika vadībā.

(Turpinājums sekos).

DV MANITOBAS NODAĻAI 10 GADI

Nodaļas vanagi un vanadzes, kopā ar lūgtiem organizāciju un draudžu pārstāvjiem, atzīmēja š. g. 3. februārī nodaļas 10 gadu pastāvēšanu.

Priekšnieks J. Staudžs konstatēja, ka no 16 dalībniekiem dibināšanas dienā biedru skaits pieaudzis uz 50. Nodaļai ir bijis iespējams atvēlēt prāvākus līdzekļus svešas, mums naidīgas politikas apkarošanai, tāpat trūkumā nonākušo tautiešu atbalstīšanai, iespēju robežās latviešu jaunatnes izglītības centienu veicināšanai.

Nodaļas amatpersonas ir lietišķi kārtojušas nodaļas darbu un par savu pašaizliedzību guvušas atsaucību vietējā latviešu sabiedrībā, tā īstenojot DV mērķus.

DV centrālās organizācijas šo darbu ir pietiekami novērtējušas un jau iepriekšējos gados atzinības rakstus ir saņēmuši vairākkārtīgi pr - ks Jūlijs Staudžs un Teodors Minkēvičs, tāpat bij. vanadžu pr-ce Emma Minkēviča, valdes locekļi: Jānis Preimanis un Vilis Balgals.

Šinī jubilejas gadījumā pr-ks J. Staudžs pasniedza atzinības rakstu Aloizam Taškānam kā bij. pr-kam un vairākkārtīgo rev. komisijas loceklim, ilggadīgam pr-ka biedram Voldemāram Jandavam, Gunāram Ceplim, tagadējai Vanadžu pr-kei Ludvigai Smoļinskis un bij. pr-cēm Genovevai Staudžs un Veltai Zariņš. Atzinības rakstu saņēma arī Voldemārs Stenders, kurš ievērojami materiāli atbalstījis nodaļu.

Tagadējo un vairākkārtīgo nodaļas pr-ku Jūliju Staudžu klātesošie jūsmīgi sveica, kad jubilejas vakara vadītājs V. Balgals paziņoja par ierosinājumu piešķirt viņam krūšu nozīmi zeltā kā visčaklākam DV mērķu sekmētājam nodaļā.

Personīgi nodaļu sveica un visa laba vēlējumus izteica no Sv. Krusta draudzes — J. Ansklīdviņš, Katoļu kopas — A. Staudžs, Mārtiņa draudzes — A. Kēleris, nododot arī ziedojumu nodaļai, Latviešu b-bas — T. Biosmanis, Jaun. pulc. „Auseklis" — A. Vitiņš, Baltiešu federāc. un Sestdienas skolas — M. Stauvers.

Rakstiski nodaļu sveica — tās dibinātājs un pirmais pr-ks K. Sisenis, DV Kanadas valdes pr-ks dr. K. Epneris, Latvijas konsuls — V. Tomsons un nodaļas pārstāvis delegātu sapulcē — D. Trasčenko.

Oficiālo daļu noslēdza ar Dievs, svētī Latviju!

Jubilejas vakara vadītājs ar skaitļiem un paskaidrojumiem interesanti izcēla iezīmīgākos momentus nodaļas darbībā. Te daži no tiem: Lielākos ieņēmumus nodaļai ir devuši sarīkojumi un biedru naudas. Pastāvēšanas laikā aprūpei un citiem palīdzības mērķiem nodaļa atvēlējusi pāri par 200 dolāru. Nodaļa ir iemaksājusi Bēru fondā tuvu pie 600 dolāriem, bet savukārt mirušo biedru piederīgiem šis fonds ir sniedzis ievērojamu atbalstu.

Aprūpe un cīņa par Latvijas brīvību ir mērķi, kas var vienot viņu īstenošanā ne tikai DV biedrus, bet visu latviešu sabiedrību trimdā.

Tālāko jubilejas vakara daļu dalībnieki pavadīja omulīgi pārrunās, dziesmās un dejās.

O. Š.

KANADĀ

TORONTO

⊕ Noguldījumi Toronto Latviešu kreditsabiedrībā aug. Tā 1959./1960. saimn. gada 9 mēnešos tie bija $119.856,- resp. $624,- dienā, 1960./1961. saimn. gada 12 mēnešos $286.500,- resp. $1.050,- dienā, bet 1961./1962. saimn. gada pirmos 9 mēnešos — $342.024,- resp. $1.244,- dienā, ieskaitot sestdienas, svētdienas, pirmos Ziemsvētkus, kā arī visas pārējās svinamdienas. Sevišķi pag. gada beigās noguldījumi tik strauji auga, ka kreditsabiedrības vadībai bija jāapsver jautājums par brīvo līdzekļu lietderīgu ielietošanu.

Arī biedru skaits Toronto Latviešu kreditsabiedrībā nepārtraukti aug un, gan lēnām, bet droši, tuvojas ieplānotam skaitlim — 1.000. Tā š. g. janvāra mēnesī biedru skaits ir pieaudzis gandrīz par 100, resp. katru dienu ir nākuši klāt caurmērā 3 jauni biedri.

Joprojām turpinās Toronto Latviešu kreditsabiedrības izsludinātā biedru iesaistīšanas sacensība. Jau sasniegtos rezultātus kreditsabiedrība neizpauž, lai netraucētu normālu sacensību gaitu un neiespaidotu tās rezultātu, bet jau šodien var spriest, ka rezultāts būs pilnā mērā apmierinošs. Daudzi kreditsabiedrības biedri ir arī paklausījuši aicinājumam iesaistīt kaut vienu jaunu biedru kreditsabiedrībā. Par gala rezultātu vēl pāragri spriest, bet kreditsabiedrības vadībai ir pamats cerēt, ka arī šī akcija piesaistīs kreditsabiedrībai daudzus jaunus biedrus.

⊕ Vīru kora Viestura gadskārtējais koncerts sestdien, Ungāru zālē, pulcēja pāri par 400 dziesmu draugu. Klausītāji bija liecinieki viestura krietnam mākslas sniegumam. Koncerta noslēgumā goda diriģentu L. Albertiņu un J. Barušu. Pēc koncerta Viestura dziesmotā saime kopā ar draugiem pavadīja vēl vairākas stundas jautrajā vakarā.

⊕ Puķu veikala „Iris" īpašniece Z. Plēsuma slimības dēļ šinīs dienās pēc 8 sekmīgiem gadiem pārdevusi savu veikalu. Jaunie veikala īpašnieki ir itāļi.

⊕ Daudzajiem latviešu saimnieciskiem pasākumiem pirms dažiem mēnešiem pievienojās Diamanda Valteres puķu veikals, 2481 Bloor St., W. Latviešu veikalniekus var interesēt, ka, pēc Toronto piedzīvojušo tirgotāju atzinuma, tirdzniecības rajons no Runnymede līdz Jane ielai ir viens no visdzīvākajiem un labākajiem visā pilsētā. Lai Roncesvalles tirgotāji neņem to ļaunā.

⊕ Toronto universitātes latviešu studentu kopas rīkotais karnevāls „Nakts Latīņu kvartālā" jau palicis par tradīciju. Šogad karnevāls notiks 16. februārī, Kolumba zālē. Karnevāla galvenais rīkotājs Juris Dreifelds ir pārliecināts, ka latviešu sabiedrība savu atbalstu, lai sarīkojums izdotos tik teicami kā nekad. Visu karnevāla atlikumu kopas vadība paredzējusi stipendijām. Mūsu jaunie akadēmiķi darīs visu, lai karnevāla viesi varētu pavadīt patiesi jautru un omulīgu vakaru.

Būs interesanti priekšnesumi, laba deju mūzika. Par telpu izdaļošanu rūpējas Toronto mākslas akadēmijas audzēkņi. Daudzi studentu labvēļi jau tagad pieteikuši savas veltes labāko tērpu godalgošanai. Balvu nebūs par daudz, tādēļ lūdzam studentu draugus pieteikt savas veltes rīcības komitejai. Darbosies arī atspirdzinājumu oazes un citi priecīgi iestādījumi, kas piederas karnevālam.

⊕ Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības padome šogad par priekšsēdi ievēlēja Ed. Brodeiru, sekretāru — A. Amoliņu un kasieri — A. Ozoliņu. Pārējie padomes locekļi ir: A. Treigūts, E. Caune, R. Goba, E. Mednis, V. Lucs, M. Budrevics, M. Vilks, S. Šteinhards. Revīzijas komisijā ievēlēti: A. Jansons, B. Pilskalnietis un A. Krugers.

⊕ Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 11. gada svētki notiks svētdien, 25 .februārī, Sv. Andreja baznīcas telpās. Sarīkojumam paredzēta interesanta programma. Arī vecāku padome darīs visu iespējamo, lai nodrošinātu sarīkojuma teicamu izdošanos. P.

⊕ Gleznotāja Jura Soikana darbu skati Toronto DV nodaļas namā, 123 Huron ielā, sestdien, plkst. 6.00 vakarā atklās konsuls R. Braisons.

J. Soikans ir viens no ievērojamākiem mūsu vidējās paaudzes māksliniekiem. Viņa darbi izpelnījušies atzinīgas atsauksmes Eiropas mākslas centros. Pēdējā laikā J. Soikans ar saviem darbiem reprezentējies arī tālajā Austrālijā, kur vietējā prese viņam veltījusi vislielāko uzmanību. Soikāna vārds labi pazīstams ne vien mākslas draugiem, bet arī mūsu karavīriem. Viņš ir viens no nedaudzajiem latviešu māksliniekiem, kas savos darbos iemūžinājis latviešu leģionāru cīņas pag. kaŗa kauju laukos.

Konsuls R. Braisons ar kundzi, uzņemoties izstādes protektora pienākumus 17. februārī, no jauna apliecinājuši sirsnīgo atsaucību mūsu kultūras pasākumu atbalstīšanā.

Izstādes rīkotāji Soikāna darbu skatei īpašus ielūgumus neizsūtīs un sagaida, ka izstādei pelnīto uzmanību veltīs ikviens latviešu mākslas cienītājs. Darbu skate būs atvērta svētdien, no plkst. 10.00 rītā līdz 6 vakarā. Darbdienās tautieši ar izstādi varēs iepazīties no plkst. 6—8 vakarā.

⊕ Sv. Andreja b-cas apakšējā telpā 13. martā N. Ambers lasīs referātu Demokratijas un kristietības krize. Pēc referāta paredzētas diskusijas. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

⊕ Pag. sestdienā Maltonas lidostā no Brazilijas Toronto ieradās rakstnieks un sabiedrisks darbinieks inž. Arnolds Rasa. Pēdējos gados A. Rasa Brazilijā strādājis par būvinženieri un arī Toronto viņš drīzumā cer atrast darbu savā speciālitātē. Atbraucējs ar kundzi Elvīru, meitām Viju un Ainu pagaidām apmetušies pie radiem.

⊕ Rūpnieka Dr. chem. J. Benjamiņa dzīvesbiedre Johanna pag. nedēļas nogalē izbrauca 6 nedēļu ilgā atpūtā uz Meksiku.

⊕ Toronto korporāciju kopas jaunievēlētais seniors ir K. Šlesers (Tālavija), viceseniors — V. Ziediņš (Fr. Lettica) un sekretārs — J. Atteka (Latvia). Korporāciju kopa jau uzsākusi priekšdarbus gadskārtējam plkv. O. Kalpaka piemiņas sarīkojumam.

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE
GREENWOOD PRINTERS

Izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudzi latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvētību, kāzu, jubileju, organizāciju sarīkojumu un cita veida sarīkojumu programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitāte jāatbilst šī kontinenta prasībām, tūlīt rakstiet: Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtījumiem no A. S. V. "Air Mail Parcel Post".

Sveicam
VOLDEMĀRU GRAVU
60 gadu jubilejā!
DV TORONTO NOD.

VAJADZĪGA BĒRNU UZRAUDZĪTĀJA
vienu reizi nedēļā.
Lūdz zvanīt:
EM 3-7901 vai LE 6-3174,
Toronto.

DRAUDZE, KUŖAS APGROZĪJUMI PĀRSNIEDZ $100.000.

Nupat izsūtītais Toronto Sv. Jāņa draudzes gada pārskats rāda, ka šīs draudzes apgrozījumi 1961. gadā bijuši $102.729,95. Dažādie draudzes fondi uz 1962. gadu uzrāda $51.847,21 atlikumu skaidrā naudā, galvenā kārtā dievnama celšanas fondā. Iepriekš minētām summām nav pieskaitīti $16. 848,- Palīdzības fonda summas, kas glabājas bankās un vērtspapīros. Mantās ieguldījumos draudzes nams, 200 Balmoral ielā novērtēts par $47.000,- nams, 50 Dewson ielā, uz $11.000,- un Saulaine uz $12.000,-. Liekas, ka īpaši attiecībā uz Saulaini vērtējums būs pietiecīgi zems un faktiskā draudzes nekustamu īpašumu vērtība būs lielāka.

Bez Palīdzības fonda summām, kā tas pārskata beigās norādīts, draudzes visu vērtību summa ir $121.847,21.

DIEVKALPOJUMI

Pārskata gadā notikuši 55 dievkalpojumi baznīcā, 34 svētbrīži Svētdienas skolā un 8 svētbrīži Saulainē.

Dievkalpojumos draudze pulcējusies ne vien parastās svētdienās un baznīcas svētkos, bet arī nacionālās svinamās un piemiņas dienās. Labāk apmeklētais dievkalpojums pārskata gadā bija Ziemsvētku vakara dievkalpojums Deer Park baznīcā (apm. 1.400 dievlūdzēju).

Telpu sagāde dievkalpojumiem un draudzes sarīkojumiem arī pārskata gadā radījusi lielas grūtības. Trīsvienības baznīcā dievkalpojumi nevarēja notikt novembra un decembra mēnešos, jo kanadiešu draudze dievkalpojumu laikā gribēja noturēt mēģinājumu Ziemsvētku uzvedumam Sv. skolā. Pateicoties Jāņa draudzes atsaucībai, varēja pārcelt dievkalpojumus Adventa laikā uz Jāņa baznīcu.

Ar kristības sakramentu Kristus draudzei 1961. g. pieskaitīts 31 bērniņš — 13 meitenes un 18 zēni.

Iesvētīti 25 jaunieši — 15 jaunavas un 10 jaunekļi.

Laulāti 8 pāri. Jāpiezīmē, ka puse no laulībām bijušas jauktas nacionālā ziņā.

Svēto Vakarēdienu saņēmuši 542 draudzes locekļi.

Dieva mierā aizgājuši 9 draudzes locekļi — 6 vīrieši un 3 sievietes.

DRAUDZES SASTĀVS

pārskata gadā nav jūtami mainījies. Draudzē iestājušies 14 pieaugušie ar 5 bērniem. Pārceļoties uz citu dzīves vietu vai pārskaitot citās draudzēs, draudze pag. gadā zaudējusi 37 locekļus. Samērā mazais draudzes locekļu skaita pieaugums 1961. gadā liekas būs izskaidrojams ar materiāliem upuriem, kādus, sakarā ar dievnama celšanu, draudze prasījusi no saviem locekļiem.

DRAUDZES PADOME UN VALDE

pārskata gadā noturējusi 6 padomes un 6 valdes sēdes. Sēdēs izņemti jautājumi, kas saistās ar draudzes darbu un saimniecību. Ar sinodes iestādēm draudzes vadība centusies panākt labvēlīgu atrisinājumu jautājumam par draudzes satversmes pieņemšanu un līdzekļu sagādi dievnama celšanai.

DIEVNAMA CELŠANAS FONDS

pārskata gadā izvedis plašu ziedojumu akciju, gada sākumā piesūtot visiem draudzes locekļiem aicinājumu ziedot līdzekļus mūsu draudzes dievnama celšanai. Tos draudzes locekļus, kas rakstiskam aicinājumam nebija atsaukušies, mājās apmeklēja 25 brīvprātīgie dievnama celšanas fonda talcinieki.

Ziedojumu vākšanas laikā noskaidrojās, ka dievnama celšanas doma draudzē atradusi sirsnīgu atsaucību. Tikai 26 draudzes locekļi atteikušies ziedot dievnama celšanai principiālu iemeslu dēļ.

1961. gada rudenī no dievnama celšanas fonda summām tika dzēsta pēdējā parāda daļa par īpašumu 200 Balmoral ielā. Līdz ar to šis īpašums, ko pirkām par $47.000,- pilnīgi pārgājis draudzes īpašumā.

DIEVNAMA BŪVES TECHNISKĀ KOMISIJA

pagājušā gadā noturējusi 5 sēdes, iztirzājot jautājumus, kas saistās ar dievnama celšanas techniskām problēmām un piemērota dievnama meta iegūšanu.

SVĒTDIENAS SKOLA

Kristīgās jaunatnes audzināšanas darbu 1961. gadā veikusi svētdienas skola, kuŗā bijis reģistrēts 161 audzēknis. Caurmērā katru svētdienu skolu apmeklē apm. 90 bērni. Katru mācības stundu ievadījis draudzes mācītāja noturēts svētbrīdis. Mācībās izņemta vecās un jaunās Derības viela, kā mācīšanās palīglīdzekļus lietojot īpaši sagatavotās, uz rotācijas mašīnas pavairotas, mācības lapas.

Svētdienas skola sagatavojusi Ziemsvētku uzvedumu draudzes bērniem, kas notika trešā Adventa svētdienā, Centrālās YMCA's telpās.

Skolas kollekte, domāta altāra gleznas iegādei jaunā baznīcā, pag. gadā bijusi $213,-.

SAULAINĒ

— draudzes lauku īpašumā 1961 gadā notikusi rosīga būvēšanās draudzes locekļiem piešķirtajos privātos apbūves gabaliņos. Pārdotas 24 gruntis. Pabeigti pievedceļa izbūves darbi, pievienots elektrības tīkls, uzceltas pirmās vasarnīcas u. t. t.

Saulaines pārvalde (ziedojot 54 darba dienas), talciniekiem palīdzot, stājusies pie modernas mūra virtuves, saldētavas un dušas telpu izbūves. Veikti arī citi, sīkāki remontdarbi.

Pārskata gadā Saulainē notikuši divi lielāki sarīkojumi — Līgo vakars un Bērnu svētki, kas, neskatoties uz sliktiem laika apstākļiem, bija pulcējuši prāvu apmeklētāju skaitu. Saviem sarīkojumiem Saulaini izmantojušas arī dažas studentu organizācijas un latviešu kaŗavīri — Ziemsvētku kauju atceres sarīkojumam.

1961. gadā Saulaines ieņēmumi bijuši — $13.610, 16. Izdevumi — $11.073,37. Atlikums — $2.536,79.

1961. gada 10. decembra sapulcē draudze nolēma paplašināt

(Nobeigums 6. lpp.)

SV. KATARĪNES DV NODAĻAS VADĪBA PALIEK LĪDZŠINĒJĀ

Š. g. 20. janvārī, 5 Woodelm Dr. plkst. 19,30 notika DV nodaļas biedru pilnsapulce. Sapulcē piedalījās arī DV kopas pārstāves. Sapulci lietpratīgi vadīja P. Vasariņš, protokolēja A. Viksna.

Pēc paredzētās darba kārtības valdē ievēlēja līdzšinējo valdes sastāvu, vienīgi no jauna nāca klāt K. Bokalderis, aizejot uz paša lūgumu no valdes sastāva ilggadīgajam DV valdes kasierim J. Gulbim.

Jaunā valde konstruējās šādi: valdes priekšsēdis P. Vītols, prža vietn. J. Strautmanis, sekretārs E. Klāsons, kasieris K. Bokalderis, biedrzinis A. Gailītis.

Revīzijas komisijā ievēlēti: Ž. Andersons, no jauna nāk klāt J. Gulbis, F. Albertiņš.

Pilnsapulcē sniegtie ziņojumi un pārskati no valdes locekļiem liecināja par lielajiem panākumiem un sasniegumiem aprūpes laukā no skaitliski mazās DV nodaļas.

Aprūpē no ziedojumu kārtējām akcijām, kā arī speciāliem vietējās aprūpes gadījumiem savākti un izmaksāti pēc ziedotāju norādījumiem $1364,05.

Sevišķi izceļamu un apsveicamu darbību ir parādījusi DV kopa, kuŗas darbība materiālā ziņā ir stipri pārspējusi vairāku iepriekšējo gadu caurmēra darbību.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, sarīkojumu ir bijis šajā darbības gadā mazāk, bet materiāli tie ir stipri pārspējuši iepriekšējo gadu ienākumus.

Pilnapulcei debatēs pārrunājot mus, kā DV laikraksta „Latvija Amerikā", pilnsapulce izteica uzticības atbalsta apliecinājumu redaktoram A. Kundratam, par korektu un taisnīgu nostāju laikraksta vadībā.

Pilnsapulce noritēja saskanīgā un lietderīgā garā. A. V.

PRIECĪGA ATKALREDZĒŠANĀS KALGARIJĀ

28. janvāris bija liels un svarīgs notikums Kalgarijas latviešiem. Daudz latviešu, kanadiešu, preses pārstāvju un fotografu pulcējās Kalgarijas lidostā, lai sagaidītu Olgu Aboltiņu ierodamies no Latvijas. Pēc 17 gadu ilgas šķiršanās tālā ceļa mērotāja atkal varēja būt kopā ar savu vīru Eduardu.

Aboltiņus izšķīra 1945. gadā. Eduardam laimējās izkļūt no apdraudētās Latvijas. Tikai pēc 12 gadiem noskaidrojās, ka par mirušo turētā Olga Aboltiņa bija atgriezusies Rīgā pēc 7 gadu dzīvošanas Sibirijā. Viņa no pazīstamiem uzzināja, ka Eduards ir dzīvs un vesels Kanadā.

Eduards sāka kārtot formalitātes Olgas izsaukšanai uz Kanadu. Pēc vairāk kā divu gadu pūlēm beidzot saņēma izbraukšanas atļauju. Pagāja ilgs laiks līdz bez kādas iepriekšējās sagatavošanās pēkšņi 24. janvārī Eduardam pienāca telegramma, ka Olga 27. janvārī izlido no Maskavas un ieradīsies Kalgarijā 28. janvārī.

Pēc sagaidīšanas lidostā visi devās uz Samena kundzes mājiņu Baunesā, kur gādīgā mājasmāte bija parūpējusies par īstu latvisku sagaidīšanu.

Svētdien, 4. februārī, gādīgā Samena kundze bija aicinājusi Kalgarijas latvietes savā mājā, lai jaunatbraukušai pasniegtu dāvanas jaunās dzīves uzsākšanai. Atsaucība bija tik liela un dzīva, ka sapulcējās 35 tautietes ar bagātām un no sirds ziedotām dāvanām. Olgas Aboltiņas prieks bija bezgala liels.

Lai īsts latvisks paldies Samena kundzei par viņas mūžam nenogurstošo darbu latviešu starpā, tāpat visām tautietēm par parādīto mīlestību un atsaucību.

No sirds novēlam Olgai un Eduardam Aboltiņiem jauku un laimīgu dzīvi Kanadā.

P. Būmanis

Priecīga atkalredzēšanās pēc 17 gadiem.

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.:HO 3 2667

LATVIEŠU EV. LUT. KRISTUS DRAUDZES HAMILTONAS GADA PILNSAPULCE

Draudzes gadskārtas pilnsapulce notika pēc dievkalpojuma baznīcas lejas zālē, svētdien, 28. janvārī, pl. 5 p. p. Pilnsapulcē piedalījās 45 draudzes locekļi un to atklāja draudzes mācītājs Ed. Pavasars.

Hamiltonas draudzē pavisam 990 dvēseles, no kuŗām 672 iesvētīti draudzes locekļi un 237 bērni. Aizgājušā gadā noturēts 51 pieaugušo dievkalpojums. Iesvētīti 7, pie dievgalda bijis 271 draudzes loceklis. Jaunatnes grupās stundas apmeklē 12 jaunieši. Svētdienas skolu apmeklē 115 bērni, kur darbojas 10 skolotāji. Bērni iedalīti 5 vecuma grupās. Pie draudzes pastāv jaukts koris E. Gulbja vadībā un tajā patlaban 40 dziedātāju. Koŗa mēģinājumi notiek reizi nedēļā baznīcā. Mācītājs izteica Ham. DV, laikraksta Latvija Amerikā vadībai un dāmu komitejai, kas kopēji abonē — apgādā laikrakstu Latvija Amerikā slimajiem tautiešiem Hamiltonas slimnīcās pateicību.

Pie draudzes arī pastāv garīgo grāmatu galds, A. Adītāja vadībā. Par dāmu kom. darbu ziņoja dāmu kom. pr-ce E. Vītoliņa. Dāmu kom. darbojās 28 dāmas, kas aiztecējušā gadā izkārtojušas pavisam 10 sarīkojumus. Gada apgrozījums dāmu kom. $3390.00 un atlikums kasē uz 1. janvāri $1786. Dāmu komiteja financē visus baznīcas remonta un izdaiļošanas darbus.

Pie draudzes darbojās Ventas gaidu vienība ar 50 biedriem Dz. Majoriņas vadībā. Pilnsapulcei bija jāievēl 4 jauni padomes locekļi, jo 4 no veciem automātiski izstājās pēc 3 gadu sastāvēšanas padomē. Par jaunajiem padomes locekļiem uz 3 gadiem ievēlēja H. Majoriņu, A. Adītāju, R. Bulti un Z. Valdmani. Kases pārskatu nolasīja H. Majoriņš. Aiztecējušā darbības gada budžets, kas bija sastādīts uz 12.294,00 izpildījies ar $115,95 lielu atlikumu.

Lielākie ienākumi sastādās no draudzes locekļu nodevām pāri par 9.000 u. c. Lielākie izdevumi mācītāja un citu algoto darbinieku algas, kā arī obligācijas maksājumi.

Budžeta projekts 1962. gadam sastādīts ienākumos un izdevumos uz $11.?00.00. Baznīcas nama fondā jau uzkrāts $3.077,00, jo pēc 2 gadiem ir jānomaksā $5.000 liela obligācija. Visus ziņojumus un kases pārskatu pilnsapulce pieņēma vienbalsīgi. Tāpat arī apstiprināja budžeta projektu 1962. gadam.

Kā pastāvīgi īrnieki baznīcā un blakus telpās ir Hamiltonas igauņu draudze, bet baznīcas telpas vēl izmanto Hamiltonas latviešu skola, skauti, jaunatnes pulciņa deju kopa un citi. G.

MEKLĒ VECĀKU SIEVIETI
pie $2^{1/2}$ g. v. bērna uzraudzīšanas.
Jādzīvo uz vietas.
Zvanīt RO 6-6908, Toronto.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

15. februārī — Hermaņa Godesa klavierkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā
16. februārī — Nakts Latīņu kvartālā, Studentu kopas karnevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
20. [illegible] Sv. An[illegible] ... ta un nacionālisms".
23. februārī — Mākslinieku karnevāls „Elles ratos" Columbus zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 5.00 p .p.
3. martā — Čikāgas Piecīšu muzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
3. martā Kalpaka atceres vakars. DV Toronto nod. sarīkojums.
3. martā — Pankūku balle Lansdowne Assembly zālē, T.L.K. Vienības sarīkojumā.
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
13. martā — Sv. Andreja b-cas telpās referāts Demokratijas un kristietības krize.
16. martā plkst. 8.00 vak., Sv. Andreja baznīcas zālē Veras Leinvēberes klavieŗu koncerts.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
24. martā plkst. 6.00, Leaside Memorial Garden telpās Jaunās Gaitas literārais kokteilis.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
1. aprīlī, plkst. 5.00 p.p. Sv. Andreja b-cas zālē Irmas Kajakas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas audzēkņu pēcpusdiena.
7. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprīlī — Omartija kundze, Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
28. aprīlī — teātŗa izrāde „Pilnsapulce Čučiċingā" ar M. Vētru.
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.

HAMILTONĀ

24. februārī — DV karnevāls Pigbridžā.

SV. KATARĪNES

17. februārī — DV Sv. Katarīnes nodaļas gadskārtējais karnevāls „Pusstunda Vīnē", Prudhomme's Garden Centre Hotel Kristalla zālē.
17. martā — Latviešu mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

Kritika

KARALIENE JAU VALDA 1

(A. P.) Šajās dienās pagāja 10 gadi kopš karalienes Elizabetes 2. valdīšanas sākuma, kaut šis laika sprīdis vēl nav nekāds gaŗais, tomēr jau tagad saskatāmas dažas raksturīgas pazīmes, kas ļauj secināt, ka iestājušās dažas pārmaiņas, kas visā monarchijas sistēmā iezīmējušas jaunus vaibstus. Tas izpaudies galvenā kārtā, tuvinoties tautai, resp. monarchiju demokratizējot. Ar to gan, varbūt, zudis daudz no viņas līdzšinējā misticisma, bet pēc laikrakstu atzinumiem misticisms pārdzīvojamam laikmetam, kas ievērojams ar saviem lieliem zinātniskiem sasniegumiem un techniskiem izgudrojumiem, vispār nemaz vairs nav piemērots.

Šķiet, ka vairākuma atzinums ir, ka šai lielajā pārmaiņā lielākie nopelni piekrīt karalienes mūža draugam - princim Filipam, kas, iemiesojot sevī modernā laikmeta cilvēku, daudz darījis monarchijas demokratizēšanas labā. Kāds laikraksts šai ziņā daļu nopelnu piešķiŗ arī karalienes māsai — princesei Margarietai, pieminot viņas divas mīlestības romances ar vienkāršiem „mirstīgiem": pirmo, kas līdz saderināšanās brīdim nemaz nenoveda, un otro, kas viņai deva mūža draugu, tagadējā lorda Snowdona personā.

Monarchijai demokratizējoties, viņai līdz ar to nācies samierināties arī ar šīs demokratijas spilgtāko iestādījumu, resp. preses brīvo vārdu, kas tieši pēdējās nedēļās saturējis arī daudz kritisku piezīmju par dažiem karaļnama piederīgiem un viņu rīcību. Iespaids tāds, ka par galveno cietēju šai ziņā kļuvusi princeses Margarietas ģimene. Kā zināms, pēc apprecēšanās, resp. saradošanās ar karalisko ģimeni, Snowdona k-gs, kas agrāk bija pazīstams kā izcils un mākslinieciski ļoti apdāvināts fotogrāfs, ar karalienes lēmumu iekļuva lordu kārtā un lai, tā sakot, nebūtu jādzīvo „no mīlestības vien", viņš drīz vien pieņēma kādu darbu, kas gan bija tikai goda amats, nekādus ienākumus nedodot. Aiz[illegible] ... Margarietai gan ievērojami paaugstinājās, kāpēc par materiālo pusi it kā nenāktos bažīties, bet morāliskā [illegible]

DAŽAS PIE

Mainītās lomās, Sajukušās

(A. P.) Viena no lielākām un [illegible] visā pasaulē pazīstamā Anglijas [illegible] tekstilfabrika — Lister's and Co., [illegible] Bradfordā, janvāra mēnesī [illegible]

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publis-kās atbildības, dzīvības u. c. veidu apdrošināšana.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave.,Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.:HO 3 2667

…V. LUT. KRISTUS DRAUDZES …ONAS GADA PILNSAPULCE

…2 gadiem ir jānomaksā $5.000 lie-la obligācija. Visus ziņojumus un kases pārskatu pilnsapulce pieņē-ma vienbalsīgi. Tāpat arī ap-stiprināja budžeta projektu 1962. gadam.

Kā pastāvīgi īrnieki baznīcā un blakus telpās ir Hamiltonas igauņu draudze, bet baznīcas tel-pas vēl izmanto Hamiltonas lat-viešu skola, skauti, jaunatnes pul-ciņa deju kopa un citi. **G.**

MEKLĒ
VECĀKU
SIEVIETI
pie 2½ g. v. bērna
uzraudzīšanas.
Jādzīvo uz vietas.
Zvanīt RO 6-6908, Toronto.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

15. februārī — Hermaņa Godesa klavieŗkoncerts Koncertapvie-nības sarīkojumā
16. februārī — Nakts Latīņu kvartālā, Studentu kopas kar-nevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cē-liens. Preses b-bas Kanadas ko-pas dāvinājums skolai.
20. [illegible] Sv. An-[illegible] ta un nacionālisms.
23. februārī — Mākslinieku kar-nevāls „Elles ratos" Columbus zālē.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas zā-lē, plkst. 5.00 p .p.
3. martā — Čikāgas Piecīšu mū-zikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
3. martā Kalpaka atceres vakars. DV Toronto nod. sarīkojums.
3. martā — Pankūku balle Lans-downe Assembly zālē, T.L.K. Vienības sarīkojumā.
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kings-way telpās.
10. martā — DV teātra Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
13. martā — Sv. Andreja b-cas telpās referāts Demokratijas un kristietības krize.
16. martā plkst. 8.00 vak., Sv. An-dreja baznīcas zālē Veras Lein-vēberes klavieŗu koncerts.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
24. martā plkst. 6.00, Leaside Me-morial Garden telpās Jaunās Gaitas literārais kokteilis.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīko-jums.
1. aprilī, plkst. 5.00 p.p. Sv. An-dreja b-cas zālē Irmas Kaja-kas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas audzēkņu pēc-pusdiena.
7. aprilī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 Col-lege ielā.
7. aprilī — Omartija kundze, Va-šingtonas teātra viesizrāde.
28. aprilī — teātra izrāde „Piln-sapulce Čučiņgā" ar M. Vēt-ru.
3. maijā — dziedones Līnas Karl-sones koncerts. Koncertapvie-nības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarī-kojumā.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.

HAMILTONĀ

24. februārī — DV karnevāls Pig-bridžā.

SV. KATARINES

17. februārī — DV Sv. Katarines nodaļas gadskārtējais karne-vāls „Pusstunda Vīnē", Prud-homme's Garden Centre Hotel Kristalla zālē.
17. martā — Latviešu mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

…diem.

Kritika vai skauģu dzeloņi?

KARALIENE JAU VALDA 10 GADUS. NAV VIEGLA DZĪVE, IEPRECOTIES AUGSTĀKĀS APRINDĀS.

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A. P.) Šajās dienās pagāja 10 gadi kopš karalienes Elizabetes 2. valdīšanas sākuma, kaut šis laika sprīdis vēl nav nekāds garais, tomēr jau tagad saskatāmas dažas raksturīgas pazīmes, kas ļauj secināt ,ka iestājušās dažas pārmaiņas, kas visā monarchijas sistēmā iezīmējušas jaunus vaibstus. Tas izpaudies galvenā kārtā, tuvinoties tautai, resp. monarchiju demokratizējot. Ar to gan, varbūt, zudis daudz no viņas līdzšinējā misticisma, bet pēc laikrakstu atzinumiem misticisms pārdzīvojamam laikmetam, kas ievērojams ar saviem lieliem zinātniskiem sasniegumiem un techniskiem izgudrojumiem, vispār nemaz vairs nav piemērots.

Šķiet, ka vairākuma atzinums ir, ka šai lielajā pārmaiņā lielākie nopelni piekrīt karalienes mūža draugam - princim Filipam, kas, iemiesojot sevī modernā laikmeta cilvēku, daudz darījis monarchijas demokratizēšanas labā. Kāds laikraksts šai ziņā daļu nopelnu piešķiŗ arī karalienes māsai — princesei Margarietai, pieminot viņas divas mīlestības romances ar vienkāršiem „mirstīgiem": pirmo, kas līdz saderināšanās brīdim nemaz nenoveda, un otro, kas viņai deva mūža draugu, tagadējā lorda Snowdona personā.

Monarchijai demokratizējoties, viņai līdz ar to nācies samierināties arī ar šīs demokratijas spilgtāko iestādījumu, resp. preses brīvo vārdu, kas tieši pēdējās nedēļās saturējis arī daudz kritisku piezīmju par dažiem karaļnama piederīgiem un viņu rīcību. Iespaids tāds, ka par galveno cietēju šai ziņā kļuvusi princeses Margaretas ģimene. Kā zināms, pēc apprecēšanās, resp. saradošanās ar karalisko ģimeni, Snowdon-k-gs, kas agrāk bija pazīstams kā izcils un mākslinieciski ļoti apdāvināts fotogrāfs, ar karalienes lēmumu iekļuva lordu kārtā un lai, tā sakot, nebūtu jādzīvo vien pieņēma kādu darbu, kas gan bija tikai goda amats, [illegible] ienākumus nedodot. Aiz- [illegible] tai gan ievērojami paaugstinājās, kāpēc par materiālo pusi it kā nenāktos bažīties, bet morāliskā stāja prasījās arī pašam pēc savas „kabatas naudas". Negaidītu atrisinājumu šai ziņā radīja svētdienas laikraksta „Sunday Times" aicinājums lordam S. uzņemties šī laikraksta mākslas padomnieka posteni ar visai iespaidīgu 10.000 mārc. gada algu. Lords S. piedāvājumu arī pieņēma, jo atrada to par savām spējām, interesēm un zināšanām atbilstošu. Bet ne tik jūsmīgos uzskatos bija daži citi laikraksti, kas šai lietā saskatīja monarchijas iejaukšanos partijas lietās, jo, kā zināms, „Sunday Times" ir konservātīvo laikraksts un, ar padomnieka amata akceptēšanu, lords S. it kā kļuvis par vidutāju starp karalisko ģimeni un konservatīvo partiju, kaut monarchija vienmēr uzskatīta par apolītisku iestādījumu. Daži turpretim šai kritikā saskata Flītielas preses magnātu skauģa aci, kas atvērusies par vēlu, kad konkurenti labo reklāmas „kumosu" jau bija pievākuši sev.

Jā, nav viegls mūžs, ieprecoties augstos rados.

Bet ko tad pārmet pašai princesei? — Lūk to, ka viņa drīz vien pēc dēla dzemdēšanas ar vīru aizbraukusi atpūtā uz siltiem dienvidiem . . . Citas mātes gan tā nedarītu un nedara, piezīmē prese. Uu par ko vēl jācieš princesei un viņas karaliskai mātei? — Par to, ka pašreiz remontā esošā princeses nākamā rezidence Kensingtonas pils remonta izdevumos prasīs no valsts kases nevis kalkulētās 70.000 mārc., bet gan 85.000. Laikraksti bilst, ka smalkjūtīgu žestu šai ziņā parādījusi karaliene, nododot no saviem personīgiem līdzekļiem šiem remontiem 20.000 mārc. un ieteic to pašu darīt arī princesei M. un viņas mātei, jo abas esot ļoti bagātas dāmas. No lorda S. šai ziņā nekādu prasītu kontribūciju nav nācies dzirdēt, jo viņš jau savā jaunā darbā stājās tikai pirms dažām dienām un pirmo algu vēl nemaz nebūs saņēmis.

Esmu izšķirstījis gandrīz visus laikrakstus, bet nekur neesmu atradis kādas kritiskas piezīmes par pašu karalieni (pašam princim Filipam gan pa laikam pārmet polo sportošanu svētdienās), jo būtu taču nepieklājīgi un nebruņnieciski, varbūt, kritizēt viņas tērpus vai viņas runas, apzinoties, ka karaliene nekādā polemikā nevar ielaisties. Šķiet, ka spriedums ir vienprātīgs — karaliene ir pildījusi savu uzdevumu pēc labākās ziņas un apziņas ar lielu taktu un pienākuma sajūtu un, kaut piemērojusies modernā laikmeta diktētām prasībām un pārmaiņām, tomēr nekā nav zaudējusi no savas cieņas un karaliskuma. Tā ir ķīla, ka monarchijas iestādījuma pamati arī nākotnē paliks stipri un nešķobīgi. Ļoti kodolīgi to izteicis kāds svētdienas laikraksts: „Nevienam nenāk prātā nākt ar priekšlikumu, ka Bekinghema pilī jāsēž prezidentam."

KULTŪRAS PROPAGANDA PAR 50 CENTIEM

Kā jau laikrakstos ziņots, Harvardas universitātes doktorands Ojārs Krātiņš publicējis 17 lpp. gaŗu rakstu par Krišjāni Baronu žurnālā Western Folklore, ko izdod Kalifornijas universitāte. Šo rakstu Kārkliņš rakstīja Latviešu preses biedrības ierosinājumā, kad Kr. Baronam 1960. g. atzīmēja 125. dzimšanas dienu.

Šinī darbā O. Krātiņš labā angļu valodā devis konspektīvu ieskatu par pašu dainu sakārtotāju un dainu nozīmi. Klāt rakstam daži tautas dziesmu tulkojumi, citi orģinālā. Angliski runājošiem draugiem, kam būtu vēl niecīgs ieskats par mūsu dainām, folkloru šis raksts dod ieskatu par vērtībām, kas pasaulei vēl nav atklātas un glabājas vienīgi pašu latviešu tautas īpašumā.

Latviešu preses biedrība ir apgādājusi šī raksta novilkumu atsevišķā burtnīcā. Tā maksā tikai 50 centus. Šo burtnīcu var labi izstādīt latviešu stendos starptautiskās izstādēs, kādās latvieši piedalās arvien vairāk. Blakus citām var ievērojami reprezentēt mūsu kultūru un tautas brīvības idejas. Jaunā valodnieka darbs daris ikvienam godu un pavairos [illegible]. Kā zināms, O. Krātiņš šai pavasarī iegūs Dr. gradu un rudenī aiziet darbā uz Kolorādo valsts universitāti, kur cer turpināt studijas dainu pētīšanas darbā.

Naudas sūtījumi un pieprasījumi pēc O. Krātiņa raksta adresējami: O. Akmentiņš, P. O. Box 48, Dorchester 22, Mass.

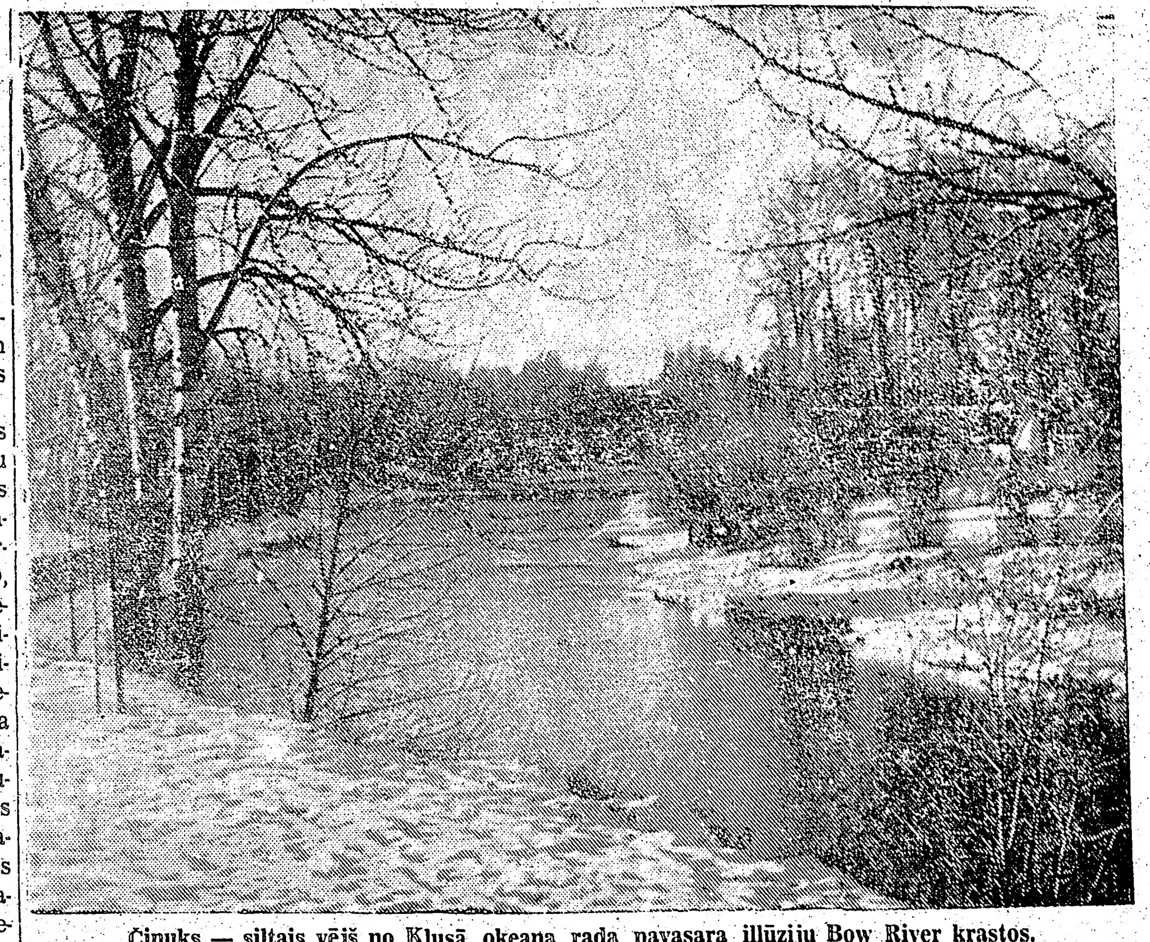

Cinuks — siltais vējš no Klusā okeana rada pavasara illūziju Bow River krastos.

ZELTA ĀBELES ZĪMĒ

„Domu par DVF Vidusanglijas nodaļu kopējo Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkošanu ir spārnojuši divi, visiem latviešu trimdniekiem vērā liekami mērķi. Pirmkārt, veicināt un atbalstīt latviešu nacionālās kultūras iešanu tautā — mūsu trimdinieku vidū, otrkārt, doma par latviešu trimdas jaunatnes stāju un nacionālo izpratni. Daugavas vanagi ir daudz pūļu veltījuši aprūpes darbam, tas ir nesis svētīgus un atzīstamus panākumus. To- laiks, kad DV un visa mūsu trimdas sabiedrība vienojās Draudzīgā aicinājuma zīmē par latviešu mākslai vērtību ieguldīšanu kultūras darbā. Ir jādomā par tālāku latviešu skolu izveidošanu, par mūsu jaunatnes rosmi trimdā, par atbalstu mūsu gara darbiniekiem [illegible] būsim daudz darījuši Latvijas brīvības atgūšanas darbā," atklājot DVF Vidusanglijas nodaļu kopīgi rīkoto Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojumu Nottinghamā, savā uzruņā [illegible] nieks Jānis Frīsvalds.

Sarīkojums notika plašajā un mājīgi iekārtotajā Comadore sarīkojumu zālē. Tas izvērtās par nepieredzēti kuplu tautiešu manifestāciju — pulcējot pāri par 300 apmeklētāju. Runu par Draudzīgā aicinājuma nozīmi Latvijā un trimdā teica pazīstamais sabiedriskais darbinieks un skolotājs Arvīds Štāks.

Šinī brīdī, šinī tumšajā vakara stundā mēs esam pulcējušies, lai atcerētos Draudzīgo aicinājumu — grāmatu puteni, runājot dzejnieka Virzas vārdiem. Tas bija 1935. gada 23. janvārī, kad mūsu valsts prezidents K. Ulmanis aicināja atcerēties savu pirmo skolu. Šis aicinājums atrada dziļu atbalsi latviešu tautā, samērā īsā laikā mūsu skolu bibliotēkās nonāca turpat divi miljoni grāmatu, tūkstošiem gleznu, daudz mūzikas instrumentu un sporta rīku, kā arī pus miljons latu mūsu vērtīgajā naudā.

Lai atceramies izglītības ministra prof. Auškapa teiktos vārdus: Mēs neesam tik bagāti, lai iegādātos modernas līdmašīnas un smagi bruņotos, tai vietā mēs ceļam skolas. Cik stipri būsim savā garā — tik stipri spēsim pastāvēt pret savu ienaidnieku. Šodien mēs zinām, ka šie vārdi ir bijuši ar ļoti tālredzīgu nozīmi. Zinot pašreizējos apstākļus Latvijā, mūsu tauta pašlaik un cīnās tā gara iedvesmē, kuŗu kādreiz tai deva Latvijas skolas.

Tagad nu pavīd jautājums, ko mēs varam darīt trimdā? Iegādāmies katrs kaut vienu labu latviešu grāmatu. Atcerēsimies draugus un paziņas ar šādu vērtīgu dāvanu. Tā mēs dosim jaunu rosmi mūsu rakstniekiem u. c. gara darbiniekiem trimdā — tā mēs paši kļūsim savās izjūtās bagātāki. Mudināsim mūsu jaunatni šīs grāmatas lasīt — tā mēs saglabāsim viņu tautiskā un pilnīgu. Kopīgā valoda ir tas garīgais centrs, kas mūs saista un dod kopības apziņu.

Pēc šīs runas dzejniece M. Ausala skandēja savas [illegible] nā, Pastar[illegible] lādi Nodevu[illegible].

Sarīkojuma programmas daļā koncertus sniedza Zuikas vīru koris un DVF Korbijas nodaļas jaunatnes tautas deju kopa Pērkonītis. Komponista A. Jēruma un diriģenta Lāča vadībā koris sniedza pilnvērtīgu un latvisku programmu. Sarīkojuma saviesīgo daļu ievadīja DVF Korbijas jauniešu deju kopa ar vairāku tautas deju demonstrējumiem. Atzīmējama šo jauniešu centība un entuziasms mācīties un sniegt citiem mūsu tautiskās dejas.

Sarīkojuma labu izdošanos un cieminu pacienāšanu veica čaklās vanadžu komitejas darbinieces ar palīdzēm. **K. Zemdega**

DIVAS LATVIEŠU DZEJNIECES SLAVENU AUTORU SABIEDRĪBĀ

MĀKSLINIEKU UN RAKSTNIEKU PAVĀRGRĀMATA.

Kalifornijā gadu maiņā ir iznākusi Mākslinieku un rakstnieku pavārgrāmata (The Artists' & Writers' Cookbook, Contact Editions, Sausalito, California), kuŗai savu daļu devušas arī divas latviešu dzejnieces: Velta Sniķere un Mudīte Austriņa.

Grāmatā ir ļoti daudz dzejas par dzīvošanas mākslu, daudz asprātību un krietnu padomu visādāzdāko zemju ēdienu sagatavošanā.

Abas mūsu dzejnieces ar šo grāmatu nokļuvušas ļoti slavenā sabiedrībā. Grāmatā savus padomus dzīvošanas mākslā devuši Aptons Sinklers, Perla Baka, Ērvings Stons, Roberts Greivs, Lin Jutangs, Žoržs Simnons, angļu tēlnieks Linns Čedviks, Lietuvā dzimušais tēlnieks Žaks Lipšics un daudzi citi.

Velta Sniķere devusi Ceilonas ambrozija recepti, kas iegūta viņas Āzijas ceļojumā ar Rama Gopala deju trupu: nomizota avocado bumbieŗa mīkstums, saldināts cukurā, jāsaputo ar dakšu.

Mudīte Austriņa darījusi pasaulei pazīstamus senos Vidzemes kamus: pelēko zirņu un kartupeļu biezeņa lodes ar cūkgaļu un sīpoliem.

Mudītei Austriņai grāmatas autoru sarakstā veltītas ļoti sirsnīgas rindas: ...„viņa savu lirisko vārdu guvusi no latviešu izcelsmes. Būdama bezbailīga žurnāliste, nenogurstoša ceļotāja un nepublicēta dzejniece, Austriņa patlaban atgriezusies no Peru kalniem. Viņa dzīvo Sausalito, Kalifornijā."

Mudītei bijusi sava līdzdalība grāmatas tapšanā. Par Veltu Sniķeri teikts, ka viņa ir latviešu dzejniece, kas dzīvo Londonā.

Angļu literātūras jaunā spožā zvaigzne Lorenss Darells devis literārās maltītes recepti: Pildītas grāmatizdevēju sirdis ar aģentu mērci, cepti konkurenti ar grauzdēm, saldi un rūgti kritiķi u.t.t. Bet blakus šai ironiskai receptei Darells devis arī nopietnus padomus gardēžiem.

Tomasa Manna meita Monika, kas dzīvo Kapri salā, skaistā gleznā attēlo, kā viņa saņem svaigus dārzeņus no vecā zemnieka Zakeusa, kas, dienvidus saules audzēto bagātību dodot, vienmēr pārkrustās un saka: „...udi šos augļus tā Kunga mierā!"

Angļu rakstniece Sibila Bedforde attēlo ēdienu gatavošanas mākas ceļošanu no zemes uz zemi. Viņa ēšanas parašas, klimata un vides diktētas, iedala trīs lielos ciklos: „Vecākais ir Vidusjūras un Austrumu cikls — rīss un pupas ,olīveļļa, ķiploki, iesmā cepta jērgaļa, zivis, melones un firziķi. Mērenās joslas labi apkopto rietumu cikls — vērša gaļa un sviests, zaļumi, trekni putni; krējums, siers bagātība, baltmaize, āboli un ogas. Pieticīgākais ziemeļu cikls ar īsākām saules stundām — auzu milti un miezi, sakņaugi ,siļķes un mencas, cūkgaļa un tauki."

Grāmata nobeidzas ar Moljēra padomu: „Ēdiet, lai dzīvotu, nedzīvojiet, lai ēstu!"

ČIKAGA

⊙ Kultūras nedēļas ietvaros Čikagas latviešu skola š. g. 4. februārī Čikagas latviešu namā rīkoja vakaru ar Dr. A. Karpa referātu par tematu „Skaidrības tieksmes latviešu rakstura". Neskarot pašu referātu pēc būtības, atzīmējams, ka Dr. Karps populārā un saistošā valodā visu laiku nepārtraukti saistīja [illegible].

Koncerta daļā vīru koris Daugavieši sniedza 3 dziesmas. Atzīmējams, ka koris savā saliedējumā un mūzikālitātē ir stipri progresējis, kas neapšaubāmi ir diriģenta E. Kupča nopelns. No Milvokiem reprezentējās 3 klavierniece un viens čellists. Iepriecina, ka šie jaunieši ir pilni mākslas degsmes, kas ļauj cerēt uz lielākiem panākumiem nākotnē. Pieminams čellists Jānis Svinsks. Savā priekšnesumā viņš gan vēl nedrošs, un arī pavadījums viņu brīžiem noslāpēja. Bet jau zināma techniskā gatavība bija manāma, kā arī lociņa brīva pārvaldīšana. Sarīkojums bija labi apmeklēts. **E. Valdemārs.**

DAŽAS PIEZĪMES DIENAS GRĀMATĀ

Mainītās lomās. Sajukušās temperātūras. Čarlijs Čaplins — universitātes goda doktors!

(VĒSTULE NO ANGLIJAS).

(A. P.) Viena no lielākām un visā pasaulē pazīstamā Anglijas tekstīlfabrika — Lister's and Co., Bradfordā, janvāra mēnesī noslēgusi līgumus par divu Kanadas tekstīlfabriku — Pik Mills, Kvebekā, un Ebor Mills, Montrealā, pirkšanu. Laikraksti min, ka darījumu vērtība pārsniedzot 600.000 dol., un piezīmē, ka Listera grupai šis darījums dod pirmo pieturas punktu ārpus Anglijas. Pašā Anglijā — Jorkšīrā, grupas kontrolē jau atrodas 8 tekstīlfabrikas.

Anglijas saimnieciskā dzīvē savukārt atkal saviļņojumu radījis Kanadas miljonārs — alus darītavu magnāts E. P. Taylor's, kas apvienojis viņa īpašumā jau atrodošās United Breweries ar lielu, 200 g. vecu, kādas angļu ģimenes firmu, tā radot trešo pēc lieluma Anglijā alusdarītavu koncernu, kuŗa kontrolē uz priekšu atradīsies 5.250 krogu. Lieki bilst, ka darījuma rezultātā U.B. akciju kurss strauji cēlies un saimnieciskās aprindas spriež, ka par eventuālu apvienošanos nāksies padomāt arī dažām citām alusdarītavu grupām, lai konkurences cīņā nepaliktu pabērna lomā.

Plašākai publikai, protams, nebūtu nekādu iebildumu pret šādiem lieliem darījumiem, ja vien ar to nesadārdzinātos mazais darījums — pasūtinot pie letes kausiņu alus. Cerēsim, ka tas šoreiz necietīs.

☆

Savā laikā jau ziņoju par valdības lēmumu ievadīt priekšdarbus pārejai uz decimālo naudas sistēmu. Šai nolūkā iecelta speciāla komisija, kas pētīs, kā šo pāreju izdarīt, tā sakot, bez lielākām sāpēm.

Atzīmējams, ka kādā citā plāksnē apvērsums nācis pilnīgi negaidīti, bez iepriekšēja brīdinājuma, jo sākot ar janvāra beigu pusi, angļu Barlotijs, resp. meteoroloģiskais birojs, paredzamo laika temperātūru lēš ne vien pēc līdzšinējās Fārenheita, bet papildus arī pēc Celsija skālas. F. skālu ar laiku paredzēts pilnīgi atmest.

Arī Latvijā savā laikā pārgājām no Reomīra uz Celsija skālu, un vecākā paaudze atcerēsies, ka pagāja vairāki gadi, kopš pieradām pie jauniem siltuma un aukstuma grādiem. Ne tik viegli vairs varējām šinī zemē atkal pārorientēties uz Fārenheitu un tāpēc nebrīnīsimies par pretējo — ka angļiem nebūt nenāksies viegli no asinīs jau „gulošā" F. pierast pie C. Vai piem. neliksies dīvaini, ka ūdens pēkšņi sāks vārīties pie 100° līdzšinējo 212 vietā, ja par karstuma vilni ārpusē jau varēs sākt žēloties pie 35° līdzšinējo 95 vietā ,un ja par mērenu ziemas dienu varēs saukt jau tādu, kur temperātūra 50° vietā rāda tikai 10°. Un pašā cilvēka ķermeņa normālā temperātūra būs nevis vairs 98,4°, bet gan 36,9°.

Šķiet, mazs, bet tomēr svarīgs solis pareizā virzienā.

☆

Kas būs sekojis laikrakstiem, atcerēsies ap gadu maiņu publicēto ziņojumu ,ka populārā kino komiķa Čarlija Čaplina ģimene atkal gaida priecīgo notikumu. Varbūt nebūs nekāds liels brīnums, ja vēl aizvien možais, bet gan krietni pāri 70 g. vecumam esošais ģimenes galva arī citu gadu atkal pārsteidz pasauli ar jaunu prieka vēsti.

Bet vai daudzi ir lasījuši vēsti, ka Durhamas universitāte Anglijā nolēmusi piešķirt Čarlijam Čaplinam goda doktora grādu? Jūs jautāsit — par kādiem nopelniem? To pašu jautāja arī „Daily Mail", kuŗā šo ziņu izlasīju. Laikraksts bija pūlējies šo lielo mistēriju noskaidrot, bet tas nebūt nenācies tik viegli, jo daudzi, kas bija iztaujāti, nekādu skaidrību lielā goda piešķiršanā nespēja ienest. Varēja izlobīt tikai to, ka Čarlijam vispār nekad nav bijis nekādu sakaru ar Durhamu, nedz viņš arī tajā kādreiz viesojies. Noslēpumainības plīvuru mazliet pacēlis vienīgi kāds universitātes pārstāvis, kas paskaidrojis, ka universitātē pastāvot tradīcija pa laikam godināt kādu personu, kuŗas darbība uz ciešāko saistīta ar kādu no mākslām, un Č. taču varot uzskatīt par izcilu mākslinieku, kuŗa viss mūžs saistījies ar filmu pasauli. Augstā grada Doctor of Letters pasniegšana notikšot Durhamas pilī, š. g. 6. jūlijā.

Tā vien šķiet, ka arī mūža novakare vecajam Čarlijam vēl aizvien saistīta ar lielisku humoru. Varbūt, ka vecuma dienās, prāta gaismai ataustot, jaunais doktors vēl paspēj deklarēt ,ka viņa brāļošanās ar Kremli ir bijis tikai liels joks. Ja nē — tad jokdaŗa lomā nonāks doktora grāda piešķīrēji.

Savienotās VALSTĪS

ŅUJORKA

⊙ Ceļojošais teātris savu turneju šogad uzsāks 15. septembrī, apciemojot lielus un mazus latviešu centrus ASV un Kanadā, kā to apstiprināja turnejas vadītājs J. Šāberts Ņujorkā. Vairāki rakstnieki apsolījuši turnejai jaunas lugas, bet tā vēl nav izvēlēta, tāpat nav zināms arī tēlotāju sastāvs.

⊙ Paredzams, ka Alfreda Bērziņa grāmata Unpunished Crime iznāks šinī pavasarī. Grāmatai priekšvārdu rakstījis senātors T. Dads.

⊙ Selonijas kausa izcīņa ASV un Kanadas basketbola meistarvienībām šogad notiks 24. martā Ņujorkā. Kausa sacensībās šogad piedalās Ņujorkas Rakte un Toronto DV .Pagājušo gadu kausu izcīnīja torontieši. Pirms šīs sacensības paredzēta basketbola spēle starp vecajiem aktīviem latviešu basketbolistiem un bijušiem Raktes spēlētājiem.

⊙ Martā un aprīlī ņujorkiešiem būs iespēja dzirdēt vairākus latviešu mākslinieku koncertus. Marta beigās Ņujorkā viesosies jaunā dziedātāja A.Vaivode, 7. aprīlī būs koncerts, kur piedalīsies divas paaudzes — Viktors Stotts un Velta Meihubere - Stotte, bet aprīļa beigās paredzēts Glešku garīgs koncerts.

V. Irbe

KALAMAZŪ

⊙ Latviešu skolas rīkotais dzejnieka Jāņa Medeņa piemiņas vakars notiks 17. februārī, plkst. 7 vakarā YWCA's telpās (S. Rose ielā). Referēs rakstnieks Jānis Veselis, deklamēs aktieris Kārlis Dzelde un atmiņas par savu brāli - dzejnieku stāstīs Dr. Vidvuds Medenis. Visi laipni aicināti.

⊙ Latviešu b-ba izstrādājusi un publicējusi jaunas nama īres maksas, turpmāk namā rīkojot privātas viesības, jāmaksā $50,-, organizāciju sarīkojumi $30,-, pilnsapulces $10,-, valdes sēdes $5,-, priekšlasījumi $5,-, Latviešu skolas bērnu rīti $5,-, koŗa mēģinājumi $2,- u. t. t.

⊙ No 10.—13. martam Latviešu b-bas namā notiks latviešu architektu darbu izstāde.

⊙ Mičiganas universitāti Annarborā ar BS grādu ķīmijā beidzis Māris Venners, agr. Jāņa Vennera dēls. **M.**

FILADELFIJĀ

⊙ Filadelfijas Brīvo latvju biedrība atlikušajos ziemas mēnešos — februārī un martā — pasākusi plašu apmēru ziedojumu vākšanu lielajam pavasara bazāram. Atlikums no šī bazāra paredzēts biedrības bibliotēkas papildināšanai jaunām grāmatām un, jo sevišķi, lasāmgalda ierīkošanai. Atzīstami labā nodoma īstenošanai noliktā bazāra rīcības komitejā darbojas kā pats biedrības pr-ks J. Šmitchens, tā arī sarīkojumu vadītājs N. Vīksniņš, bibliotēkārs V. Abrams, M. Ūdre, Rītiņa, V. Bērzkalns un A. Ritums. Biedrība gan savā kārtējā budžetā jau kopš pāris gadiem bibliotēkas vajadzībām paredz un izlieto $100,-, bet ar to tomēr nepietiek , lai varētu iegādāties visus labākos jaunizdevumus. Tāpēc jāmeklē papildus līdzekļi. Te jāatceras ,ka Filadelfijas Brīvo latvju biedrības bibliotēka pieder pašām plašākajām latviešu grāmatu krātuvēm Jaunajā pasaulē, kuŗā krietni daudz arī vecāko izdevumu. Tieši tāpēc Brīvo latvju biedrības bibliotēku laiku pa laikam mēdz apmeklēt kā rakstnieki, tā avīžnieki pat no krietni attālām latviešu kolonijām. Lasāmgaldā nodomāts uzņemt pēc iespējas visus latviešu laikrakstus trimdā, lai lasītāji tādā kārtā varētu sekot tautiešu dzīvei un kultūras rosībai visās pasaules malās. Vērojot interesi par jaunajām grāmatām un lasāmgaldu, bibliotēkas paplašināšanai izraudzītā bazāra rīcības komiteja sagaida, ka sabiedrība šo atzīstami cildeno nodomu atbalstīs un aicinājumam nākt talkā ar ziedojumiem, atsauksies jo dzīvi un plaši.

⊙ Skaņradis Valentīns Bērzkalns jau kopš ilgāka laika pēta mūsu tautas dziesmu meldiju izcelšanos un izplatību Latvijā, izmantojot jau agrāk savāktos materiālus.

V. Bērzkalns šai laikā jau pilnīgi nobeidzis arī plašo un ļoti nozīmīgo darbu par latviešu dziesmu svētku vēsturi, kas prasījis vairākus gadus pūļu. Sagatavotā dziesmu svētku vēsture, grāmatā iespiesta, aptvertu vairākus simtus lapaspušu, tātad pieskaitāma mūsu trimdas kultūras cēlāju lielākajiem veikumiem. — Kad jautāju, vai līdz nākošajiem dziesmu svētkiem grāmata varēs iznākt, autors paskaidroja, ka tas būtu ļoti labi un vēlami, jo tieši dziedātāju un dziesmu cienītāju uzmanību dziesmu svētku vēsture saista visvairāk. Līdz ar to dziesmu svētku laikā grāmata bez kādām grūtībām izplatītos jo lielā skaitā ērti un ātri. — Atliek tikai vēlēties, lai iespiešana veiktos gludi un raiti, un jau drīz vien ikviens labu grāmatu mīļotājs no sirds priecāsies, lasīdams interesanto un mūsu kultūras dzīvē ļoti nozīmīgo apcerējumu par latviešu dziesmu svētku rīkošanu un norisi, kā pirmajās tautas atmodas dienās, tā nesenā pagātnē. Nepacietībā gaidīsim. **N. L.**

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzē (draudzes baznīca — 2450 Grifin Ave., L. A. 31. Mācītāja telefons WE 6-9011).

25. februārī, plkst. 1 no rīta dievkalpojums. Piedalās māc. A. Ernstsons un māc. E. Caune. Pēc dievkalpojuma draudzes gada pilnsapulce un vēlēšanas.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403,
(College un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, TORONTO.

ALFRED STIKUTS
TORONTO REAL ESTATE BOARD RTE REALTOR
481-0431

KRĀJIET NAUDU PŪRIŅĀ

Aizdevumu un noguldījumu apdrošināšana kreditsabiedrībās.

Runājot un rakstot par mūsu kreditsabiedrību, mēs arvienu pieminam, ka mūsu noguldījumi un tāpat arī aizdevumi ir apdrošināti. Kaut tas ir fakts, tomēr jāievēro, ka apdrošināšanas sabiedrībām ir savi noteikumi, valdības likumi un rīkojumi, kuŗu ietvaros tās strādā. Tie satur arī ierobežojumus, un ar tiem jāiepazīstas katram, kas grib būt skaidrībā par sava noguldījuma vai aizdevuma apdrošināšanu.

Kreditsabiedrību biedru noguldījumi un naudas aizņēmumi nav apdrošināti pašu kreditsabiedrībā, bet gan Savstarpējā Apdrošināšanas Sabiedrībā, kāda darbojas pie kreditsabiedrībām un saucas CUNA Mutual Insurance Society. Šī sabiedrība darbojas minēto noteikumu un valdības likumu robežās. Ar minēto sabiedrību kreditsabiedrībai ir ligums. Noguldījumi kreditsabiedrībai ir apdrošināti. Tas ir, par katru noguldīto dolāru līdz $2000.- noguldījuma kopsummai miršanas gadījumā piederīgiem izmaksā vienu dolāru vairāk. Tomēr pastāv ierobežojumi. Vispirms, lai saņemtu apdrošinājumu, noguldījums jāizdara attiecīgā laikā un noguldītājam noguldīšanas laikā jābūt normālā veselības stāvoklī, jeb kā tas angļu valodā izteikts „while you were able to perform the usual duties of your livelihood." Ir savi ierobežojumi bērniem vecumā līdz 6 mēnešiem un tāpat pieaugušiem no 55 līdz 70 gadiem.

Minētais skaidri parādīts sekojošā tabulā:

Biedra vecums iemaks. laikā	apdroš. summas apmērs procentos:
līdz 6 mēnešiem	25%
6 mēneši līdz 54 g. iesk.	100%
55 g. līdz 59 g. iesk.	75%
60 g. līdz 64 g. iesk.	50%
65 g. līdz 69 g. iesk.	25%

No šīs tabulas mēs redzam, ka par katru bērna, līdz 6 mēnešu vecumam noguldīto dolaru var gadījumā pienākas tikai 25 centi. Pilna apmēra apdrošinājumu t. i. dolāru par katru noguldīto dolaru var saņemt tikai vecuma robežā no 6 mēnešiem līdz 54 gadiem iesk. Pēc tam atkal izmaksājamā apdrošinājuma summa samazinās un par noguldīto naudu pēc 70 gadu vecuma robežas sasniegšanas vairs nekādu apdrošinājumu nesaņem. Beidzot, nekādā gadījumā izmaksājamā apdrošināšanas summa nepārsniedz $2000.-.

Pavisam īpatnēji noteikumi attiecībā uz apdrošināšanu Kanadā, izņemot Kvebekas provinci, ir bērniem līdz 5 gadu vecumam. Ja, piemēram, bērns šajā vecumā būtu apdrošināts tikai CUNA vien un pienāktos saņemt apdrošinājumu par viņa noguldījumu, vai arī, ja tai pašā laikā viņš būtu apdrošināts kādā vai kādās citās apdrošināšanas sabiedrībās, tad izmaksājamā summa nedrīkst pārsniegt:

$200, ja bērns nomirst pirms 1 gada vecuma sasniegšanas,

$400, ja bērns nomirst 1 gada vecumā, bet pirms 2 gadu vecuma sasniegšanas,

$600, ja bērns nomirst 2 g. vecumā, bet pirms 3 g. vecuma sasniegšanas,

$800, ja bērns nomirst 3 g. vecumā, bet pirms 4 g. vecuma sasniegšanas un

$1000, ja bērns nomirst 4 g. vecumā, bet pirms 5 g. vecuma sasniegšanas.

Piemēram, tas nozīmē, ja bērns nomirst sasniedzis 1 gada vecumu un par viņa noguldījumu kreditsabiedrībā pienākas saņemt kā apdrošinājumu $300 un no kādas citas apdrošināšanas sabiedrības $10.000, tā tad kopā $10.300, viņa piederīgie saņems kopsummā tikai $200. Tas ir divaini, bet tā tas ir. Tādēļ esiet uzmanīgi, apdrošinot savus mazgadīgos bērnus.

Mēs sakām, ka ir apdrošināti arī aizdevumi, kas izsniegti biedriem, tādā nozīmē, ka tie nav piederīgiem jāatmaksā pēc aizņēmēja nāves. Arī tas ir visumā pareizi, bet attiecas tikai uz personiskiem aizdevumiem, ne uz aizdevumiem pret obligācijām un tikai līdz $3000,- apmēram. Arī šeit aizņemšanās laikā jābūt normālā veselības stāvoklī, jeb kā angļu valodā izteikts: „providing at the time the loan is made you are able to perform, or within a reasonable time to resume, the usual duties of your livelihood."

Apdrošināti ir tikai tie aizņēmumi, kas izdarīti pirms 70 g. vecuma robežas sasniegšanas un tikai tas parāda atlikumu, kas palicis nenomaksāts 70 g. vecuma robežu sasniedzot. Piemēram, ja kāds 68 gadu vecumā aizņēmies $1000 un pirms 70. g. vecuma sasniegšanas nomirst un palicis nenomaksāts $500.-, tad šis parāds caur apdrošināšanu tiek dzēsts. Turpretīm, ja šie $500.- paliek nenomaksāti pēc 70. g. vecuma robežas sasniegšanas, tie galvotājiem jāsamaksā, jo tie vairs nav apdrošināti.

Ja noguldījuma konts ir uz divām vai varākām personām, tad kreditsabiedrībā viens no viņiem skaitās kā pirmais un apdrošinājums būs tikai attiecībā pret viņu. Piemēram, ja vīram un sievai būs kopējs konts, tad pēc vīra nāves konts pieaugs par $500.-. Turpretīm, ja sieva nomirs, nekādas pārmaiņas šai ziņā ar kontu nenotiks. Protams, arī šeit ir spēkā visi apdrošināšanas sabiedrību noteikumi, bet atsevišķi tie par kuŗiem augstāk minēts.

R. Preisbergs,
Latv. Kreditsab. pārvaldn.

Ja jums vajadzīgs kredits

(C. S.) Kredits patērētājiem var būt visai derīgs un dot lielu labumu bet ja to nelietā uzmanīgi, kredits var kļūt par visai dārgi izmaksājošu nastu pircējam. Minēsim dažas lietas, kas būtu jāievēro ,kad jūs pērciet uz kredita:

Nekad nepērciet preces uz kredita, nezinot, cik šis kredits jums izmaksās. Pērkot uz kredita, jūs faktiski aizņematies naudu, un, aizņemoties naudu, jums jāmaksā papildus maksa augļu veidā. Daži tirgotāji, kas piešķiŗ kreditu, sauc šo papildus maksu par „pakalpojuma nodevu" vai „nogādāšanas nodevu", bet patiesībā tā ir augļi.

Tā kā kredita izdevumi vai augļi var stipri atšķirties katrā veikalā, tad salīdziniet augļu likmes visai rūpīgi. Uzziniet, cik liela būs kopīgā maksa — t. i. cena, kas jāmaksā, pērkot par skaidru naudu, pieskaitot augļus un visus t. s. „nogādāšanas nodevas", ja pērkat uz nomaksu. Piemēram, kotētā nogādāšanas nodeva 1 proc. mēnesī izklausās zema, bet patiesībā tas nozīmē, ka jūs gadā samaksājat 12 proc. virs attiecīgā priekšmeta cenas skaidrā naudā. Bez tam šie 12 proc. būs tikai tad, ja tirgotājs jums aplēsīs augļus par katra tekošā mēneša nenomaksāto atlikumu vien, kas nozīmē, ka augļu summa samazināsies, kad jūs samazināsiet savu parādu.

Daudzi tirgotāji turpretim pieskaita kredita nodevas pirkuma cenai, un kopsumma jānomaksā vienādos mēneša maksājumos. Šādos gadījumos augļi, kas kotēti ar 1 proc. mēnesī faktiski sasniedz 22, 1 proc. — 12 mēnešu periodam. Tāpēc jautājiet, kādu likmi vienkāršā gada procentu likmē no pirkuma cenas skaidrā naudā šīs nodevas sastāda. Atceraties arī, jo ilgāku laiku jūs maksājiet nomaksas maksājumus, jo vairāk augļu procentos jūs samaksājat.

Ja pērkot uz kredita, jūs izdarat prāvu iemaksu, jums ir tiesības prasīt zemāku augļu likmi.

Izpētiet iespējas aizņemties naudu no savas bankas, pirms uzņematies nomaksas kontrakta saistības vai aizņematies no finanču sabiedrības. Pajautājiet savai bankai, kāda būs īstā augļu likme, ja jūs atmaksu izdarītu regulāros nelielos maksājumos noteiktā laika sprīdī. Bankas augļu likmes ir zemākas un maksājamie augļi samazinās, ja jūs samaziniet savu parādu ar regulārām atmaksām. Tāpat jums vienmēr būs izdevīgi izmantot latviešu bankas kreditu.

Minēsim vēl citus norādījumus saprātīgai pirkšanai uz kredita:

Uzziniet attiecīgā priekšmeta cenu skaidrā naudā. Neapmierinaties ar skaitli, ko sauc par „cenrāža cenu", jo tanī bieži iekalkulēta zināma summa atlaidēm par samaksu skaidrā naudā.

Ja jūs nevarat atļauties iemaksāt 10 proc., jūs vispār nevarat atļauties pirkt.

Ja jums vajadzīgs vairāk par diviem gadiem ilgs atmaksas laiks, jūs, laikam, vispārīgi nevariet atļauties pirkt.

Atceraties, ka „apgrozošie budžeta konti" ir dārgi.

Meklējiet nomaksas kontraktu, kur jūs variet dabūt zemāko augļu likmi — t. i., kur jūs variet aizņemties vislētāk. Saprātīgs pircējs dabū kreditu ar vislētāko augļu likmi un uz iespējami īsāko laika sprīdi.

Un vēl daudz saprātīgāki — un lētāki — ir pirkt pret skaidru samaksu.

DRAUDZE, KUŖAS APGROZĪJUMI . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

Saulaines territoriju, piepērkot no agrākā īpašnieka 184 akrus zemes par $7.000,- ($2.000,- iemaksāts, pārējā summa dzēšama 5 gados ar atklātu morgidžu). Saulaines territorija ar šo pirkumu paplašinās līdz apm. 270 akriem.

BĒRNU NOMETNĒ SAULAINĒ

pagājušā vasarā bijuši 115 nometņotāji. Mazo (no 5-7 g. v.) nometnē bijuši 20 dalībnieki. Augusta pēdējā nedēļā Saulainē nometni Misuri sinodes Ontario apgabala jaunatnes grupu vadītāju kursi ar 52 jauniešu piedalīšanos. Dieva svētība sargājusi nometņotājus un nav noticis neviens nopietnāks saslimšanas vai nelaimes gadījums.

Interesanti piezīmēt, ka Saulaines nometnē uzturējušies bērni, kas nākuši no 16 ģimenēm, kas nepieder nevienai latviešu draudzei. 13 reģistrācijas gadījumos uzrādīta piederība citām draudzēm.

Saulaines pārvalde un nometnes vadība centusies rast labāko veidu, kā, samērā īsās nometņošanas aprisēs, ieinteresēt bērnus latviešu valodas daiļumā, Latvijas vēsturē un tautas gara mantu bagātībā. Panākumi lielā mērā bijuši atkarīgi no bērnu labās gribas un vecāku atsaucības.

DĀMU KOMITEJA

rīkojusi tradicionālo Ziemsvētku tirdziņu - bazāru ,kas pag. gadā devis rekorda atlikumu (1493,29 dol.). Labi izdevusies arī dāmu komitejas rīkotā naudas loterija dievnama būves fonda līdzekļu pavairošanai. Loterijas atlikums bijis — $2.153,50.

Katru mēnesi dāmu komitejas aktīvā kodola darbinieces pulcējušās uz sanāksmēm, kuŗās pārrunātas palīdzības darba problēmas un izlemti jautājumi, kas saistās ar draudzes darba sekmēšanu. Dāmu komiteja sarīkojusi divus draudzes vakarus, modes skati, atbalstījusi bērnu svētku sarīkošanu Saulainē, svētdienas skolas darbu u. t. t.

Ārpus draudzes darba sekmēšanas dāmu komiteja strādājusi arī kristīgās palīdzības darbu, sniedzot atbalstu gan tautiešiem uz vietas, gan citās valstīs — Latvijā, Polijā, Austrijā.

Dāmu komitejas locekles atbalstījušas arī citus nacionālus pasākumus — piem., rūpējušās par Kanadas latviešu dziesmu svētku dalībnieku - koristu pacienāšanu, LNAK sesijas dalībnieku azaida rīkošanu u. t. t.

Dāmu komitejas 1961. gada apgrozījumi bijuši — $4.728,51.

PALĪDZĪBAS FONDĀ

pie Sv. Jāņa draudzes pag. gada beigās bija 995 dalībnieki. Fonda ienākumi (kopā ar iepriekšējo gadu atlikumu), gadam noslēdzoties, bija — $16.848,02. Bijuši 9 nāves gadījumi un to rezultātā pabalstos izmaksāti $5.500,-. Brīvie līdzekļi noguldīti bankās un vērtspapīros.

Fondā uzņem par dalībniekiem visus Kanadā dzīvojošos latviešus, kas turas pie kristīgo latviešu kopības.

MARKU KRĀJĒJAM

APMIERINĀTS TORONTO IZSTĀDES DALĪBNIEKS

Pazīstamais filatelists J. Michelsons no Dienvidafrikas raksta: „Pateicos par atzinīgām atsauksmēm par manu klāstu Toronto. Es ļoti priecājos saņemt tādu augstu balvu, un vēl vairāk esmu apmierināts, jo tiesneši ir lietpratēji savā nozarē. Arvien, kad iepriekšējos gados piedalījos nacionālās un internacionālās izstādēs, man tad bija sajūta, ka tiesneši zina ļoti maz par manām Latvijas markām.

Pēc 10 gadiem esmu atbrīvojies no darījumu vadītāja pienākumiem pie Dienvidafrikas filatelijas žurnāla un arī no sekretāra pienākumiem Dienvidafrikas filatelistu federācijā, kuŗā apvienotas 27 filatelistu biedrības. Tā ar šo gadu varēšu vairāk laika veltīt savai kollekcijai un sarakstei ar citiem Latvijas filatelijas krājējiem." J. Michelsons ir vairākkārt piedalījies ar Latvijas marku klāstiem lielās izstādēs un guvis izcilas sekmes, tādējādi paužot Latvijas vārdu filatelijas laukā. Arvienu atbalstījis jaunos krājējus un ziedojis ceļojošu balvu, ko 1959. g. ieguva A. Ozols no Detroitas, ASV, 1960. g. — S. Smeilis no Toronto, Kanadā, un 1961. g. — A. Graufelds no Upsalas, Zviedrijā, — balva piešķirta Latviešu filatelistu apvienības izkārtotās sacensībās jauniešiem vecākā klasē, no 16 līdz 18 g. v.

ZIŅAS NO VĀCIJAS

No Vācijas „Malienas Pajēcis" raksta:

Pagājušo 1961. gadu Vācijā noslēdz Rolfa Jakobsena vadītais Latvijas filatelijas biedrības Arbeitsgemeinschaft Lettland, Hamburgā, apkārtraksts Nr. 30/4, 1961. g. ,kur lasām cildinošas atsauksmes par žurnāla „Kollekcionārs" darbu. Jakobsens starp citu raksta: „Kopīgais mērķis ir un paliek Latvijas filatelijas popularizēšana ,jaunu ziņu vākšana un pētījumu izvērtēšana. Es vienmēr priecājos par objektīvo ziņu sniegumu un plašo pētniecības darbu, ko veicis Kollekcionārs šai īsā pastāvēšanas laikā un droši tālāk turpina sprausto ceļu. Arī nākotnē allaž apskatīšu tā daudzpusīgo saturu." AG Lettland biedru skaits patlaban ir 137, kas atrodas visos kontinentos, pieder pie dažādām tautībām, bet visi strādā kopīgā Latvijas filatelijas izveidošanas darbā. Vācu valodas pratējiem un nopietnas filatelijas studijām ieteicamş izdevums.

„Der Sammler Dienst" Nr. 1 (1962. g. slejās atrodam inž. Ernsta Bekera rakstu par Latvijas pasta vagonu, resp. dzelzceļa posmu zīmogiem (II daļa). Tā kā šo zīmogu apzināšana vēl nav pilnīgi noslēgta, krājēji tiek lūgti pārbaudīt savas kollekcijas un ziņot par sarakstā vēl neuzņemtiem zīmogiem. Adrese: Ing. Ernst Becker, Hamburg - Niestedten, Up de Schanz 75, Germany.

Ar dziļu gandarījumu tiek uzņemta ziņa, ka Vācijas filatelisti - invalidi saņem Kollekcionāru no Detroitas filatelistu un atbalstītāju grupas.

Vācijā, janvārī.

BOJĀTO PASTMARKU IZMANTOŠANA

Vairums krājēju un pastmarku tirgotāju iznīcina bojātās pastmarkas, ja tās ir mazvērtīgas. Bet ja tās ir vērtīgākas, tad jau tiek apsvērta iespēja tās „pa-ārstēt" un varbūt pat ievietot albumā līdz pilnīgi „veselas" markas iegūšanai.

Bet arī zemās vērtības bojātām markām var atrast savu izmantošanas veidu. Tādas var noderēt dekorātīviem nolūkiem kādai kārbai vai kastītei. Bojātās markas uzlipina uz kastītes vai nu kāda ornamenta veidā, vai arī aplipina visu kastīti ar markām, veidojot arī ornamentus no marku dažādām krāsām. Tad kastīti pārklāj ar šellaku vai kādu citu pārklāju, kas pasargā uzlipinātās markas.

Ir arī vēl otrs šo marku izlietošanas veids. Daži lietpratēji tās izmanto veselu zīmējumu izveidošanai un kāds mākslinieks šajā nozarē pat veido no šādām markām portretus. Daži krājēji šādas bojātas markas pielipina pie glāzēm, pelntraukiem, rakstāmgalda piezīmju grāmatiņas vākiem, kalendāriem, rādot ar to it kā emblēmu savai brīvā laika nodarbībai — marku krāšanai.

ZVIEDRIJA NEIZDOS EIROPAS UN MALARIJAS APKAŖOŠANAS MARKAS

Zviedrijas galvenais pasts paziņojis, ka šogad neizdos tā saucamās Eiropas markas, kādas izdeva pag. gadā Eiropas valstīs sadarbības atzīmei un šādas sadarbības izveidošanai.

Tāpat visas Skandinavijas valstis esot vienojušās neizdot markas, kas veltītas malārijas apkaŗošanai. Oficiāli šis lēmums motivēts, ka šīs markas nav iespējams vairs ietilpināt izdot paredzamo marku sarakstā. No citiem avotiem iegūtas ziņas, ka šo valstu pasta iestādes seko arī marku tirgum, un tās nevēlas pievienoties kādu marku izdošanai, kas varētu apdraudēt labo uzskatu par šo valstu pastmarku izdevumiem. Kā piemērs noderot bēgļu gada atzīmes markas. Lai gan šī ideja bijusi ļoti laba, tā tomēr bijusi par iemeslu daudzu nevajadzīgu marku un sevišķu bloku izdošanai, ar nolūku „ievikt" krājējus. Tagad tām Eiropā neesot nekāda pieprasījuma.

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU
DZIESMAS
Pieprasiet zemāk minētās plates
D.V. GRĀMATNĪCĀ

1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsu dancināja. Eņģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norviļa — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Cīruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudenī.

1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Cīruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmelta. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Cīruļa vedības.

1004 B. PIEKALNĪTIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielkēniņa dēli.

1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tuljaks.

1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzīšanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Ruševica, un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ad. Ābele.

1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. F. Šuberta — Šūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. J. Ivanova — Arāja ticība. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* GARĪGĀS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koru Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausīs rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds. K. Līdaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Prelūde D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīvība (2. un 3. daļa).

1015 TORONTO LATV. TAUŖU ORĶ. 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Cīruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Kaŗš.

1022* LĪGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Svāģera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tīklu; Dziedātāja līgaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM à $2.40
1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andžiņš
1024 Andžiņš
Mugurdancis.
1025 Litenietis.
Brālītis un māsiņa.

1027 TAUTAS DZIESMAS Nr. 2 — E. KARLSONE - BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
J. Vītola — Lokaities', mežu gali; Ozolīti zemzarīti; Aijā Ancīt. J. Ķepīša — Div pļaviņas; Tek saulīte.

1028 V. SALNA, tenors 45 RPM $2.00
Alfr. Matisōna — Dzimtene; Pavasars.

1030 KORĀĻI, vīriešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie Dieva kļūt. Es savus grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pacel savas rokas svētas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, modies! Svētīgs, kas nestāv. To mīlestības spēku svešu. Cik varena ir pasaul's telpa, Dievs, sargā mūsu tēvu zemi. Cēli kā dzimtenes dievnami.

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
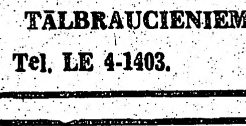
VIETĒJIEM un
TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

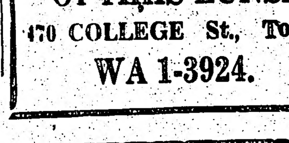
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Švelce.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS
uz
PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.
(PARASTIE NOTEIKUMI)
PIEPRASIET CENRĀŽUS.
DV SAIŅIŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

KARNEVĀLS
NAKTS LATĪŅU KVARTĀLĀ
piektdien, š. g. 16. februārī, plkst. 8-os vakarā COLUMBUS hallē, 582 Sherbourne St., Toronto.
Spēlēs populārais CHICHO VALLE deju orķestris. Ieeja: ar maskām $ 2.50, bez maskām $ 3.50.
BOLES GALDS. ● ATSPIRDZINĀJUMI UN BUFETE. ● MASKU GODALGOŠANA. ● Atlikums stipendijām.
TORONTO UNIVERSITĀTES LATVIEŠU STUDENTU KOPA.

TRANSPORTA FIRM
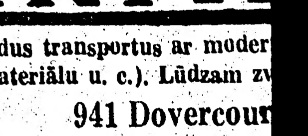
KAKTI
Veicam visādus transportus ar moder
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam z
LE 5-6619. 941 Dovercou

IZMANTOJIET IZDEVĪBU I
TUVINIEKUS UN DR
NOSŪTOT SAIŅIŠUS
IMANTA
SERVIC
IMANTA
PĀRTIKAS
JAUNAIS S
Sūtot pārtikas saiņus saviem piederī
uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, va
sūtījumu saturu no zemāk minētajām pr
kas. Mēs nosūtām kvalitātīvi labākās pr
cenām. Pārliecinieties un salīdziniet.
Sastādot šādu individuālu saini, iesa
sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10
līdz 15 kg — 1,5 kg; sainim līdz 20 kg (
bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respekt
mā mums jātaupa iesaiņojums vai pre
Tālāk — individuālo saiņu priekšm
nām jāpieskaita šādi izdevumi licence
pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot pa
saini līdz 5 kg — $6.95 (uz Āzijas Kri
— $8.95 ($9.95); 10—15 kg — $10.75 (
$11.95 ($14.75).
Pārtikas saiņiem atļauts pievienot c
arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikl
ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas
PĀRTIKAS PRODUKTI UN KO
(krievu muitu ieskai
Āboli, žāv., 1 kg $1.45
Aprikozes, žāv. 1 kg 1.10
Augļi, žāv., 1 kg 1.25
Auzu pārslas, 1 kg 0.50
Augu tauki (Palmin), 1 kg 0.90
Bēkons, 1 kg 2.40
Biskviti, 200 g n/250 g b 0.50
Biskviti, pildīti 370/420 0.85
Buljona kubi, 50 g 0.25
Cepamais pulveris, 30 g 0.10
Citroneļļa, pud. 10/75 0.20
Cukurs, smalkais / graudu, 1 kg 0.57
Cūku tauki, pac., 1 kg 1.65
Dateles, žāv. 170/200.... 0.45
Dūmdesa īstā, Salami, 1 kg 2.95
Ēdamā eļļa, 1000/1300 1.60
Kafija, malta vai pupiņās, 1 kg 8.95
[illegible] 454/680 .... [illegible]
Kafijas [illegible] 50/125 .... 0.65
Kakao pac., 1 kg 3.95
Kakao bundžā, 454/680 1.95
Kakao bundžā, 225/300 1.20
Kanēlis, standz. vai pulv., 100 g 0.25
Karameles (īrisi) bundžā, 225/350 .... 0.75
Karameles (īrisi), 454/650 1.35
Karameles (luksa, pild. šok.) 454/750 .... 1.95
Karbonāde, žāv. 1 kg 3.30
Kardemons, graudos / malts, 100 g 0.85
Konfektes bundžā, 340/450 .... 0.95
Krējuma pulv., 40%, 112/190 .... 0.45
Krustnagliņas, 100 g 0.35
Košļ. gumija, 250 gab. 400 g 1.45
Lauru lapas, 100 g 0.15
Makaroni, 1 kg 0.85
Mandeles, 1 kg 2.25
Mannā, 1 kg 0.45
Margarīns, vitaminizēts, 500 g 0.80
Atsevišķo preču svaros, ja nav
ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirm
otrs — bruto, g = grami.
Pieprasiet mūsu katalogu!
Šeit minēsim tikai dažu saiņu p
ieskaitītas):
C—9 — 9 kg smalkā vai graudu
tu (svars pēc pasūtinātāja v
Svars 10 kg
C—18 — 19 kg smalkā vai gra
miltu (svars pēc pasūtinātāja v
K—1 — 2,5 kg cukura. 2,5 kg r
miltu. 10 kg bruto
K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2
tās dūmdesas, 10 kg bruto
Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas sp
Bruto 10 kg
„K—luxus" — 500 g pupiņu kafija
kolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cu
ra, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņka
10 kg bruto
„Istenība" — 500 g pupiņu kafijas,
lādes, 200 g tējas, 1 kg konf
rozīņu, 300 g zemes riekstu,
Mēs sūtām arī drānu komplekt
mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu rīcībā
dumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pi
tām veļu, lakatus, gatavus apģērbus,
letes piederumus, kažokus, medicīn
rīkus, pulksteņus, mūzikas instrum
mus, medību bises, velosipēdu / mo
un „šļaukas", rokas un kājminamā
u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūs
latviešu un angļu valodā.
Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poli
IMANTAS PĀ
Daugavas Vanagu sai
123 Huron St., TORONTO

...zigs kredits

...faktiski sa- / ...12 mēnešu / ...jiet, kādu / ... procentu / ...as skaidrā / ...ādā. Atce- / ... laiku jūs / ... maksāju- / ... procentos / ..., jūs izda- / ...ns ir tiesī- / ...ļu likmi. / ...aizņemties / ..., pirms uz- / ... kontrakta / ...ies no fi- / ...Pajautājiet / ... būs īstā / ...aksu izda- / ... maksāju- / ...rīdī. Ban- / ...mākas un / ...azinās, ja / ...arādu ar / ... Tāpat / ...īgi izman- / ...ditu.

Minēsim vēl citus norādījumus saprātīgai pirkšanai uz kredita:

Uzziniet attiecīgā priekšmeta cenu skaidrā naudā. Neapmierinaties ar skaitli, ko sauc par „cenrāža cenu", jo tanī bieži iekalkulēta zināma summa atlaidēm par samaksu skaidrā naudā.

Ja jūs nevarat atļauties iemaksāt 10 proc., jūs vispār nevarat atļauties pirkt.

Ja jums vajadzīgs vairāk par diviem gadiem ilgs atmaksas laiks, jūs, laikam, vispārīgi nevariet atļauties pirkt.

Atceraties, ka „apgrozošie budžeta konti" ir dārgi.

Meklējiet nomaksas kontraktu, kur jūs variet dabūt zemāko augļu likmi — t. i., kur jūs variet aizņemties vislētāk. Saprātīgs pircējs dabū kreditu ar vislētāko augļu likmi un uz iespējami īsāko laika sprīdi.

Un vēl daudz saprātīgāki — un lētāki — ir pirkt pret skaidru samaksu.

...OJIET LATVIEŠU ...ZIESMAS

...siet zemāk minētās plates

... GRĀMATNĪCĀ

...sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
...rais pāris. Brālīts māsu dancināja. En-...s. Ķekatu dancis.
... dubultkvartets 45 RPM $2.00
...u. J. Norviļa — Vasara; Noriet saule va-...un, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa —
... koris 33 RPM $5.00
... Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļ-... Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz ... E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, ...lna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. ...vedības.
...TIS, bass 45 RPM $2.00
...kle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. ...me; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam
... dubultkvartets 45 RPM $2.00
...Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; ...mann — Tuljaks.
... dubultkvartets 45 RPM $2.00
...kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vīto-...s.
...ROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
... Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — ...l. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — ...lngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs. ...a, un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ad...
... TRIO [illegible]
...ncholiskais valsis. F. Šuberta — [illegible] — 3 latviešu [illegible] ... B flat major. ...latviešu valodā!
...ors 33 RPM $5.00
...dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. ...cība. J. Ķepiša — Bēglis; Liepu tēja. A. ...des. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — ...na — Tēv.
...ZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
... koru Dziesmu diena Čikāgā. ...skaņojums! ...sis rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds. ...ks uz debess mājām. J. S. Bacha — Pre-...nod — Debesu miers; Orātorija Nāve un ...a).
...ATV. TAUŖU ORĶ. 45 RPM $2.00
...Pūt vējiņi. Seši mazi bundzenieki. Tautas
...SALNA un J. KĻAVIŅŠ 45 RPM $2.00
...im. A. Žilinska — Karogs.
...ESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
...žū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis ...a — Man' māmiņa tā glabāja; Man devi-...
...N TRIO 33 RPM $6.00
...nuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. ... J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa ...Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".
... dubultkvartets 33 RPM $6.00
...vu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies ... Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Cīruļa — ... V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, ... — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimte-...ņa — Karš.
... koris DAINA 33 RPM $6.00
...l go dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo ... V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Frei-...a dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' pra-... Dziedātāja līgaviņa.
...kaņu studijas DAINA orķestra 45 RPM $2.40
...māsiņa.
...IESMAS Nr. 2 —
... BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
...ties', mežu gali; Ozolīti zemzarīti; Aijā ... Div pļaviņas; Tek saulīte.
...enors 45 RPM $2.00
... Dzimtene; Pavasars.
...iešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
...su stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie ...s grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pa-...tas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, mo-... nestāv. To mīlestības spēku sveicu. Cik ...elpa, Dievs, sargā mūsu tēvu zemi. Cēli ...nami.

TRANSPORTA FIRMA

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

IZMANTOJIET IZDEVĪBU IEPRIECINĀT TUVINIEKUS UN DRAUGUS NOSŪTOT SAIŅĪŠUS CAUR

IMANTA

IMANTA PARCEL SERVICE A/S

PĀRTIKAS PREČU JAUNAIS SARAKSTS

Sūtot pārtikas saiņus saviem piederīgajiem un draugiem uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, varat paši kombinēt šo sūtījumu saturu no zemāk minētajām precēm pēc savas patikas. Mēs nosūtām kvalitātīvi labākās preces par zemākajām cenām. Pārliecinieties un salīdziniet.

Sastādot šādu individuālu saini, iesaiņojumam jārezervē: sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim līdz 15 kg — 1,5 kg; sainim līdz 20 kg (maksimālais atļautais bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respektēt, jo pretējā gadījumā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars.

Tālāk — individuālo saiņu priekšmetu vai produktu cenām jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošināšanai un pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par saini līdz 5 kg — $6.95 (uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg — $8.95 ($9.95); 10—15 kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg — $11.95 ($14.75).

Pārtikas saiņiem atļauts pievienot cigaretes un ziepes, kā arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikla griežamo u. c.), bet ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas, apavus u.t.t.).

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRECES
(krievu muitu ieskaitot).

Āboli, žāv., 1 kg	$1.45	Marmelāde, dažāda, 450/800	0.95
Aprikozes, žāv. 1 kg	1.10	Medus, bišu, 454/850	1.25
Augļi, žāv., 1 kg	1.25	Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.45
Auzu pārslas, 1 kg	0.50	Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
Augu tauki (Palmin), 1 kg	0.90	Olīveļļa, 900/1200	2.90
Bēkons, 1 kg	2.40	Ovomaltīns, 227/350	1.20
Biskvīti, 200 g n/250 g b	0.50	Paprika, 100 g	0.35
Biskvīti, pildīti 370/420	0.85	Piena pulv. bundžā, 500/600	1.15
Buljona kubi, 50 g	0.25	Pipari, melnie vai baltie, 100 g	0.35
Cepamais pulveris, 30 g	0.10	Piparkūkas, 500 g	1.15
Citroneļļa, pud. 10/75	0.20	Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
Cukurs, smalkais / graudu, 1 kg	0.57	Plūmes, žāv., vaļējas, 1 kg	1.15
Cūku tauki, pac., 1 kg	1.65	Raugs, sausais, 250/330	1.15
Dateles, žāv. 170/200	0.45	Raugs, parastais, 100 g	0.25
Dūmdesa īstā, Salami, 1 kg	2.95	Rīsi, 1 kg	0.60
Ēdamā eļļa, 1000/1300	1.60	Rieksti, daž. (lazdu u.c.) 1 kg	1.25
Kafija, malta vai pupiņās, 1 kg	3.95	Rozīnes, Kalif., pac., 340/390	0.50
[illegible] ...weli) 454/680	2.15	Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
Kafijas [illegible] 50/125	0.65	Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
Kakao pac., 1 kg	3.95	Siers, kausēts, 6 daž., 170/290	0.55
Kakao bundžā, 454/680	1.95	Siers „Maribo" u.c., 500 g	0.95
Kakao bundžā, 225/300	1.20	Sinepju pulv., 112/160	0.55
Kanēlis, standz. vai pulv., 100 g	0.25	Speķis, žāv., 1 kg	2.20
Karameles (īrisi) bundžā, 225/350	0.75	Stērķele, 1 kg	0.55
Karameles (īrisi), 454/650	1.35	Sviests, pac., 500 g	1.25
Karameles (luksa, pild. šok.) 454/750	1.95	Šķiņķis, spec. sāl., žāv., 3 kg	8.70
Karbonāde, žāv. 1 kg	3.30	Šokolāde, daž., 100 g	0.45
Kardemons, graudos / malts, 100 g	0.85	Šokolāde, Šveices vai Holandes (krēj., rūgtā, riekstu) 100 g	0.55
Konfektes bundžā, 340/450	0.95	Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
Krējuma pulv., 40%, 112/190	0.45	Tēja bundžā, 454/650	3.25
Krustnagliņas, 100 g	0.35	Vaniļas standz., 100 g	2.95
Košļ. gumija, 250 gab. 400 g	1.45	Vīģes, žāv., 1 kg	1.15
Lauru lapas, 100 g	0.15	Vīnogu cukurs, pac., 250 g	0.55
Makaroni, 1 kg	0.85	Vīrces, 100 g	0.35
Mandeles, 1 kg	2.25	Zupas konc. pac., 50 g daž.	0.30
Mannā, 1 kg	0.45	Zivju eļļa, 150/200	1.70
Margarīns, vitaminizēts, 500 g	0.80	u.t.t., u.t.t.	

Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmju, neto svars ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis nozīmē neto, otrs — bruto, g = grami.

Pieprasiet mūsu katalogu!

Šeit minēsim tikai dažu saiņu piemērus (visas nodevas ir ieskaitītas):

C—9 — 9 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigarešu. Svars 10 kg ... $ 13.50

C—18 — 19 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās). 20 kg br. $ 19.90

K—1 — 2,5 kg cukura. 2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg miltu. 10 kg bruto ... $ 17.40

K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg īstās dūmdesas, 10 kg bruto ... $ 19.70

Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta. Bruto 10 kg ... $ 29.75

„K—luxus" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g siera, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu, 10 kg bruto ... $ 28.90

„Īstenība" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 200 g tējas, 1 kg konfekšu, 1 kg cukura, 340 g rozīņu, 300 g zemes riekstu, 5 kg bruto ... $ 21.70

Mēs sūtām arī drānu komplektus uzvalkiem, kostīmiem, mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu rīcībā ir simtiem dažādu audumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pieprasiet paraugus! Nosūtām veļu, lakatus, gatavus apģērbus, segas, ādas, apavus, tualetes piederumus, kažokus, medicīniskus piederumus, darba rīkus, pulksteņus, mūzikas instrumentus, mājturības piederumus, medību bises, velosipēdu / motociklu / mazauto riepas un „šļaukas", rokas un kājminamās šujammašīnas u. t. t., u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūsu katalogā, kas sastādīts latviešu un angļu valodā.

Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.

IMANTAS PĀRSTĀVIS
Daugavas Vanagu sainīšu nodaļa,
123 Huron St., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

VESELĪBAS DIENESTA IESTĀDES, KAS PIEEJAMAS ONTARIO

Jums derētu vairāk zināt par daudzajām veselības iestādēm, kas jums vai jūsu ģimenei sniedz palīdzību. **Ieteicam jums izgriezt šo sludinājumu un to uzglabāt, jo vajadzības gadījumā tas noderēs.**

ZOBĀRSTNIECĪBAS DIENESTS

Departamenta zobārstniecības nodaļai pakļautas šādas nozares:

- Zobārstniecības pakalpojumi Ontario psichiatriskās slimnīcās un Centrālajā zobārstniecības laboratorijā.
- Iekārtoti zobārstniecības kabineti dzelzceļu vagonos, kas apkalpo skolas apgabalos ārpus centriem.
- Zobu ārstēšana bērniem pie lokālajām veselības pārvaldēm.

LIPĪGO SLIMĪBU KONTROLE

Departamenta epidēmiskā nodaļa palīdz pašvaldībām novērst un atklāt saslimšanas gadījumus ar lipīgām slimībām.

VESELĪBAS PUNKTI

Veselības punkti ir pilsētu un lauku pašvaldību iestādījums, kas pašvaldībām dod iespēju efektīvāk izveidot veselības dienestu. Šie punkti darbojas vietējās veselības pārvaldes uzraudzībā, kas savukārt izrauga vajadzīgo personālu, kā: ārstus, māsas, veterinārārstus, sanitāros inspektorus un biroja darbiniekus.

APGABALU SANITĀRĀ PĀRZIŅA

Šī nodaļa pārzina sanitāro kontroli, raugoties, lai pārtika, piens un piena produkti, atpūtas vietas, uzturam lietojamais ūdens, kā arī apstākļi skolās un publiskās ēdnīcās atbilstu sanitāriem noteikumiem.

INFORMĀCIJA & PUBLICITĀTE

Tiek gādāts par to, lai, cik vien iespējams, visi Ontario iedzīvotāji tiktu sīki informēti par veselības dienestu.

INDUSTRIĀLĀ HIGIENA

Šī nodaļa gādā par to, lai darba vietās būtu veselīgi apstākļi, lai būtu iespējama medicīniskā apkalpe un palīdzība.

LABORATORIJAS

Te darbs tiek veltīts baktērioloģiskai pārbaudei, lai pasargātu no lipīgām slimībām. Ļoti svarīga ir bakterioloģiskā pārbaude pienam un piena produktiem, kā arī uzturam lietojamam ūdenim.

MEDICĪNISKĀ STATISTIKA

Šī nodaļa kārto statistiku par visu Veselības departamenta darbību, kā arī veic plānošanas darbus speciālos gadījumos.

MĀSU DIENESTS

Šīs nodaļas galvenais uzdevums ir palīdzēt veselības pārvaldēm uz vietām iekārtot un vadīt māsu dienestu.

GRŪTNIECĪBA & BĒRNU VESELĪBA

Šīs nodaļas uzdevums ir raudzīties par grūtnieču, kā arī zīdaiņu un skolas vecuma bērnu veselību.

GARĀ VĀJO APKALPE

Šī nodaļa pārzina garā vājo slimnīcas un attiecīgās skolas, kas iekārtotas pie slimnīcām garā vājo un atpalikušo bērnu apmācībām.

TUBERKULOZES APKAROŠANA

Tuberkulozes nodaļai laimīgā kārtā ir izdevies izkārtot tuberkulozes apkarošanu. Tā kā ir uzņēmīgi cilvēki, kas tīri no brīva prāta ar valdības atbalstu ir snieguši lielu palīdzību, reizē ir nodrošināta TB slimnīcu uzturēšana, kā arī jaunu slimnīcu celšana. Līdz ar to rentgens ir viens no galvenajiem palīgiem tuberkulozes konstatēšanā, valdība ir iekārtojusi veselus autobusus, kas piebrauc uz vietām izdarīt rentgena pārbaudes.

REHABILITĀCIJA

Kā viena no jaunākajām nodaļām ir Rehabilitācijas nodaļa, kas saziņā ar pārējām departamenta nodaļām rūpējas par tiem, kas atbrīvoti no garā vājo vai TB slimnīcām, ja tiem būtu vajadzīgs kāds atbalsts.

BAROŠANAS PADOMDOŠANA

Šīs nodaļas galvenais uzdevums ir padomdošana. Galvenā darbība aptver apspriedes veselības dienesta māsām provincē, padomdošanu ģimenēm, skolām un mazbērnu klīnikās.

ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH

Parliament Buildings, Toronto, Ontario. Honourable Matthew B. Dymond, M.D., C.M., Minister.

MIERA SARGĀTAJI

Šodien, vairāk kā jebkad kopš 1940. gada,
mēs esam pateicību parādā — šiem pilsoņiem
kanadiešu bruņotos spēkos, kas gatavi aizstāvēt
mūsu brīvību un mieru pasaulē.

DEPARTMENT OF NATIONAL DEFENCE

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Valters — TICĪBAS MĀCĪBA (Vecās derības stāsti)	$2.25
V. Strēlerte — ŽĒLASTĪBAS GADI, dzejoļi	$3.25
LATVIJAS KAŖA ATBRĪVOŠANAS VĒSTURE	$6.00
A. Dziļuma — CILVĒKI VĒTRĀ, romāns	$4.50
E. M. Remarka — DEBESĪM NAV LUTEKĻU, romāns	$3.80
F. Ķezbera — RĪGAS MOZAIKA, stāsti	$2.80
J. Miesnieka — DZĪVĪBAS SAPNIS, romāns	$3.60
A. Voitkus — BET ES JUMS SAKU — romāns	$4.00
A. Niedra — SIEVIETE AR SARKANIEM ĒRKŠĶIEM — romāns	$3.60
J. Plaudis — ĢIMNAZISTI — romāns	$3.60
A. P. Mierkalns — MĪLAS UNIVERSS ...dzejoļi	$3.50
A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns	$3.20
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI	$4.50
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE — sonetu izlase	$2.95
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU	0.90
Māc. A. Ozols TICĪBAS MĀCĪBA, 3.—4. kl.	1.50
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA	$4.80
L. Pērļupe — ZAĻOJOŠAIS ZARS — romāns	$3.60
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns	$3.60
K. Zariņš — KAUGURIEŠI — romāns	$4.00
Anšl. Eglīts — MALACHITA DIEVS, romāns	$4.50
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI — J. Rudzīša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — SADEGUŠIE SPĀRNI — romāns	$3.90
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJĒJI — atmiņas	$5.50
M. Zeberiņš — ZELTA LIELCEĻI — romāns	$5.50
T. Zeltiņš — SKUMJĀ PASE — dzejoļi	$3.00
Z. Mauriņa — DZELZS AIZBĪDŅI LŪST	$5.00
Z. Mauriņa — DIVAS KULTŪRAS SAKNES	$2.40
Dr. T. Dūlija — DEGOŠAIS KALNS — romāns	$4.50
Kristīne Arnoti — DIEVS IR AIZKAVĒJIES — romāns	$2.95
Aleksandrs — ZILĀ APLOKSNE — spiegu gaitas	$3.75
Ed. Freimanis — DAIGAS ROTAĻAS, stāsti un noveles	$3.20
A. Brigadere — KVĒLOŠĀ LOKĀ — romāns I-II	$6.00
Ž Žono — PASAULES DZIESMA — romāns	$3.80
F. E. Sillanpē — VĪRA CEĻŠ — romāns	$3.20
K. Hamsuns — SIEVAS PIE AKAS — romāns	$3.80
J. Cīrulis — MŪZIKANTA PIEZĪMES — atmiņas	$3.60

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'

3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),

Tel. LE 6-9544, Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ
SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ; TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

- *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... **uz** .... **mēnešiem uz šādu adresi:**

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... **abonementa uzsākšanai — pagarināšanai**
(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:

SAV. VALSTĪS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
O. Krollu, Hull House, 800 S. Halsted St., Chicago 7, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.
KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.
ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.
ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

SPORTS

KAS UZVARĒS ASV VIDĒJO PAVALSTU LATVIEŠU Š. G. MEISTARSACĪKSTĒS VOLEJBOLĀ UN BASKETBOLĀ?

ASV vidējo pavalstu latviešu gadskārtējās meistarsacīkstes vīriešu un sieviešu volejbolā šogad sākās 10. februārī. Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, visas pieteiktās vienības iedalītas 2 teritoriālās apakšgrupās: rietumu apakšapgabalā šogad startē Čikagas LB SK, Čikagas DV SK, Milvoku Ausekļa, Mineapoles Starta, Dimoines Beverīnas un Indiānas LB SK vienības, bet austrumu apakšapgabalā — Klīvlendas Stara, Grand Rapidu LB SK, Saginavas LK SK, Kalamazū DV Imantas un Indiānapoles DV SK vienības, kopskaitā 11 sporta kopu un klubu 22 vienības.

Katra apakšapgabala vienības sacenšās katra ar katru vienā spēlē, ik apakšapgabala divām labākās sekmes guvušajām vienībām iekļūstot meistarsacīkšu finālā, kas šogad risināsies Čikagā, 28. un 29. aprīlī.

Apakšapgabalu sacensībās vietu kārtību nosaka uzvarēto spēļu skaits. Katra uzvara dod 1 punktu: ja sacensību nobeigumā vairākas vienības ieguvušas vienādu punktu skaitu, tad vietu kārtību nosaka iegūto - zaudēto grozu vai uzvarēto - zaudēto setu attiecība starp vienādo punktu skaitu ieguvušajām vienībām.

Kam tad nu vislielākās izredzes šogad iekļūt 12 fināla vienību vidū? Pēc šo rindiņu autora personīgā vērtējuma vietu kārtība apakšapgabalos varētu izskatīties šāda:

Rietumu apakšapgabalā — vīriešu volejbolā: 1. Čikagas LB SK, 2. Mineapoles Starts, 3, Milvoku Auseklis, 4. Dimoines Beverīna; sieviešu volejbolā: 1. Čikagas LB SK, 2. Milvoku Auseklis, 3. Mineapoles Starts, 4. Indiānas LB SK; vīriešu basketbolā: 1. Milvoku Auseklis, Mineapoles Starts, 3 Čikagas DV SK, 4. Indiānas LB SK.

Austrumu apakšapgabalā — vīriešu volejbolā: 1. Klīvlendas Stars, 2. Saginavas LK SK, 3. Indiānapoles DV SK; sieviešu volejbolā: 1. Klīvlendas Stars, 2. Grand Rapidu LB SK, 3. Kalamazū DV Imanta; vīriešu basketbolā: 1. Klīvlendas Stars, 2. Grand Rapidu LB SK, 3. Kalamazū DV Imanta, 4. Saginavas LKSK.

Protams, vispareizāko atbildi sniegs pašas spēles, tādēļ gaidīsim 31. martu, kad beigsies apakšapgabalu sacensības.

Gundārs Grīslītis

STARPTAUTISKĀS VIEGLATLĒTIKAS SACENSĪBAS

Vācu izcelsmes amerikānis John Uelse atkārtoti pārsniedz 16 pēdu augstumu, uzstādot jaunu pasaules rekordu kārtslēkšanā, bet jaunais Kanadas vidusdistancnieks Bruce Kidds uzvar slaveno ungāru Iharos, bet paliek tomēr trešais.

Starptautiskās vieglatlētikas sacensībās telpās Bostonā John Uelse uzstādīja pasaules rekordu kārtslēkšanā, pārlecot 16 pēdas un ¾ collas.

Bostonas sacīkstēs piedalījās arī vairāki vieglatlēti no Kana[illegible] Kiddu ieskaitot. B. Kidds startēja 2 jūdžu distancē, [illegible] attālinoties no saviem konkurentiem pat uz 40 jardiem. Jaunais kanadietis nepamanīja, ka 2 apļus pirms skrējiena beigām to bija panākuši viņa konkurenti. Pēdējā posmā sākās sīva cīņa, kurā zaudētājs bija B. Kidds. Uzvarēja O'Riordans ar laiku — 8.53,5, otrs — Clark ar laiku — 8.53,8, trešais B. Kidds — 8.54,0, ceturtais Iharos — 9.03,2. Toronto universitātes skrējējs Crothers 1.000 jardu distancē palika tikai 7/10 sekundes zem pastāvošā pasaules rekorda telpās, laiks 2.8,6.

TORONTO LATV. SPORTA KLUBS UZVAR POLICIJAS VIENĪBU AR 72:63.

Sporta klubs bija neapšaubāmi labākā vienība laukumā, tā bija labāka techniski, straujāka un uzvarēja pelnīti, un tomēr — daudz netrūka ,ka labākā vienība zaudē, un pie tam pretiniekam bez rezervēm, kas pēdējās 7 minūtes spēlēja tikai 4 spēlētāju sastāvā. Jāatzīmē, ka pirms tam laukumu piezīmju dēļ bija nācies atstāt kluba sekmīgākam punktu guvējam — L. Timmermanim. Kaut kas pietrūka, paviršas piespēles, neuzmanīga segšana, un pretinieks ieguva grozus, kur guvumam bija jābūt pretējā pusē.

Pirmais puslaiks beidzās TLSK labā ar 34:30, bet spēles beigās klubs bija izcīnījis uzvaru ar 72:63 punktiem.

TLSK spēlēja: G. Priedītis — 8, V. Priedītis — 14, L. Timmermanis — 21, J. Zvanītājs — 14, V. Zvanītājs — 10, J. Simanovskis — 2 ,J. Cīrulis — 4, E. Skujiņš — 3.

Z.

INTERMEDIATE LĪGĀ LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARĪBA KANADĀ TORONTO LATVIEŠU YMCA UZVAR TLSK AR 68:39

Latviešu basketbola meistarības spēles Ontario apgabalam tuvojas noslēgumam. Pirmā vietā ir daudzkārtējā Kanadas latviešu meistarvienība — Toronto DV, kas vēl nav zaudējusi nevienu sacensību, bet otrā vietā izvirzījusies Toronto Latviešu YMCA ar vienu zaudējumu. TLSK un YMCA spēlei bija jānoskaidro, kura no vienībām izcīna Ontario apgabala otro vietu. Otrās vietas ieguvējam jāspēlē pusfinālā ar Montreālas basketbolistiem. Sākums bija vienlīdzīgs un vienības guva punktus pārmaiņus. Puslaika beigās YMCA nedaudz atrāvās un nobeidza ar 21:14 savā labā. Jāatzīst, ka pirmā puslaikā abas vienības vāji meta. Otrā puslaikā YMCA pārsvars palielinājās, un spēlei beidzoties bija izcīnīta pārliecinoša uzvara ar 68:39. YMCA spēles vadītājs un veiksmīgs punktu guvējs bija daudzkārtējais Kanadas izlases spēlētājs Anatols Litavnieks.

FRANCIJAS VALDĪBA NEDOD ATĻAUJU AUSTRUMVĀCIJAS SPORTISTIEM IEBRAUKT FRANCIJĀ, KUR NOTIKS PASAULES MEISTARSACĪKSTES SLĒPOŠANĀ.

„Berlīnes mūris" panāca to, ka Austrumvācijas sportistiem nav izredzes dabūt atļaujas iebraukt [illegible] Valstīs un Francijā. Iespējams, ka Pad. Savienība, Čechoslovakija un arī Zviedrija ar to nesamierināsies un atsauks savu vienību piedalīšanos pasaules meistarsacīkstēs.

ONTARIO MEISTARSACĪKSTES ĀTRSLIDOŠANĀ

notika Sv. Katarīnēs ideālos ledus apstākļos. Pēdējo reizi Ontario meistarsacīkstes notikušas pirms 25 gadiem un tāpēc pagaidām uzvarētāju laiki nav publicēti, lai noskaidrotu archīvos, kādās distancēs varētu būt uzstādīti jauni rekordi.

880 jardu un 1 jūdzes distancē uzvarējis gados vēl jaunais, bijušais Ungārijas ātrslidošanas meistars — St. Kovacs, bet 400 jardos — N. Hasley, kamēr garajā 2 jūdžu distancē uzvarēja H. Klavers. S. Hatfilds uzvarēja īsajā 220 jardu distancē. Notika arī sacensības sievietēm un jaunatnei, zēniem un meitenēm.

ASV DAIĻSLIDOŠANAS SACENSĪBĀS SIEVIETĒM

un brīva slidojuma sacensībās uzvaru guvusi obligātās figūrās kaliforniete Barbara Pursleja.

TORONTO LEDUS HOKEJA

līgā šogad reģistrēti 20.003 aktīvi ledus hokejisti, kas startē no 1.232 komandām.

DIENVIDONTARIO APGABALA SLALOMA MEISTARSACĪKSTĒS

uzvarēja bijušais Šveices internacionālais slalomists — Van Almens ar laiku 50,8 sek., atstājot bijušo meistaru J. Robbinu trešā vietā ar laiku 60,7 sek. Otrā vietā M. Gee 54,0 sek.

Nobraucienā uzvarēja J. Robbins ar laiku 60,7 sek., otrā vietā G. Frazers ar 62,4 sek.

PASAULES SPORTA NOTIKUMI

Pasaules ātrslidošanas meistarsacīkste notiks februārī Maskavā. Gatavojoties šai meistarībai notikušas vairākas sacīkstes Norvēģijā ar pazīstamu slidotāju piedalīšanos. Šo sacensību lielākais pārsteigums bija kanadietis Pauls Inoks no Toronto, kas nevienam nezinot paspējis izaugt par slidotāju, kas divās sacensībās izcīnīja divas pirmās vietas: 3.000 un 5.000 metru distancēs, atstājot aiz sevis daudzas slavenības. Viņa labākais laiks 5.000 m distancē bija 8 min. 30,0 sek., bet 3.000 m — 4 min. 57,3 sek.

Spiegu apmaiņā atbrīvots lidotājs Pauers

Pret diviem amerikāņu lidotājiem krievi saņem pulkvedi Abelu. Apmaiņu ierosinājuši amerikāņu nogāztā U-2 lidotāja vecāki. Spiegu apmaiņa solās uzlabot attieksmes starp Padomju Savienību un Rietumiem.

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO VAŠINGTONAS

Pie Vanzē, kur izbeidzas Rietumberlīnes ezeru virkne un vasarnieku paradīze, zīmīgā kārtā izbeidzas arī berlīniešu politiskā brīvība, jo tieši aiz ezera sākas komūnistu Austrumvācija.

Pagājušās nedēļas nogalē Vanzē apgabala iedzīvotājus pārsteidza dīvainas procesijas — no Austrumu un Rietumu puses Glīnikes tiltam tuvojās divas desmit vīru grupas, sasveicinājās, daži cilvēki pārgāja no vienas grupas uz otru un kā nākuši, sakāpa automašīnās un pazuda, vienai grupai aizbraucot Rietumberlīnes, otrai Austrumvācijas virzienā.

Tā, bez preses reportieriem un fotografiem, vislielākā klusībā un slepenībā tika apmainīti amerikāņu U-2 lidmašīnas lidotājs Francis Garijs Pauers un padomju slepenā dienesta pulkvedis Abels. Pirmo krievi notiesāja uz 10 gadiem, no kuriem trīs būtu jāpavada tiešā apcietinājumā,par spiegošanu lidmašīnā virs Padomju Savienības. Amerikāņu lidotājs tika notiesāts 1960. gada 19. augustā.

Padomju pulkvedis Abels apcietinājumā pavadīja mazliet ilgāku laiku un, ja apmaiņa nebūtu notikusi, viņam Sav. Valstu viesmīlību būtu nācies baudīt trīsreiz ilgāk nekā Paueram. Pulkvedi Rūdolfu Abelu amerikāņi par spiegošanu pret Sav. Valstīm notiesāja 1957. gadā.

Gandrīz vai tikai garāmejot apmaiņā tika pieminēta vēl trešā persona, ko komūnisti aiztureja Austrumberlīnē pagājušā gada 26. augustā. Tas ir amerikāņu saimniecisko zinātņu students Fredriks Praijors. Komūnisti nekad pat nebija papūlējušies paskaidrot, kādēļ 28 gadu vecais students vispār apcietināts.

Labi informētas aprindas Vašingtonā paskaidro, ka Abela un Pauera apmaiņu panākuši pēdējā vecāki, ieskaidrojot vēstulē Chruščevam, ka tādā veidā varētu sākties ceļš uz Padomju Savienības un Sav. Valstu politisko attieksmju uzlabošanu. Šāds izskaidrojums, protams, padara ļoti priecīgus Pauera vecākus. Bet tas arī ir viss. Chruščevs nekad nav darījis neko, kas viņam nebūtu izdevīgi, un, no propagandas viedokļa raugoties, kāds mazs cilvēcīgs žests Padomju Savienībai nevar kaitēt. Bez tam, patirdinot biedri Abela kungu, Maskavai izdosies noskaidrot, kādus padomju spiegošanas noslēpumus viņš izstāstījis amerikāņiem. Katrai valstij ir izdevīgi tikai tādi spiegi, kuŗus nenotveŗ. Abela gadījumā gribētos sacīt, ka viņa dzīves drošība būtu bijusi daudz lielāka un ar mazākiem pārsteigumiem, paliekot amerikāņu cietumā.

U-2 lidmašīnas lidotājs Pauers, kas pēc atbrīvošanas nekavējoties izlidoja uz Vašingtonu, mājās var atgriezties bez jebkādām bailēm par 1960. gada 1. maija notikuma sekām. Un viņa lidojums patiesi izsauca sekas — dūres vicinādams un toreizējo Sav. Valstu prezidentu lamādams Chruščevs sagrāva četru lielvalstu valdību galvu konferenci Parīzē, nospiežot Rietumu un Austrumu attieksmes uz Korejas pēckaŗa periodā neredzēti zemas temperātūras.

Lidotājs Pauers, kuŗa atklātība tiesas laikā izsauca plašu amerikāņu preses sašutumu, mazliet gan iebaroja visu sagremot spējīgo padomju propagandas mašinēriju, bet tas arī ir viss. Krieviem taču nebija nekāds noslēpums, ka pret viņiem spiego. Tikai šoreiz viņiem bija izdevies vienu notvert. Un, kamēr parasti valstis kategoriski noliedz spiegu piederību, Vašingtona, Pauera gadījumā, to atzina. Ar šo atzinumu vien pietiek, lai viņam atgriežoties nebūtu jābaidās no jebkādām represijām. Bez tam, kas vēl ļoti svarīgi, laikā, kad Pauers padomju tiesas priekšā atzinās savā spiegošanas darbībā, viņš nesastāvēja Sav. Valstu bruņotos spēkos, bet savu uzdevumu veica kā privātpersona.

Ar ļoti lielu interesi jāgaida Pauera atgriešanās stāsts. Ne tik daudz par dzīvi cietumā, Padomju Savienībā, kur, acīmredzot apstākļi bijuši tādi, lai krieviem viņu atbrīvojot nebūtu jākaunās, bet gan par viņa lidojumu, par viņa pēdējo augstlidojumu virs Padomju Savienības. Patiesībā atklātībā ir zināms tikai fakts, ka Pauera lidmašīna avarēja operējot dziļi Padomju Savienības iekšienē. Komūnisti apgalvo, ka lidmašīnu notriekušas viņu raķetes, kamēr to tikpat kategoriski noliedz amerikāņi, paskaidrojot, ka lidmašīna spējusi ceļot ienaidnieka raķetēm nesasniedzamos augstumos, ka motoru bojājumu dēļ lidmašīnas gaŗie spārni tai atļāvuši planēt burtiski simtiem jūdžu.

Kādi bija patiesie apstākļi, kas ļāva krieviem sagūstīt amerikāņu lidotāju? Ka viņš būtu devies gūstā labprātīgi ir pilnīgas muļķības. Komūnistu fotografijas un vēlākā lidmašīnu daļu un instrumentu izstāde Maskavā liek domāt, ka U-2, pēc raķeštrāpījuma krievu uzdotā augstumā, nevarētu gaŗo ceļu līdz zemei pārciest tik labā kārtībā. Pāri paliek divi visticamākie minējumi. Pirmkārt, ka Pauers avarējis pilnīgi bez krievu palīdzības un otrkārt, ka lidmašīnas bojājumu dēļ viņš bijis spiests zaudēt augstumu un ka krievi viņu notriekuši tad, kad nedz augstums, nedz ātrums vairs nav bijuši amerikāņu pusē un eventuāla avarija draudējusi tā kā tā. Uz īsto atbildi šiem minējumiem Vašingtonas prese gaida ar vislielāko nepacietību. Ja Pauera stāsta vēl nezināmās detaļas valdība atļaus publicēt, tad viss katastrofāli slavenais 1960. gada strādnieku dienas lidojums būs zināms visos sīkumos jau tuvāko nedēļu laikā.

P. Eglājs.

PADOMJU SAVIENĪBA PROPONĒ

(Pārnesums no 1. lpp.)

zinātniekiem klātesot, amerikāņi savas bumbas izmēģinās gaisā un zem ūdens, angļu īpašumā esošās Ziemsvētku salas tuvumā. Par šo laipnību amerikāņi atļāvuši angļiem izdarīt pazemes mēģinājumus Nevadas tuksneša mākslīgajās alās.

Kādu citu uzvaru Sav. Valstu politika un pretkomūnistu spēki nule kā guva Kosta Rikā, kad prezidenta amatā ievēlēja Francisko Orlichu, kas visu savu vēlēšanu kampaņu balstīja uz solījumiem sadarboties ar prezidentu Kenediju un viņa Dienvidamerikas programmu. Tikpat noteikti kā Orlichs nostājās blakus Kenedijam, viņš nostājās pret komūnismu un Kubas Kastro.

Parīze Alžīrijas notikumu gaidās

Francijas prezidenta ģen. de Golla lielajā runā Alžīrijas pamiers vēl netika pasludināts.

No Tunisas, kur mitinās alžīriešu nacionālistu pagaidvaldība, pienāk apmierinošas ziņas. Tāpat par vienošanos Alžīrijas politiskās nākotnes jautājumā vēsta arī Parīze. Pašreiz de Golla Alžīrijas neatkarības plāna nopietnākais šķērslis nav vis nacionālistu nemiernieki, bet franču ekstrēmistu labais spārns, kas, sadarbojoties ar armijas slepeno organizāciju, visiem spēkiem cenšas aizkavēt mieru Alžīrijā.

Nav arī jāaizmirst, ka de Golls Francijas prezidenta amatā nav viens no tiem nevarīgiem politiķiem, kuŗus deputāti bija paraduši izsvilpt kā sliktus aktieŗus. De Gollam ir ne tikai republikas prezidenta ,bet arī diktātora vara, un viņš nekavēsies to izmantot, lai panāktu savu Ziemeļafrikā.

Kastroīsti zaudē vēlēšanas Kosta Rikā

Ārlietu ministru konferences aizkulises Urugvajas Punta del Este pilsētā nepārprotami liecināja, ka Latīņu Amerikas vairākums ir pret komūnismu un pret Kubas Kastro. Konference vēl nebija pat izskanējusi, kad Argentīna, viens no Dienvidamerikas milžiem, bija pārtraukusi diplomātiskās attieksmes ar Kastro. Šis skaits tagad strauji tuvojas pirmājam desmitam.

BĒGĻU PAZEMES EJA ZEM BERLĪNES DIVĀM DZELZCEĻU LĪNIJĀM

30 METRU GAŖ EJA ATKLĀTA, ZEMEI IEBRŪKOT ZEM SLIEDĒM. EJU APSARGĀ AR MAŠĪNPISTOLĒM BRUŅOTI AUSTRUMVĀCIJAS POLICISTI UN KRIEVU KARAVĪRI.

(SPECIĀLZIŅOJUMS NO VĀCIJAS)

(LZA) Austrumberlīnes komandants telegrāfiski uzaicinājis Rietumberlīnes preses ļaudis ierasties pie t. s. „kauna mūŗa" pārejas, kur tos sagaidīšot autobusi. Lieta grozoties ap pazemes eju, kuŗa atzieta netālu no Volankielas dzelzceļu stacijas. Rietumu žurnālisti sevišķi lielā skaitā, bruņojušies foto kamerām un skaņu uztveres aparātiem, ieradušies norādītajā vietā. Tur preses ļaudis sasēdināti vairākos autobusos, kuŗus ar mašīnpistolēm bruņoti sargi apsargājuši un braukuši līdz uz jau iepriekš norādīto vietu. Zem divām dzelzceļu līnijām, pa kuŗām notiek pasažieŗu un preču vilcienu satiksme ar Austrum- un Rietumberlīni, vienām sliedēm uzrādīts vairāku metru plats zemes iebrukums, daļēji arī no stacijas perona. Pazemes ejā tomēr žurnālisti nav ielaisti ,bet komunikācijas ministrs Ervins Krāmers nolasījis skarbu protestu pret Rietumberlīnes vadību, jo tunelis — apakšzemes eja, apm. 30 metru gaŗa, esot gatavota rietumu spiegu, dažādu aģentu iepludināšanai Austrumberlīnē. Eja izmantota arī austrumu vāciešu bēgšanai uz rietumiem. Žurnālistiem uzrādītas ejas skices, foto uzņēmumi, dažādi svārpsti un laužamie dzelži, kas atrasti ejā. Ar Krāmera rīkojumu stacijas šefs esot par notikušo iesniedzis Rietumberlīnes pārvaldei protesta rakstu. Līdzīgi Austrumvācijas ārlietu ministra vietas izpildītājs Vincers iesniedzis protestu franču komendantam Berlīnē, no kuŗa sektora eja esot izrakta.

Kurp dodās mistiskā maska? Uz Pigbridžas lielo karnevālu Hamiltonā 24. februārī.

KANADAS ZIŅAS

Mūsu laikraksta darba biržas ietvaros varam piedāvāt darbu kvalificētam metalla virpotājam. Tāpat arī krāsotāju akcijā laipns lūgums pieteikties rakstiski — 154 St. Patrick St., Toronto. Krāsotājus darba devējs informēs par noteikumiem ar vēstuli.

Pagājušā piektdienā Sv. Jāņa draudzes koristi pilnsapulcē izraudzīja jauno koŗa valdi. Par koŗa priekšnieci atkal vienbalsīgi ievēlēja Sofiju Asmusi, viņas vietniece — Skaidrīte Lilienfelde. No jauna valdē nāk Vera Leimane — sekretāre un Vija Briediņa — sekretāres palīdze. Kasieris arī uz priekšu būs E. Skujevskis. Amata personas izraudzītas nākošiem divi gadiem.

Pag. darbības gadā koris ne tikai dziedājis dievkalpojumos, bet piedalījies arī Līgo vakara sarīkojumā Saulainē, dziesmu svētkos Toronto un dziesmu svētku atskaņās Hamiltonā, kā arī dziedājis televīzijas raidījumā un Internacionālā institūta rīkotā koncertā.

Koŗa ieņēmumi bijuši $383,35, izdevumi — $374,96.

NIAGARA

Niagaras latviešu ev. - lut. draudzes pilnsapulcē par sapulces vadītāju ievēlēja J. Celmu, bet par sekretāru — Fr. Barkānu. Draudzes pr-ks P. Treijers sniedza ziņojumu par draudzes pārvaldes darbu aizvadītājā gadā; tas bijis sekmīgs un noritējis paredzētajā kārtībā. Ziemsvētkos draudzes pārvalde atcerējusies slimos draudzes piederīgos, kam nav bijusi iespēja apmeklēt dievkalpojumus. Aizvadītie draudzes 10 gadu darba atceres svētki bijuši ļoti labi apmeklēti, un draudzei ir ļoti sirsnīgas attiecības ar vietējo anglikāņu draudzi, kuŗas baznīcā notiek latviešu dievkalpojumi. Iespēju robežās draudze atbalsta latviešu skolu un jaunatnes organizācijas. Par draudzes ērģelnieku ar š. g. 1. janvāri aicināts P. Šteinbachs.

Aizvadītajā gadā noturēti 11 dievkalpojumi, notikušas laulības un kristības. Mirušā draudzes locekļa K. Zīverta piemiņu pilnsapulces dalībnieki godināja ar klusuma brīdi. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza J. Celms, konstatējot, ka draudzes pārvaldes darbība bijusi sekmīga, un norādīja, ka draudzes inventāra grāmatā ir joprojām kādreizējā Niagaras mazpulka inventārs: teltis ,šautene un aužamie stāvi. Pilnsapulces dalībnieki nolēma, ka šīs mantas nododamas gaidu un skautu vienībām.

Draudzes māc. J. Prauliņš ziņoja, ka ir ar mieru svītrot daļu no sava atalgojuma, lai nebūtu jāpaceļ draudzes locekļu maksas un draudzes pārvalde varētu sabalansēt nākošā gada budžetu. Par to pilnsapulces dalībnieki izteica sirsnīgu pateicību draudzes ganam.

Pārrunājot jaunā latviešu nama celšanu Toronto, pilnsapulces dalībnieki atzina, ka arī Niagaras latviešu draudzei būtu jāpiedalās šajā lietā, pagaidām ar 1 akcijas iegādi. Noklausoties jaunatnes apgāda „ Ceļinieks" pārstāvja A. Šteinbacha ziņojumu par jaunatnes žurnālu „Mēs", atzina to par jaunatnei ieteicamu un abonējamu, tāpat laikrakstu „Latvija Amerikā" (ziņoja J. Celms) atzina par atbalstāmu, un veicināt tā lielāku abonentu skaitu.

Pilnsapulces dalībnieki piekrita P. Treijera ierosinājumam, ka līdzšinējās LNAK dalībnieka maksas, $0.50 gadā, ko maksā organizāciju locekļi mūsu „jumta organizācijai" Kanadā, būtu paaugstināmas.

Jaunajā valdē nākošajiem diviem gadiem ievēlēja: P. Treijeru, Ž. Andersonu, A. Šteinbachu, V. Strautnieku un Veltu Kolesnikovu. Kandidātos pārvaldei palika Nora Vītola, Fr. Sirmais un J. Arājs.

Revīzijas komisijā ievēlēja J. Liģeri, J. Strautnieku un J. Celmu. Kand. rev. kom. Fr. Barkāns.

Pilnsapulce noritēja lielākajā vienprātībā un sadarbībā. J. L.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

18. februārī, plkst. 3.00 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

25. februārī ,plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Svētdienas skola.

4. martā, plkst. 3.00 p. p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas gadskārtējais bazārs.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

18. februārī ,plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā garīgs koncerts. Svētdienas skola darbosies parastā kārtībā.

25. februārī ,plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums, svētdienas skola un iesvētes mācība.

4. martā Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

18. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma plkst. 3,30 p .p. draudzes pilnsapulce Sv. Barnaba baznīcas apakšējā zālē.

25. februārī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. [illegible] 140 Russel [illegible]

[illegible] p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 N. Portage Rd.

NORANDA

Norandas latviešu draudzes dievkalpojums svētdien, 18. februārī, plkst. 4 p. p. United Ch. baznīcā. Prāv. A. Skrodelis. Svētdienas skola sestdien, 17. februārī, plkst. 2 p. p.

VIRDŽINIJTAUNA

Virdžinijtaunas latviešu draudzes dievkalpojums svētdien, 18. februārī, plkst. 1 p. p. anglikāņu baznīcā. Prāv. A. Skrodelis. Svētdienas skola 18. februārī, plkst. 10 no rīta.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

18. februārī, plkst. 10.30 pr. p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11 šiem. Pēc dievkalpojuma jaunatnes jaunākās grupas stunda baznīcā.

ststrīdējāmies.

MONTREĀLA

Māc. A. Voltkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

14. februārī ,plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

18. februārī, plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums angļu valodā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

25. februārī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

18. februārī ,plkst. 10 no rīta iesvētes mācība iesvētāmiem.

Plkst. 3 p. p. vecāku sanāksme pie draudzes mācītāja, lai apspriestu jautājumus, kas saistās ar jauniešu iesvētīšanu.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.